

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (2330) 1994 SPALIS-OCTOBER 25

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Amžninieji klausimai

Jei būtų klausama, ko žmogus labiau bijo — mirties ar nežinios, galimas dalykas, daugiau atsakymų būtų — nežinios. Mirtis juk negalėtų būti baisi, jei nors kiek aiškiau būtų žinoma, kas po jos. Veltui kartojama: niekas negrįžta ir nepasako.

VĖLINĖS — gyvenimo ir mirties apmąstymo diena, prisiminimas tų, kurie išėjo ir nebegrįžta. Žmogaus egzistencijos trapumas ir didžioji nežinia srovėna nesibaigiančiais klausimais. Pokalbiai prie antkapių su mirusiais artimaisiais, su žuvusiais už žmonių gerovę ir tėvynę, su kankiniais ir šventaisiais laukiamo atsakymo neduoda. Ten tik tyla, pagarba, maldos, jaudinantys prisiminimai, gėlės, žvakės ir kandi rudens šalna. O žvakelėms užgesus, gėlėms nuvytus, žmonėms iš kapinių išsiskirsčius, dingus tai tradicinei susikaupimo dienai, širdy vis tiek pasilieka klausimas: kas bus? Ir gerai, kad pasilieka, nes tas klausimas — tai žmogaus dvasinio gyvastingumo dalis. Egzistencija be šio klausimo nebūtų žmogiškoji. Užtat ji nereikėtų žiūrėti kaip į persekiojantį, kankinantį palydovą, bet kaip į gyvybę įprasminantį šaltinį. Tasai klausimas verčia žmogų pakelti akis nuo tako, kurį trypia kojos, verčia žvelgti į tolius, kurie fiziniu regejimu nepermatomi. Nežinia ir amžinasis klausimas žmogų išskiria, kviečia mąstyti apie savąją egzistenciją, ieškoti sau vietos neįsivaizduojamo dydžio visatos sąraangoje. O atsakymai — ne visada žmonių lūpose, kurios vienodai skelbia ir tiesą, ir klaidas. Linkmę atsakymams paprastai nurodo tikėjimas, be kurio žmogaus egzistencija panaši į niekada nenurimstančią, audringą jūrą. Tai patvirtina daugelio žmonių prisipažinimai paskutinėmis gyvenimo valandomis. Apie tai be žodžių kalba ir laiko tėkmė, verčianti dulkėmis ir kaulus, ir antkapius.

ŠIANDIEN Vėlinių mąstymo platybės tarsi vėl susiglaudžia plevėnančioje žvakutės liepsnelėje. Nuleidę galvas žiūrime į ją, ismeigtą ramioje vietoje, kurią vadiname amžinojo poilsio vieta. Vieni vienur, kiti kitur. Lietuvoje — prie partizanų kapo pamiškėje, Antakalnyje, Petrašiūnuose, Rasų kapinėse, miestų, miestelių, bažnytkaimių užžėlusiose kapinėse. Už Lietuvos ribų — visuose pasaulio žemynuose, kaip išsklydę, taip ir išblaškyti, sunkiai besuskaičiuojami iš visų pusių prabyla apie laikinumą ir neleidžia nutraukti mąstymo gijos. Kanadoje Šv. Jono lietuvių kapinės Mississaugoje, Ont., Vėlinių proga sutelkia tūkstančius tautiečių iš daugelio vietovių. Jie aplanko mirusius tėvus, senelius, nebegrįžtančius veikėjus, maldose prisimena kasmet vis didėjančių mirusiųjų bendruomenę, paženklintą prasmingais ir puošniais antkapiais. Praėjusią vasarą kapinių koplyčia — architektūrinį masyvą, stūkšantį žaliame kalnelyje, apjuosė daugybė kryžių, kryželių, koplytstulpų, skirtų suaktims, įvykių prisiminimams. Lietuvos kankinių parapijos klebono kun. Jono Staškaus iniciatyva išaugo Anapilio kryžių kalnas, originali jungtis su tėvyne. Nėra abejonės, kad regimi ženklai ir simboliai visada dega kaip nuolatinė liepsnelė, padedanti neatšalti širdžiai, rodanti kryptį į susitelkimą ir mąstymą, vedanti iš nežinios į aiškesnius akiračius, padrašinanti iš artiaus pažvelgti į egzistencijos klausimus. Visa tai sudėjus, praskaidrėjime ir amžinieji klausimai pasirodo nebe tokie painūs. Č. S.

KANADOS [VYKIAI]

Kova su deficitų skolomis

Daugeliui kanadiečių staigmena tapo finansų ministro P. Martino spalio 17 d. pranešimas Kanados parlamente apie atnaujinamą kovą su biudžetinėmis deficitais ir jų atnešomis skolomis. Kanadiečius suklaidino 1993 m. spalio 25 d. parlamento rinkimus laimėjusių liberalų ministerio pirm. J. Chretien vyriausybės šalta taktika deficitų ir jų skolų klausimu. Mat tada daugiausia buvo kalbama apie darbo parūpinimą jo neturintiems kanadiečiams. Rinkiniame parlamento vajuje Kanados liberalai buvo pažadėję šėšis bilijonus dolerių viešiesiems darbams. Po rinkimų ši suma buvo padalinta į tris dalis. Buvo sutarta, kad viešiesiems darbams po du bilijonus dolerių parūpins Kanados bei provincijų vyriausybės ir didžiųjų miestų savivaldybės.

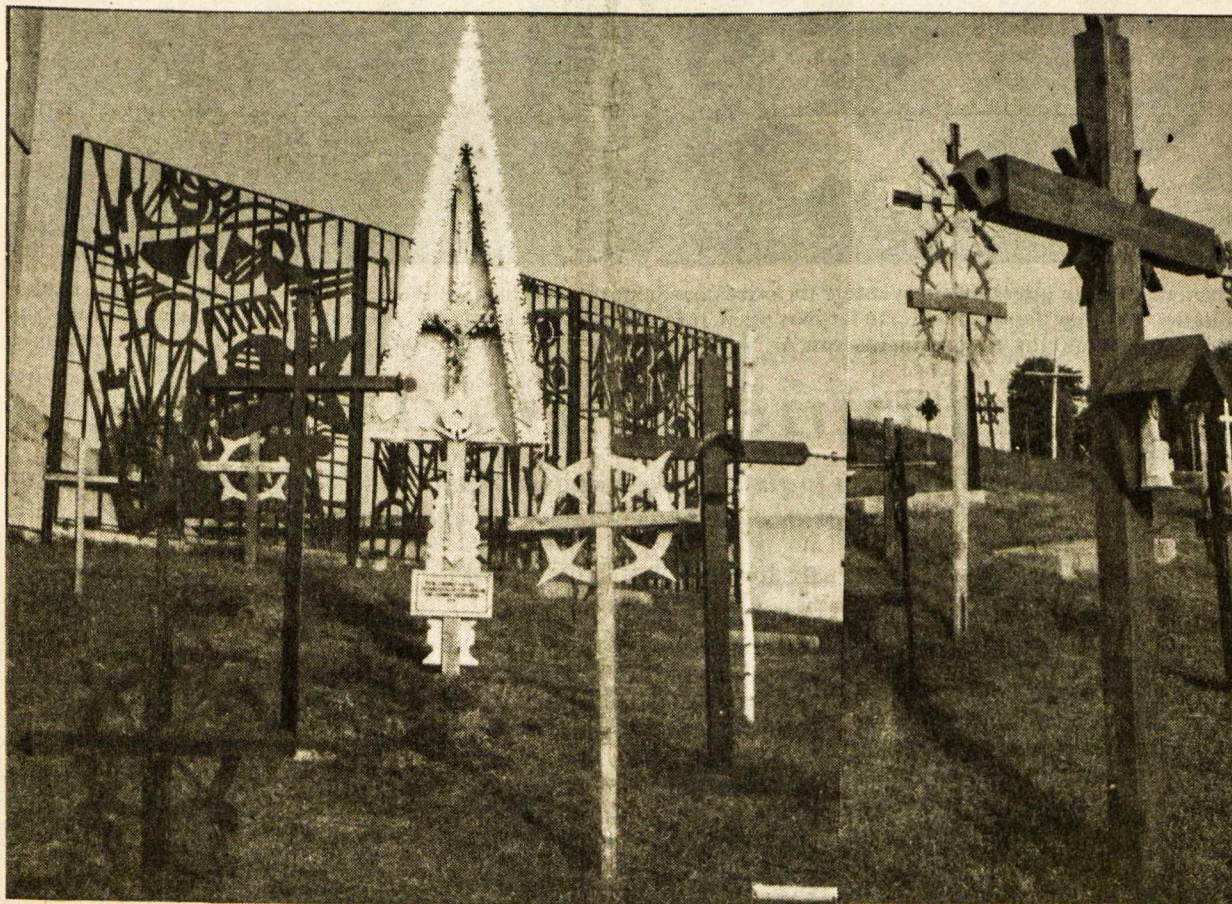
Iš tikrųjų tų viešųjų darbų nedaug tebuvo pradėta. Tik jais prisidengus, buvo laukiama savaiminio turinio ateiti ekonominio atkūtimo. Jo nesulaukė parlamento rinkimus ilgai atidėlojęs progresyviųjų konservatorių ministeris pirm. Brian Mulroney, tikėjęsis trečiosios pergalės Kanados parlamento rinkimuose. Nesulaukė ir jį per vėlavai pakeitusi Kim Campbell, neturėjusi laiko rinkimams atidėlioti.

Naujasis liberalų finansų

ministeris Paul Martin konversatorių paliktus biudžetinius 1993-94 metus užbaigė su 42 bilijonų dolerių deficitu. 1994-95 m. biudžetą, savo pirmąjį, jis paskelbė 1994 m. vasario 22 d., numatęs 39,7 bilijono deficitą. Tačiau nesimė jokių priemonių šiam tikrai dideliui deficitui sumažinti. Valdžios išlaidos nebuvo apkarpytos, pajamų mokestis išliko nepadidintas. Dabartinę įtampą atnešė finansų ministerio M. Martino prisipažinimas, kad tokiose aplinkybėse jis negalės 1995-96 m. deficitą sumažinti iki 32,7 bilijono, o 1996-97 m. — iki planuotų 25 bilijonų dolerių. Ta suma esanti svarbi, nes tada metinis deficitas būtų buvęs sumažintas iki 3% visų metinių Kanados pajamų apyvartos.

Tokiam įsipareigojimui įgyvendinti finansų ministeriui P. Martinui reikės 9,4 bilijono papildomų dolerių sekančių dvejų metų laikotarpyje. Šią sumą bus galima pasiekti drastišku valdžios išlaidų sumažinimu, atsisakant daugelio paslaugų, arba pajamų mokesčio padidinimu kanadiečiams. Tai liečia finansų ministerio P. Martino jau pradėdamą ruošti 1995-96 m. biudžetą, kuris bus paskelbtas 1995 m. vasario mėnesį. Žymusis C. D. Howe institutas skepti-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Dalis Šv. Jono lietuvių kapinėse įsteigto Anapilio kryžių kalno, prie kurio 1994 m. rugsėjo 25 d. vyko iškilmė minint Lietuvos kankinių dieną. Ta proga tarp kryžių įsiričiavo koplytstulpis (centre) pagerbti vyskupo Pauliaus Baltakio vyskupavimo dešimtmetį

Nuotr. O. Burzdžiaus

Vilniaus arkivyskupas kalba italams

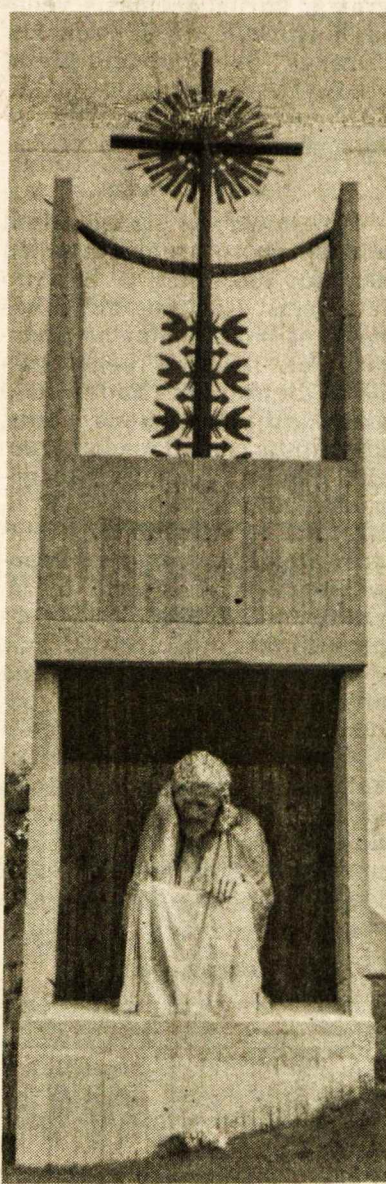
Arkivyskupo metropolito AUDRIO BAČKIO pareiškimai italų laikraščiai apie dabartinę būklę Lietuvoje: religinę, visuomeninę, politinę, ekonominę

Italijoje leidžiamas katalikiškas dvisavaitinis žurnalas "Il Regno" paskelbė labai platų žurnalisto Francesco Strazzari parengtą straipsnį "Baltijos šalys. Kelionė į Lietuvą, Latviją ir Estiją". Jame žurnalistas apibūdina ekonominę, politinę, kultūrinę ir religinę šių kraštų būklę ir, kaip savo pateiktos medžiagos papildymą, pridėda pokalbį su Vilniaus arkivyskupu Audriu Bačkiu, pavadintą "Vyskupo pasisakymai".

Pokalbis prasideda arkivyskupo prisiminimais apie prieš metus įvykusią popiežiaus Jono-Pauliaus II apaštalinę kelionę į Lietuvą. Prisiminęs jaudinančias ir galias Šv. Tėvo ir Lietuvos susitikimo akimirkas, arkivyskupas kalbėjo: — Šv. Tėvas mums kalbėjo apie evangelizaciją. Ji labai svarbi visai Europai, bet Lietuvoje ji įgauna visai naują prasmę. Lietuva nebėra katalikiškas kraštas. Komunizmas ją pakeitė iš pagrindų. Ir valdininkai, ir kultūros žmonės apie tikėjimą arba išmano labai mažai, arba visai nieko nežino. Dabartinė valdžia ir valdančioji burokratija nėra tiesiogiai priešingos Bažnyčiai, bet jos nepažįsta, ir visai nieko neišmano apie pagrindines religines vertybes. Dar gyvuoja šioks toks prisirišimas prie kai kurių krikščioniškos kilmės tradicijų, apeigų, bet tik tiek.

Ta būklė nėra lengvai pakeičiama, nors šis tas ir nuveikta. Mokykloje yra tikybės pamokos. Pagal susitarimą tarp Vilniaus arkivyskupijos ir Pedagoginio instituto, ši aukštoji mokykla rengia tikybės mokytojus. Pernai šią specialybę pasirinko 30 studentų. Siemet yra 50 kandidatų. Be to, Lietuvoje atsirado kelios katalikiškos mokyklos. Turime viltį, kad per vaikus galėsime pasiekti ir jų tėvus, kurie dažniausiai yra netikintys, o jeigu ir tikintys, tai negavę jokios katekizacijos.

Ilgus metus Lietuvoje buvo labai suvaržytas kunigų paruošimas. Veikė tik viena seminarija, kuri faktiškai buvo visai atskirta nuo pasaulio, labai apribota ir sumenkinta. Valstybinės kontrolės dešimtmečiai pačioje seminarijoje ugdė nepakantumą, įtarumą dvasią, spraudė seminaristų gyvenimą į absurdiškas taisykles. Dabar Lietuvoje tu-

Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčios bokštas, pasipuošęs Lietuvos kankinių parapijos klebono kun. Jono Staškaus sukurtu lietuvišku kryžiumi ir Ripintojėliu

Nuotr. M. Pranevičiaus

rime jau tris seminarijas, bet labai trūksta gerai pasirengusių dėstytojų. Todėl visos vyskupijos siunčia kunigų studijoms į užsienį.

Be to, trūksta žmonių, pasirengusių dvasiniam vadovavimui, nes žmonės buvo įpratinti vieni kitais nepasitikėti. O ir kunigai buvo rengiami visų pirma tik sakramentų teikimui. Tai suprantama, nes katalikybė gyvenimo katakombose. Dabar tai skaudžiai atsiliepia, nes kunigai jaučiasi nepasirengę evangelizaciniam darbui arba net nesupranta jo būtinybės. Tikimės, kad iš svetur grįžtantys kunigai studentai atsineš kitą dvasinę ir ganytojinę patirtį. Aš to labai tikiuosi.

Labai lėtai buriasi katali-

kybei įsipareigoję pasauliečiai. Išsilavinę žmonės, net jei ir tiki, apie savo tikėjimą žino tik šį bei tą, tad nesugeba ir į kitą įtikinančiai prabilti, nežino, ką jie gali nuveikti tikėjimo labui.

Na, o virš viso to tyro ekonominė ir politinė šalies būklė. Žmonės vargsta tiek mieste, tiek kaime. Be to, pati valstybė nesijaučia tvirtai, nes rusiškasis imperIALIZMAS nėra miręs. Rusija smarkiai spaudžia Lietuvą ir politiškai, ir ekonomiškai. Tačiau ne vien tai atsiliepia į žmonių gyvenimą; sunkiausia yra pakeisti įprastą gyvenimo ir darbo būdą.

Ši padėtis labai veikia jaunimą, kuris nebemato gyvenimo prasmės. Svaiginasi, įsivelti į nusikaltimus ar užsidaro sektose. Nuo jų evangelizacijos reikėtų ir pradėti, bet kaip juos pasiekti? Kaip pasiekti paauklus? Senoji karta kentė nuo komunistinio ateizmo, bet išgyveno, išsilaukė įsikabinusi į tradiciją. O vidurinioji karta, dabartiniai šeimų tėvai, yra visiškai nepažįstami religinui požiūriui, tad vaikai iš jų nieko negauna. Šeštadieniai ir sekmadieniai šie žmonės išvyksta į vadinamuosius kolektyvinius sodus, kur stovi tūkstančiai mažų namelių. Kaip juos pasiekti? Kaip ten apaštalausti? Ten nėra parapijų, nėra šventovių. Bet vis dėlto Vilniaus šventovės daugėja šeimų, jaunų žmonių. Aš matau tame vilties ženklą.

Didžiulė problema plečiant Bažnyčios veiklą — turto susigrąžinimas. Vilniuje buvo daugybė vienuolynų, šventovių. Dabar daug tų tikybinių pastatų tapo pareigūnų, politikų, verslininkų nuosavybėmis.

Žvelgiant į Lietuvos būklę, aiškiai matyti, kad vienpartinės valdžios mentalitetas neišnyko. Tie, kurie yra valdžioje, nesiskaito su opozicija. Tai yra pati didžiausia mūsų tragedija — visuma lyg ir demokratiška, bet įvesta iš viršaus, vienos jėgos. Manęs beveik negąsdina komunistinė ideologija, bet labai gąsdina seni įpročiai, senos draugystės. Į valdžią grįžta tie patys žmonės, kurie viską tvarkė anais laikais. Tie asmenys su sieti ne įsitikinimų, bet asmeninių interesų, noro turėti ir valdyti. Baisi yra biurokrati-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Patvirtinta Lietuvos ir Lenkijos sutartis

ELTOS pranešimu, spalio 13 d. Vilniuje ir Varšuvoje buvo patvirtinta tarpvalstybinė draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis. Lenkijos parlamentas vienbalsiai parėmė įstatymą, įpareigojantį Lenkijos prezidentą Lech Valensą pasirašyti sutarties aktą. Lietuvos seimo posėdyje už tai balsavo 91 seimo narys, prieš 19, susilaikė 8. Sutartyje pripažįstama šiuo metu esanti Lenkijos-Lietuvos siena ir įsipareigojama besąlygiškai gerbti abiejų suverenumą bei teritorinį vientisumą, pažadėta ne naudoti jėgos tarpusavio santykiuose. Sutartis sudaryta 15 metų laikotarpiui, kuris automatiškai pratęsiamas po to dar penkeriems metams, jei nė viena šalis tam nesipriešins.

Opozicija siūlo tartis

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) seniūnas Andrius Kubilius priėmė LDDP vadovybės siūlymą tartis parlamentinės kontrolės ir kovos su nusikalstamumu klausimais, rašo "Lietuvos aidas" spalio 4 d. Konservatoriai siūlo dialogą pradėti nuo tautųdystės ir rezistencijos tyrimo centro problemų. Jie tikisi ir LDDP pritarimo opozicijos pateiktoms seimo statuto pataisoms, kuriomis siūloma "sustiprinti pagrindinius parlamentinės kontrolės įrankius, sudaryti parlamentinę tyrimo komisiją".

Prezidento A. Stulginskio mirties 25-metis

Rugsėjo 25 d. Kaune buvo paminėtos prezidento Aleksandro Stulginskio mirties 25-osios metinės ir Krikščionių demokratų partijos 90-metis, skelbia ELTA. Iškilmės pradėtos Kauno arkikatedroje Mišiomis, kurias koncelebravo kardinolas Vincentas Sladkevičius. Prie prezidento Stulginskio kapo Panemunės kapinėse buvo padėtas vainikas ir pasakytos kalbos opozicijos vadovo prof. Vytauto Landsbergio, dvasininkų bei A. Stulginskio pažįstamų ir artimųjų.

Žemės ūkio rūmų salėje surengtoje konferencijoje buvo padaryti pranešimai apie Krikščionių demokratų partijos istoriją ir atsitikimą. Dabar seime KD partijai vadovauja P. Katilius, yra 12 KD narių.

Prezidento Kazio Griniaus palaikai palaidoti Lietuvoje

Šeštadienį spalio 8 Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus palaikai, atskraidinti iš Čikagos, kur jis mirė 1950 m., buvo pašarvoti Seimo rūmuose Vilniuje. Atsiveikimo žodį ta-

rė seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Po to su garbės palyda jo palaikai buvo išvežti į Kauną, atsiveikimo iškilmės kalbėjo miesto tarybos pirmininkas V. Grinis. Selemos Būdos kaime, kur K. Grinius gimė, ministeris pirmininkas Adolfas Šleževičius atidengė paminklinį akmenį, o Alksniškių kaime, kur jis gyveno 1942-1943 metais įvyko paminklinės lentos atidengimas. Paminklas, prie kurio prezidento Griniaus palaikai bus uždengti, buvo pastatytas Mondžirėje (Maumedžių giraitėje), Marijampolės rajone. Ten atlydėjęs iškilmingas eitynes paskutinį žodį tarė prezidentas Algirdas Brazauskas, apibūdindamas K. Griniaus visuomeninę politinę ir valstybinę veiklą, atstatydinimo aplinkybes bei jo darbų, dvasios ir pasiaukojimo svarbą.

Paruoštas projektas dėl karinių krovinių pervažimo

Susitarimo projektas dėl pavojuingų ir karinių krovinių vežimo per Lietuvą, kuriame apibrėžta tvarkos ir atsiskaitymo sąlygos, buvo paruoštas Lietuvos žinovų ir pateiktas Rusijai, praneša BNS. Lietuvos derybų su NVS šalimis darbo grupės vadovas, ambasadorius Virgilijus Bulovas teigė, jog šis dokumentas leidžia vežti užsienio kraštų pavojuingus ir karinius krovinius vienkartinį leidimą ir Lietuvos vidaus taisyklių pagrindu. Taip pat projekte numatyta, kad "visi užsienio vežimai per Lietuvą yra jos jurisdikcijoje, t.y. jiems taikomi tik Lietuvos įstatymai".

Naujas žemės ūkio ministeris

BNS pranešimu, rugsėjo 26 d. Vytautas Einoris buvo atšauktas iš ambasadoriaus pareigų Kazachstane ir paskirtas žemės ūkio ministru. V. Einoris yra baigęs Lietuvos žemės ūkio akademią. Apie jį rašoma "Lietuvos rytė" rugsėjo 27 d., kad sovietiniais laikais jis "neišsiskyrė nei savarankišku mąstymu, nei išsimokslinimu. Tačiau partietiška drausmingas ir lojalus agronomas nuosekliai kopė nomenklatūros laiptais... Atgimimo laikų mažai kas tikėjosi, kad jis vėl taps valstybės veikleju. Tačiau banga, grąžinusi prie valdžios vairo daugelį senosios nomenklatūros atstovų, švystelėjo aukštyn ir jį".

Naujojo LDDP frakcijos seime seniūno G. Kirkilo nuomone, iš viso būtų pakeisti šeši ministeriai" dirbantys nepakankamai sėkmingai".

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Amžninieji klausimai

Linkmę atsakymams paprastai nurodo tikėjimas

Vilniaus arkivyskupas kalba italams

Tikimasi per vaikus pasiekti ateizmo paliestus tėvus

Vis atjaunėjantis dienraštis

Iškilmingai paminėtas 85-tasis "Draugo" gimtadienis

Laisvę atgavus nuosavybė vergauja

Ne visi dar žino apie Lietuvioje sukurtą negažiniamo technologiją

Žydų naikintojai tebeieškomi

Laikraščiai bei atskiri leidiniai iškelia įdomių faktų

Vargstančių tautiečių tarnyboje

Per 50 metų BALFas išaugo į 40 skyrių turinčią organizaciją

Pokalbiai su profesoriumi Arvydu Žygu I

Lietuvoje egzistuoja visi pavojai, išsivystę komunizmo sistemoje

Ilgamžės poetės gimtadienis

Pagerbta Los Angeles mieste gyvenanti D. Mickutė-Mitkienė

Vynu svaiginanti odisėja

Savavališkai iškraipyti įdomių aprašymų tekstai

Periodinių leidinių gausa

Tauraus lietuvių pensininko įnašas į lietuvių raštiją

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai: "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Devintasis Romos Katalikų Bendrijos sinodas įvyko spalio 2-29 d.d. Vatikane ir buvo skirtas aptarti vienuoliškajam gyvenimui. Dalyvavo 245 vyskupai, vienuolių atstovai, stebėtojai bei svečiai ir viešnios. Lietuvos vyskupų konferencijai atstovavo vysk. S. Tamkevičius, SJ, Lietuvos vienuolėms – sesuo Adelė Petraškaite ir kaip vertėjas – kun. A. Saulaitis, SJ.

Sinodas pradėtas Mišiomis Šv. Petro bazilikoje. Popiežius iškėlė vienuolių uždavinį – liudyti viešai Dievo karalystę, sugretino sinodo temą su šeimos metų pabaiga. Šiuo metu K. Bendrijoje esama arti vieno milijono vienuolių. Rytų Europos vienuolių patirtį perdavė vyskupai bei vienuoliai iš Lenkijos, Čekijos, Vengrijos, Rusijos ir kitų kraštų. Vysk. S. Tamkevičius savo pranešime pabrėžė, kad persekiojimo laikais vienuolės ir vienuoliai rašė ir platino religines knygas, ruošė vaikus bei jaunimą sakramentams, keliavo misijoms į Sov. Sąjungą bei Sibirą. Geriausiai vienuolijos išsilaikė neprištaitikisus prie režimo. Šiais metais Lietuvoje veikia šešios vyrų vienuolių su 232 nariais ir 28 naujokais; 26 moterų vienuolių su 977 nariėmis ir 100 naujokių. Romoje Šv. Kazimiero kolegijoje šiuo metu mokosi 8 klierikai ir 8 kunigai iš Lietuvos. A.S.

Arkivyskupo Metėslavo Reinio 110-osios gimimo metinės paminėtos rugsėjo 3 d. Panevėžyje. Kristaus Karaliaus katedroje Mišias aukėjo vysk. J. Preikšas. Minėjimas įvyko dramos teatre, kur dr. A. Vasiliauskienė papasakojo apie arkivyskupo asmenybę ir gyvenimą, velionies politinę veiklą apžvelgė dr. L. Truska, dr. V. Aramavičiūtė aptarė arkivyskupo keltas auklėjimo problemas. Svarstytas atminimo įamžinimas, pasidalinta prisiminimais. Savo kūrybos paskaitė poetė Lacrima. Koncertavo K. Paltaroko kat. gimnazijos mokiniai bei Šv. Petro ir Povilo parapijos vaikų choras.

Vilniuje rugsėjo 5 d. atidaryta Lietuvių Kopolingio dr. kolektiva "Interverslas". Ši mokslo įstaiga ruošia krikščioniškai nusiteikusius verslininkus. Studijos trunka 3 metus. Be kitų dėstomų dalykų, bus studijuojama socialinė Kat. Bendrijos doktrina. Privalomos kalbos – vokiečių ir anglų. Gambiausiems bus galimybė atlikti praktišką Vokietijoje. Kolegija ruošia diplomuotus verslo vadovus. Jos centras Vilniuje; dekanas A. Kuras. Kauno skryliaus dekanė D. Adlienė. Mokslas mokamas. Neturtingiems parūpinamos stipendijos. Vilniuje mokslo metus pradėjo 30 studentų dieniniame skyriuje; į sesijinį skyrį priimti 28 asmenys. Kaune studijuoja 14.

Alytaus Angelių Sargų šventovėje Mišiomis rugsėjo 7 d. pradedamas miesto Šeimos centro atidarymas. Centro patalpas pašventino dekanas kun. Petras Dumbliauskas. Konferencijos diskusijose aiškintasi, kodėl reikalingi šeimų centrai. "Caritas" darbuotoja gyd. Nijolė Liobikienė kalbėjo apie mergaičių ir berniukų – būsimų tėvų – auklėjimą, palietė ydas, trukdančias formuoti asmenybę.

Neakivaizdinės kateketų mokyklos skyrius prie Kauno kunigų seminarijos rugsėjo 10 d. pradėjo naujus mokslo metus. Šiais metais studijuos 234 asmenys. Dėsto Teologijos fakulteto dekanas V. S. Vaičiūnas, seminarijos rektorius mons. Pr. Tamulevičius, kun. L. P. Zaremba, kun. P. Purlys, MIC, ir VD un-to dėstytojai. Mokslas trunka ketverius metus. Baigę įgyja vidurinių mokyklų tikybos ir etikos mokytojo specialybę.

Kardinolas Pio Laghi, Vatikano katalikiškų studijų kongre-

gacijos prefektas, rugsėjo 19-22 d.d. lankėsi Lietuvoje, susipažino su kunigų seminarijomis bei Teologijos fakultetu prie Vytauto Didžiojo universiteto. Susitiko su Vilniaus kunigų seminarijos dėstytojais ir klierikais bei Religiniių studijų centro darbuotojais. Aplankė kard. V. Sladkevičių, pasveikino Kauno kunigų seminarijos rektorių mons. Pr. Tamulevičių.

Susitikimų metu svečias aiškino, kaip turi būti formuojami būsimi kunigai. Geriau mažiau, bet gerų kunigų. Būtina pažinti ir šeimą, iš kurių jaunuliai eina į seminarijas. Nurodė pavyzdį Zaira, kur kunigystė dažnai pasirenkama dėl prestižo ir pinigų. Priminė sovietinio mentaliteto dvideiškumą. Paminėjęs sveikos filosofijos trūkumą, net ir katalikams esą sunku atsispirti naujamam politizmui. Jaunimas, persiėmęs ateizmo dvasia, geriausias taikyns sektoms.

Kalbėdamas su Kauno kunigų seminarijos auklėtiniais, pabrėžė keturis kunigo formavimo metmenis – žmogišką, dvasinį, intelektualinį ir sielovadinį. Susitikęs su Kauno Katalikų teologijos fakulteto prie VDU vadovybe, dėstytojais ir studentais pasauliečiais, pasiūlydė gausių studentų būriu, pabrėžė Teologijos fakulteto svarbą ir vaidmenį universitete, kur studentai jau vien savo buvimu turi liudyti Kristų. Pokalbio metu su visais Lietuvos vyskupais išreiškė nuomonę, kad visose trijose kunigų seminarijose klierikai turėtų būti vienodai formuojami, ragino vyskupijų ordinarus priartinti seminarijų vadovybėms, sprendžiant pašaukimų klausimus.

Vytauto Didžiojo universiteto salėje, Kaune, rugsėjo 23-25 d.d. įvyko kongresas "Meilė, šeima, gyvybė", kurį suorganizavo "Caritas" federacija ir Šeimos tarnyba. Paskaitas skaitė daugelis užsienio šeimos ir gyvybės apsaugos atstovų ir specialistai iš Lietuvos. Buvo pabrėžta, kad šeima – seniausia Dievo įsteigta žmonių institucija, kad kongreso tema apimanti žmonių egzistencijos problemą. Gyd. N. Liobikienė ragino kongreso dalyvius šeimos ir gyvybės apsaugos klausimais teikti siūlymus Lietuvos valdžiai.

Kauno jėzuitų gimnazijos 70-tosios ir Jėzuitų kolegijos įsteigimo 345-tosios metinės įvyriais renginiais paminėtos rugsėjo 23-24 d.d. Kauno kunigų seminarijos salėn susirinkusios jėzuitų gimnazijos abiturientus pasveikino rektorius kun. G. Vitkus, SJ. Provinciolas kun. J. Boruta, SJ, pabrėžė, kad jėzuitų mokykla turėtų būti atvira visiems vaikams, nepaisant kokiam visuomenės sluoksniui, kultūrai ar tikybai jie priklauso. Mišias jėzuitų Šv. Pranciškaus Ksavero šventovėje aukėjo buvęs jėzuitų gimnazijos auklėtinis kard. V. Sladkevičius. Sukakčių progą sveikino Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris V. Domarkas, Lietuvos katalikų mokslo akademijos atstovai, svečiai iš Vokietijos. Meninę programą atliko jėzuitų vidurinės mokyklos auklėtiniai.

(Žinios iš leidinio "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje")

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarsu priima pacientus ir vakarais

"Draugo" 85-tojo gimtadienio šventėje (iš kairės): redaktorės – Aldona Zailskaitė, Irena Regienė, Aušrelė Liulevičienė; "Draugo" fondo direktorių tarybos pirm. ir fondo išdėstovė Bronius Juodelis, Dalia Sokienė, administratorius Pijus Stončius, moderatorius kun. dr. V. Rimšelis, vyr. red. Danutė Bindokienė. Nuotr. J. Tamulaičio

Vis atjaunėjantis dienraštis

Čikagiškis "Draugas", 85-tasis jo gimtadienis ir dabartiniai jo vadovai, su atnaujinta energija stiprinantys dienraščio gyvastingumą

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

"Draugo", lietuviško katalikiško laikraščio, pirmasis numeris pasirodė 1909 m. liepos 12 d. Wilkes Barre, Pennsylvania. Pirmuoju redaktoriumi buvo pakviestas kun. A. Civiškas iš Lietuvos. Jis negalėjo atvykti ir 2 savaites "Draugą" redagavo kun. K. Urbonavičius, kol kun. A. Kaupas perėmė "Draugo" redagavimą.

1912 m. liepos 4 d. "Draugas" buvo perkeltas į Čikagą, o nuo 1916 m. kovo 31 d. "Draugas" tapo dienraščiu, kurio pirmasis redaktorius buvo kun. A. Maliauskis. Pradžioje dienraštį leido "Draugas" bendrovė, kurios daugumą sudarė kunigai, o nuo 1920 m. leidžia Tėvai marijonai. Vyr. red. buvo vyskupas P. Būčys, o nuo 1927 – Leonardas Šimutis.

1957 m. vasario 1 d. "Draugo" redakcija, administracija ir spaustuve perkelta Čikagoje į naujas patalpas (4545 W. 63rd St.). Nuo 1952 m. rugsėjo 1 d. dienraščio redagavimu rūpinasi Tėvai marijonai, kun. V. Bagdonavičius buvo moderatorius. 1958 m. modernatoriumi buvo kun. Pr. Garšva, nuo 1960 m. – kun. dr. V. Rimšelis, o 1963 m. – vėl kun. Pr. Garšva.

Nuo 1982 m. "Draugas" spausdinamas 5 kartus savaitėje. Kun. Pr. Garšvai mirus, nuo 1993 m. vyr. red. yra rašytoja ir žurnalistė Danutė Bindokienė, "Draugo" ilgame gyvavimo amžiuje pirmoji moteris. "Draugo" redakcijoje yra dirbę daug mums žinomų rašytojų ir žurnalistų: kun. dr. J. Prunskis, A. Baronas, Č. Grincevičius,

Vilniaus ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jos valdžia – ką bedarytum, reikia daugybės pažymų, dokumentų, viskas sprendžiamas be galo lėtai. Tai tiesiog smaugia bet kokį veiklą.

Žmonės yra pavargę ir niekuo nebetiki. Teisūs yra tie, kurie kalba apie antropologinę katastrofą. Pagalvokime vien apie tuos, kurie kentėjo nuo senojo režimo, o dabar vėl politinėje scenoje mato seniai pažįstamus veidus.

Dabartinė valdžia turi daug trūkumų, ir nusivylimas ja auga, bet žmonės taip nubalsavo. Opozicija rinkimams nebuvo pasiruošusi. Mano nuomone, buvo tikras stebuklas, kad krikščionys demokratai surinko 14%. Dabartinę Lietuvą padėję apsuksina ir tai, kad ši administracija neteikia tinkamų garantijų investitoriams. Tai skatina korupciją, kyšininkavimą. Ankstesni investitoriai nerimauja, yra nepatenkinti. Galima suprasti norą atkurti ekonominius santykius su Rusija, bet Lietuvos ateitis yra Europoje.

Kad kažkas pasikeistų, reikia dvasinio bei moralinio perversmo tiek privačiame, tiek visuomeniniame gyvenime, reikia pradėti gyventi tvirtai, nuosirdžiai, lojaliai vienas kitam.

(Pagal Vatikano radijo pranešimą 1994. X. 6).

Br. Kviklys, K. Bradūnas, A. Pužauskas, M. Drunga.

Dabartinėje "Draugo" redakcijoje dirba: moderatorius – kun. dr. V. Rimšelis, vyr. red. Danutė Bindokienė, Aldona Zailskaitė, Irena Regienė, Aušrelė Liulevičienė. Administratorius yra Pijus Stončius. "Draugas" turi apie 6000 prenumeratorių ir yra skaitomas ne tik JAV, bet ir daugelyje kitų kraštų, kur tik yra lietuvių; taip pat jis yra siunčiamas ir į Lietuvą.

Nuo 1951 m. "Draugas" kasmet skelbdavo dailiosios literatūros konkursus. 1984 m. buvo 34-asis. "Draugas" turi ir knygų leidyklą. Turėjo kurį laiką net ir savo radijo programą, kurios pirmasis vedėjas buvo kun. dr. J. Prunskis. "Draugą" dabar leidžia Lietuvos katalikų spaudos dr. ja, kurios pirmininkas yra dr. A. Razma.

Paramos fondas

Vyresniesiems iškeldijant amžinybėn, prenumeratorių skaičiui mažėjant, o leidinio išlaidoms didėjant, atėjo laikas, kai buvo rimtai baiminamasi, ar "Draugas" begalės išlikti dienraščiu. Tada, daugiau kaip prieš dvejus metus, kilo mintis įsteigti fondą "Draugui" paremti. Jis buvo inkorporuotas 1993 m. lapkričio 12 d. Illinoisas valstijoje kaip pelno nesiekianti draugija. "Draugo" fondo tarybos pirm. ir išd. yra Bronius Juodelis, valdybos pirmininkas yra Jurgis Riškus. Fondo tikslas – sutelkti vieną milijoną dolerių, kad iš jo palūkanų būtų galima paremti "Draugą". Jau buvo surengti keli vakai. Iki šiol į fondą yra įsijungę 950 narių ir rėmėjų. Spalio mėn. pradžioje prasidėjo rudens vėjus. Iš viso iki šiol jau yra sutelkta 241,000 dolerių.

Sukaktuvinis pokylis

Nors "Draugo" gimtadienis buvo liepos 12 d., bet jo oficialus minėjimas įvyko rugsėjo 25 d. "Martinique" pokylis salėje, Evergreen Park'e prie Čikagos.

Šį "Draugo" metinio vairo ir 85-ojo gimtadienio pokylį pradėjo sol. Algirdas Brazis, šio pokylio org. komiteto pirmininkas, sveikindamas visus ir kviesdamas sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus, kurių giedojimui jis ir vadovavo, akompanuojant Aldonai Brazienė. Programai vadovauti jis pakvietė M. Petrošienę. Pasveikinus "Draugą", jį pakvietė Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kleboną kun. Joną Kuzinską sukalbėti invokaciją. Po to – vaišės, kurių metu grojo Algimanto Barniško suorganizuota muzikų trijulė.

Po vakarienių Tėvų marijonų provinciolas kun. D. Petraitis, MIC, sveikino gausius svečius ir ypač pabrėžė, kad 85 metai laikraščiu yra ilgas amžius. Dėkojo visiems "Draugo" esamiems ir buvusiems redaktoriams, bendradarbiams, rėmėjams bei talkininkams. Tik jų visų dėka "Draugas" yra JAV ilgiausiai išsilaikęs lietuviškas, katalikiškas dienraštis, turįs paskirtį šviesti ir jungti.

Linkėjo "Draugui" ne tik išsilaikyti, bet ir stiprėti, jungti dar daugiau skaitytojų, kad ir jau netolimos šimtmetinės sukakties progą susirinkę galėtume jam giedoti "Ilgiausių metų"! Linkėjimus "Draugui" išreiškė naujoji JAV LB krašto valdybos pirm. adv. Regina Narušienė ir BALFo centro valdybos pirm. Marija Rudienė.

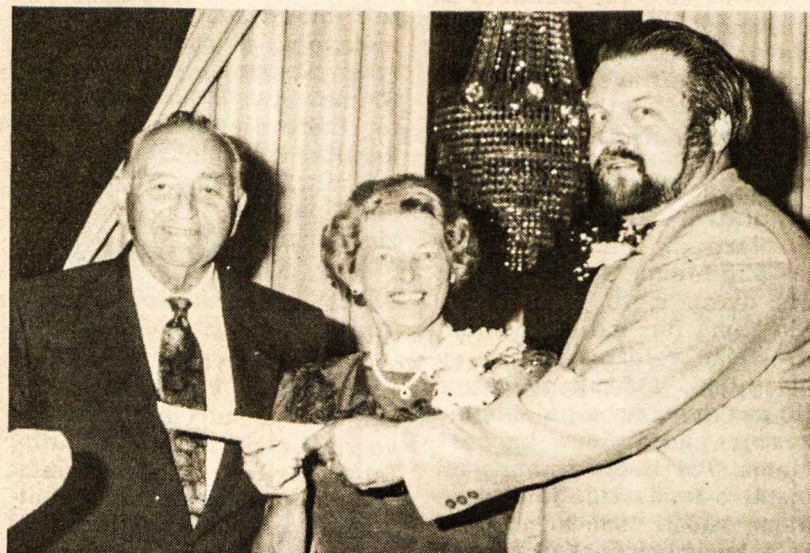
Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras džiaugėsi puikiai suruoštu pokyliu ir gausiais svečiais. Nors "Draugas" yra sulaukęs jau 85 metų, bet yra jaunas savo dvasia ir mintimis, ypač kai jam pradėjo vadovauti pirmoji "Draugo" istorijoje moteris. St. Baras pripažino, kad "Draugas" padėjo ugdyti Lietuvos fondą ir jį užaugino. Dėl to ir LF šiandieną džiaugiasi ir yra laimingas, kad gali "Draugo" paramai įteikti 8000 dol. čekį. Jį priėmė red. Danutė Bindokienė ir adm. Pijus Stončius. Ir dar LF papildomai įteikė 2000 dol. čekį "Draugo" fondui, kurį priėmė pirm. Jurgis Riškus ir išd. Bronius Juodelis.

Dainos, gėlės, padėkos

Po sveikinimų sekė meninė programa, kurią atliko "Draugo" tarnautojos iš Lietuvos – Dalia Sokienė ir Daiva Guzelytė, talkinant Algimantui Barniškiui. Į sceną buvo iškviesti "Draugo" redakcijos ir administracijos nariai, kiekvienam jų skiriamas po dainos posmą, o svečiams kartojant priedainį. Taip apdainuoti buvo Aldona Zailskaitė, Irena Regienė, Aušrelė Liulevičienė, "Draugo" fondo išd. ir fondo direktorių tarybos pirm. Bronius Juodelis, Dalia Sokienė, administratorius Pijus Stončius, moderatorius kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, ir vyr. red. Danutė Bindokienė. Jiems buvo nuosirdžiai paplota. Visi buvo apdovanojami gėlėmis.

Moderatorių kun. dr. V. Rimšelis padėjo renginių komitetui pirm. Vaclovui Momkui, jo komitetui bei šio renginio pirm. Algirdui Brazilui ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie šio pokylio suruošimo ir kvietė atsilankyti į 100-į "Draugo" minėjimą. Po to sekė šokiai, grojant Algimantui Barniškiui ir jo muzikinei grupei.

Šiame pokilyje dalyvavo per 520 svečių ne tik iš Čikagos ir jos plačių apylinkių, bet ir iš

"Draugo" vyr. redaktorė DANUTĖ BINDOKIENĖ ir administratorius PIJUS STONČIUS priima iš Lietuvos fondo valdybos pirm. STASIO BARO 8000 dol. čekį "Draugui" paremti. Nuotr. J. Tamulaičio

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

PRANAS (FRANK) SEIBUTIS

mirė 1994 m. spalio 2 d. Sarnia, Ontario. Lietuvoje yra mirę jo tėvas, motina ir seserys. Velionis paliko žmoną Lesją (Lilą) Seibutis, vaikus – Ritą ir Mark bei keturis vaikaičius.

Šeima

A+A

VYTAUTĄ PLAČIAKĮ,

mirusį prieš 25 metus
(1969 m. spalio 24 d.),

su meile ir malda prisimena žmona VALERIJA, JAV-bėse gyvenantis sūnus LEONARDAS ir jo žmona EILEEN bei vaikaičiai – KELLY, MELANIE ir KEVIN.

A+A

FELIKSUI RIMKUI

mirus,

žmonai ALBINAI ir sūnui ALGIUI reiškiamo užuojautą –

Grażina, Giedrė, Algis ir Sigita Krašauskai

A+A

ONAI GURGŽDIENEI

mirus,

dukteris – v.sk. ALDONA, NIJOLĖ ir jų šeimas giliai užjaučiame –

"Širvintos-Nemuno" tuntas Hamiltonė

A+A

ONAI GURGŽDIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos dukroms – ALDONAI ir NIJOLEI bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime –

L. R. Kontenai

N. H. Otto

A. Ž. Stanaičiai

V. S. Verbickai

I. J. Jokubynai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Sutelkti kovai su biudžetiniu deficitu 9,4 milijono dolerių sumą finansų ministeris P. Martinas planuoja per dvejus metus. Pirmaisiais metais taupymas būtų pradėtas trečdaliu šios sumos ir likusia daliai kai žiūrėti į 1996-97 m. biudžeto deficito sumažinimą nuo šiemetinio 39,7 milijono dolerių iki 25 milijonų. Mat iki š. m. pabaigos Kanados vyriausybės skolos pasiekė 548 milijonų dolerių. Esą tai reiškia jų didėjimą 85,000 dolerių kas minutę. Metinės skolų palūkanos artėja prie 50 milijonų dolerių. Tokiose aplinkybėse reikia visiškai deficito pašalinimo iš metinių biudžetų.

Šias problemas dabar svarsto Kanados parlamento finansinis komitetas. Spalio 31 d. komiteto nariai, pasidaliję į dvi grupes, lankysis Vakaruose ir Rytuose Kanadoje, pradėdami gyventojų apklausą. Tada jie grįš parlamentan tėti posėdžių ir paruošti apklausos rezultatų pranešimo finansų ministeriui P. Martinui.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas perspėja kanadiečius, kad jų laukia svarbus sprendimas – pritarimas valdžios planuojamam dideliu išlaidų sumažinimui, apmokstinimas kai kurių nuo mokesčio atleidžiamų programų ir blogiausiu atveju nemalonus pajamų mokesčio padidėjimas. Esą tai priklausys nuo gyventojų apklausos gautų rezultatų. Pasak ministerio pirm. J. Chretieno, pajamų mokesčiai gali likti ir nepaliesati, jei bus galima išsiversti vyriausybės išlaidų sumažinimu, kai kurių programų atsisakymu, pajamoms padidinti rasta kitais būdais. Spaudoje jau minimas valstybinių loterijų finansinių laimikių ligšiolinis atleidimas nuo pajamų mokesčio. Prisiminamas ir registruotas pensijų taupymo planas, pajamų mokesčių atidedantis taupytojo senatvei, kai jau nebus kitų iplaukų, didinančių pajamų mokesčių.

mi užbaigtas antraisiais metais. Dienraštis "The Globe and Mail" savo vedamajame primena, kad tokio masto kova su skolas nešančiais deficita pradėdama truputį pavėluotai. Mat deficito sumažinimas iki 25 milijonų yra numatytas tik 1996-97 m. biudžete, kai dabartinė liberalų vyriausybė jau bus priartėjusi prie savo kadencijos užbaigos.

Iš jos negalima laukti visišką biudžetinių deficitų pašalinimo. Rinkiminiame vajuje galbūt iškilis kitų reikalų, kurie kanadiečiams atrodys svarbesni už nusibodusią kovą su biudžetinėmis deficitais ir dar nepradėtą jų atneštos skolos mažinimą. Gali pritrūkti kantybės ir liberalų vyriausybės, ir parlamento rinkėjams. V. Kst.

Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvusių kapai Marijampolės kapinėse

Nuotr. Alf. Laučkos

Laisvę atgavus nuosavybė vergauja

ANTANINA GARMUTĖ,
Kaunas

I Lietuvos absurdo knyga gyvenimas rašo naujus puslapius. Pasauliui turėtų būti įdomi valdančiųjų sukurta nuosavybės NEGRAŽINIMO TECHNOLOGIJA.

Ruduo. Lapai gelsta. Rugsėjis baigėsi. Atėjo viščiukų skaičiavimo metas. Iki rugsėjo 1 d. Kauno miesto tarybos pirmininkas V. Grinis savo raštu (nr. G-65 1994.06.28) nurodė Paneemunės policijos komisariatui, po keleto komisijų patikrinimo, *nustatytus pasų režimo pažeidimus*, pastebėjus Birutės g. 32 nr., nusavintame mano name, ir prašė imtis priemonių negyvenantiems piliečiams išregistruoti iš dviejų butų (nr. 3 ir 4). Taigi darbo turėjo imtis policija.

Visą vasarą valdininkai atosogavo. Tyla ir prasidėjus rugsėjui. Sužinoję apie mano vargus dėl namo atgavimo, pergryvena ir jaudinasi Kanadoje gyvenantys giminačiai. Rašo. Prašo. Deja, rezultaty nėra.

Vyksta biurokratinis valdininkų atsiradinėjimas. Paneemunės policijos komisaras A. Tamulionis savo 1994 m. rugsėjo 19 d. rašte nr. 3-1498 rašo Kauno m. tarybos pirmininkui V. Griniui (nuorašas man), ramiai konstatuodamas: "Patikrinus Jūsų rašte nurodytus faktus, *pažeidimų nusta-tyta...* Minėti piliečiai raštiškų pareiškimų dėl išregistruojimo nepateikė" (pabraukta mano).

Štai taip viskas grįžta į nu-

linę padėtį. Imk už vadžių – ir vėl iš pradžių!

Čia iškyla klausimas: kas yra Lietuvoje policija? Ar tai ne ta pati sovietinė milicija, tik kitus mundurus apsivilkusi? Apie tai pagalvojau vartydamas mane liečiančias bylas slaptuose KGB archyvuose. Paliginau anuos laikus su dabartiniiais. Šiandienos aukšti valdininkai demonstratyviai pareiškia, jog jie emocijų nepripažįsta. Tik faktus. Kagebistų dokumentai įsegti bylose, – mano tėvų pareiškimai, prievolių kvitai, gydytojų komisijų išvados. Juose, be pateikiamų grynų faktų, ištisinės emocijos: grąžinkite iš Sibiro mūsų vienintelę dukterį, mūsų viltį ir paguodą! Ji nepilnametė, serga dizenterija ir Sibire žus. O mes – seni, nesveiki. Ir panašiai rašė, nesibijodami išvežimo mano bejėgiai tėvai. Ir ką gi! Po kelių neigiamų atsakymų... Ten, kur akmuo nebūtų suminkštėjęs, Dzeržinskio "riterių" širdys atlėgo. Tėvai mane po 3-jų metų iš Sibiro ištraukė!

O aš jų nuosavybės – namo, iš kurio mane pačią ištrėmė, atgauti negaliu. Ne okupuotoje, o nepriklausomoje Lietuvoje! Iš to seka išvada, kad ne tik emocijų, bet ir faktų dabartiniai ponai nepripažįsta. Matyt, jiems į kraują įaugo Lenino tezę: "Grobk pagrobta!" Tai kaip jie atiduos okupantų pagrobta nuosavybę?

Betgi mano tėvo testamentas – ne jiems. Ne valstybei. Man. Iš tiesų, keistos pretenzijos ir svetima nuosavybė...

Išsiskynio aukštybės praktikuojama nuostata nesiskaityti su tremtiniais. Elgtis rafinuotai ir įžūliai – neokomunistams norma. Civilizuotoj valstybėj tai būtų pats didžiausias, akplėšiausias žmogaus teisių pažeidimas.

Per savo mokslinės veiklos 30-tį metų aš sukūriau per 120 išradimų. Visi jie – iš statybinių medžiagų srities. Prašom, ponai, imkite, naudokitės! Statykit kokius tik norit namus – pigius ir šiltus. Dar ekologijai pasitarnausite – gamybos atliekas sunaudosit.

Bet ne! Reikia dar atimti ir šitą – mano tėvų prakaitu per visą gyvenimą statytą iš nuosavo miško medžių!

Man vaikstant nuo Ainošiaus

pas Kaiposių, teko užėti pas malonią valdininkę. Moteriškė šypsojosi ir atrodė ragavusi kultūros. Buvau naivi. Negalėjau gi žinoti, kad ji – partinės mokyklos auklėtinė, buvusi partijos komiteto darbuotoja. Nieko blogo negalvodama, padovanojau jai dvi savo knygas apie rezistenciją Lietuvoje. Tegul pasiskaito jaunimas. Šviečiasi.

"Apsišvietė". Grįžo atgarsiškai: "Laksto čia ta Garmutė. Ir tegu laksto – špygą jai. Kokias knygas rašo! Aš visas pastangas dėsiu, kad ji tą namą matytų kaip savo ausis!"

Vadinasi, NEGRAŽINIMO TECHNOLOGIJOJE vyrauja kerštas. Politiniai motyvai. Ar gali būti didesnis valdančiųjų cinizmas? Namų negrąžinimu – atsirevanšuoti autorei už rašomas knygas apie laisvės kovas, dėl kurių valstybė atgavo nepriklausomybę!

Kiek tęsis ši kankinimo procedūra, parodys gyvenimas.

Aš jau nekalbu apie tai, kad liko nepatenkintas ir mano prašymas atgauti tėvų žemę.

Tačiau ne paslaptis, kad esminis valdančiųjų bruožas – išlaikyti padorių žmonių reputaciją prieš užsienį. Nesu- prantama tik, kodėl mano atžvilgiu jie elgiasi taip, tarsi norėtų skandalingai išgarsėti tarptautiniu mastu.

Kryžius partizanų žuvimo vietoje Jaskonių kaime, Juskelevičių sodyboje

Jaudinančios akimirkos Druskininkuose

Pagerbti žuvę jauni kovotojai, prisakdinti jų dvasios palikuonys – dabarties dūkai

BIRUTĖ JONELIENĖ

Baisi sausra degino praėjusią vasarą Lietuvą: džiūvo gamyklos, daržai, nuo karščio kentėjo žmonės ir gyvuliai. Sakoma, kad tokia kaitra buvo daugiau kaip prieš 200 metų. Bet dūkai dainavo! Degė jų gražūs pušynai, bet degė ir jų širdys meile Lietuvai kaip ir seniau, kaip prieš 50 metų. Jeigu suskaičiuotume, tai pokario metais gal daugiausia Dūkijos sūnų išėjo kovoti su atėjūnais ir daugiausia savo jaunų galvų padėjo už jos laisvę, nes labai mylėjo tokią gražią, ežerais nusagstytą, išlakiais pušynais ir smėlio kalneliais pasipuošusią savo žemę. Išėjo negalėdami pakeisti nelaisvės pantių, nes dūkų širdys karštesnės, sielos jautresnės.

Bet kurie gi lietuviai nemylėjo savo žemės? Kryžių kryžiais nusėtos visos pakelės, visi miškai ir miškeliai. Mėrinėje išaugo naujas Kryžių kalnas, šiemet ten pastatyta koplytėlė, kurios šventinimo iškilmės įvyko 1994 m. spalio 9 d. Šiame kryžių kalne pastatyta daugiau kaip 200 kryžių – jiems, didvyriams. Tik ar susimąsto dabar jaunimas, ką jie reikšia? Ar įsivaizduoja tą daugiakūstantinę armiją dvidešimtmečių, kurie norėjo ir gyventi, ir dirbti, ir mylėti laisvę, kurie brangino savo žemę, moko ją ginti ir dėl jos aukotis?

Daug kryžių pastatyta Dūkijoje per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

1994 m. liepos 16-17 d.d. Druskininkuose įvyko iškilmingas per Atgimimo metus, daug kaulelių surinkta. Likę gyvi bendražygiai rūpinasi, kad nebūt užmirštas nė vienas.

vėse. Naktimis jie dingdavo nežinia kur. Tik po daugelio metų atsiskleidė kraupios paslaptys: NKVD ir stribai Mergelės akių ežeran, į klampų dumblą, atvilkę sumesdavo žuvusių partizanų kūnus. Tikėjosi laisvę nuskandinti?

Be jau minėtų keturių partizanų, į Mergelės akių ežerą buvo įmesti ir mokytojas Juozas Kalpokas-Klevas, garsaus Groblės mūšio dalyvis, Floras Černiauskas-Vasaris, Antanas Subačius-Tauras, Adolfas Sadauskas-Liūtas, Bronius Damulevičius-Kelmas, Jonas Sinkevičius-Jotvingis, Bronius Sinkevičius-Paukštis ir Juozas Kernauskas-Nemunėlis.

1992 m. Druskininkuose buvo įsteigtas Laisvės kovų sąjūdžio komitetas. Jo nariai ir pirmininkas Vincas Juškevičius pradėjo rūpintis paminklo statyba. Architektas Vytautas Petkevičius paruošė projektą, darbus vykdė Dainavos apygardos šaulių vadas Vladas Kleinotas. Tarp rėmėjų buvo ir Druskininkų miesto valdyba, skyrusi 1000 litų. Reikia tik stebėtis Druskininkų miesto meru Vytautu Vaikšnoru – jis tokią patriotišką kalbą pasakė prieš paminklo, kad jo "raudonu" tikrai nepavadinai. O jei visi miestų merai tokie būtų, Lietuva nebūtų įklimpusi taip giliai į raudonąją liūną.

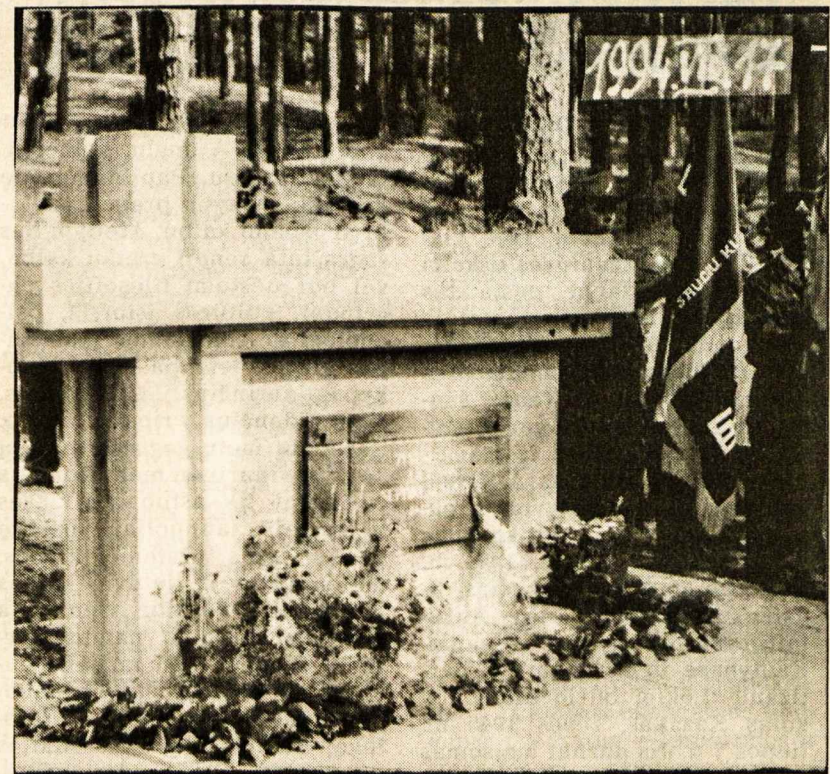
Kai Dainavos apygardos šaulių vadas Vladas Kleinotas išvedė priesaikai keturis naujus šaulius, ne vienas asarą išspaudė priesaikos žodžiai, ištartie šioje šventoje vietoje ir šią iškilmingą valandą: "Ginsiu Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę nuo visų jos priešų, nesigailėdamas nei savo sveikatos, nei gyvybės". Pajutoma – partizanų dvasia dar gyva. Šie vyrai, kurie priklausė bučiavo trispalvę, tikrai niekada neišduos Lietuvos.

Gražu, kad Druskininkų žmonės, sutartinai dirbdami, įamžina praeitį. Ir skaudu buvo dalyvauti pavasarį įvykusiam tremtinių susirinkime, kai būrelis atskilusių tremtinių įžeidinėjo savo likimo brolius. Sunku buvo klausyti, kai sakė: "Mes – jūs" lyg ne tuos pačius vargus kentėjus, lyg ne dėl tos pačios tėvynės.

Tiesą tada pasakė svečias iš Kauno – tremtinys Stasys Sajauskas, kad raudoniešiams tokios nesantaikos – džiaugsmo perliukai. Liūdna, kai mūsų patriotai pešasi tarpusavyje. Kartais reikėtų pasimokyti ir iš priešų.

Kryžius partizanų žuvimo vietoje Jaskonių kaime, Juskelevičių sodyboje

Paminklas žuvusiems kovotojams prie Mergelės akių ežero Dūkijoje

Bibliografinis leidinys Lietuvoje

"Lietuviški perodiniai leidiniai (1823-1940)"

DALIA GARGASAITĖ ir
IRENA MEŠKINYTĖ, Vilnius

Neseniai iš Kanados, iš Folklorinio festivalio grįžusi kolegė V. Ašmontienė papasakojo, kad "Tėviškes žiburiuose" skaičiusi straipsnį apie kolekcionieriaus kauniečio J. Tamošiūno spausdinamą leidinį "Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija" (1983-1993 m.).

Tačiau Bibliografijos ir knygotyros centras taip pat turi kuo pasididžiuoti – šią vasarą buvo baigta spausdinti bibliografinę rodyklę "Lietuviški periodiniai leidiniai. 1823-1940. Kontrolinis sąrašas" (Vilnius, 1994). Tai didelės apimties leidinys, turintis 1099 puslapius. Jį parengė spaudai I. Meškinytė, D. Straučkaitė, V. Vaglienė, D. Žukauskienė, talkino D. Nikolajeva, atsakingoji redaktorė Z. Jakūnienė.

Šis darbas buvo pradėtas Lietuvos knygų rūmų, kurie 1992 m. balandžio 1 d. buvo perorganizuoti į Bibliografijos ir knygotyros centrą pirmojo direktoriaus A. Ulpio iniciatyva. Rodyklės parengimas ir išleidybos gerojai nusitęsė, nes periodinių leidinių, išleistų iki 1940 m. rinkiniai yra nepilni. Surinkti visą medžiagą ir parengti bibliografinius aprašus ne taip paprasta. Į šią bibliografinę rodyklę įtraukti ne tik poligrafinių būdu ir daugiamaisiais prietaisais išspausdinti leidiniai, bet ir rankraštiniai laikraščiai, pvz.: 1875-1876 m. S. Peterburge leistas "Kalvis melagis". Rankraštiniai laikraščiai yra periodinės spaudos ištakos.

Šiame kontroliniame sąraše pateikiami pagrindiniai duomenys apie leidinius, išėjusius Lietuvoje ir už jos ribų (Argentinoje, Brazilijoje, JAV, Rusijoje ir kitur) iki 1940 m. birželio 16 d. Todėl manome, kad jis sudomins ir užsienio lietuvių.

Šis leidinys skirtingai nuo kitų panašių leidinių infor-

muoja apie rinkinių ir atskirų numerių saugojimo vietą. Tuo būdu sąrašas yra kartu ir suvestinis katalogas. Tiesa, čia galimos paklaidos. Bibliotekų katalogai buvo baigti tikrinti 1990 m. Kadangi pastaraisiais metais užsienio lietuvių atsiuntę į Lietuvą daug knygų ir periodinių leidinių, tai, galimas daiktas, kad yra papildymų.

Čia sužymėti didžiųjų mokslinių bibliotekų rinkiniai (pilni ir nepilni), tačiau pasitaiko, kad kokį nors leidinį turi tik kolekcionieriai. Štai vienkartinį leidinį "Jaunatvės žygiai", išleistą Smalininkuose 1939 m., galima rasti tik V. Rimkaus asmeninėje bibliotekoje Užventyje.

Kontroliniame sąraše yra užregistruoti 3364 periodiniai leidiniai: laikraščiai, žurnalai, tęstiniai ir vienkartiniai leidiniai. Dalis jų surasta bespausdinant. Šalia poligrafinių būdu išspausdintų leidinių šiame sąraše įtraukta daugiau kaip 100 rankraštinių ir apie 1000 įvairiais kitais būdais (hektografu, rotoprintu, stiklografu, šapirografu) padaugintų leidinių.

Čia įtraukta per 600 neišlikusių, bet įvairiausiuose šaltiniuose paminėtų leidinių. Jie pažymėti žvaigždute.

Bibliografiniu vienetu laikomas periodinis leidinys, ejęs tam tikrą laiką, ištisai arba su pertraukomis ir išlaikęs vieną iš dviejų periodinių leidinių vienijančių jungčių – antraštę ar vieningą (išsinię) numeraciją. Leidinys su pakeista antrašte ir numeracija laikomas savarankišku vienetu ir aprašomas atskirai.

Besidomintiems periodine spauda kontrolinis sąrašas tikrai bus naudingas. Jo gale yra chronologinė rodyklė, kurioje kiekvienų metų ribose nurodomi tais metais išėjusių leidinių įrašų numeriai. Leidimo vietų rodyklėje skaitytas ras viename ar kitame mieste išleistus leidinius.

Didžiausia bėda ta, kad yra nemažai nežinomų dalykų, pvz.: kuriais metais periodinis leidinys ėjo, kiek numerių pasirodė ir pan. Tikimės, kad skaitytojai, ypač užsienio lietuvių, papildys mūsų turimą medžiagą, atsitys žinių apie leidėjus, redaktorius ir pan. Bibliografinę rodyklę paantrašėje pavadinta "kontroliniu sąrašu" specialiai. Tas pavadinimas rodo, kad tai yra pirminis darbo etapas. Tokia praktika jau pasiteisinusi. Rengdami valstybinės bibliografijos toms, Knygų rūmų darbuotojai jau yra išleidę kontrolinį sąrašą "Knygos lietuvių kalba. 1905-1917 m." (D. 1-2, 1977 m.). Mokslininkai, bibliotekininkai, bibliofilai atsiuntę daug papildymų.

Ypač kviečiame papildyti užsienio lietuvių periodinę spaudą, nes ji Lietuvoje silpniausiai surinkta. Prašytume rašyti laiškus šiuo adresu: Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka. Bibliografijos ir knygotyros centras. K. Sirvydo g. Nr. 4, 2600 Vilnius, Lithuania.

P.S. Nors šio leidinio tiražas tik 100 egzempliorių, bet į didžiulius užsienio lietuvių telkinis po vieną egzempliorių išsiųsiame.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Čečėnija prašo paramos

Kaip rašo ELTA (spalio 17), i Lietuvos seimo pirmininką Česlovą Juršėną kreipėsi Čečėnijos parlamento pirmininkas telegrama, prašydamas paramos "atremti Rusijos agresiją". Joje rašoma, jog Rusija pradėjo nepaskelbtą karą su Čečėnija. Grozno miestą jau užpuolė Rusijos kariuomenė, prisidengusi "neegzistuojančia opozicija". Yra iškiles pavojus, kad valdžia, paskelbusi šios tautos nepriklausomybę, gali būti pašalinta. Opozicijos vadovas prof. Vyt. Landsbergis šį užpuolimą lygina su 1991 metų sausio 13-osios įvykiais Vilniuje, tik dabar Rusijos vadovybė nebėra "teisingumo ir taikybės sprendimų šalininkė". RSJ

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 3180 Hurontario St. 777-7668

RONCEVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2337 Bloor St. W. 767-3115

Turner & Porter

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ANTAZAVĖS PARTIZANAI

Zarasų rajono Antazavės kaimelyje 1994 m. rugsėjo pradžioje buvo prisiminti ir pagerbti žuvusieji partizanai. Toje vietoje, kur prie šventovės užkasti jų palaikai, dabar pastatytas kryžius su prikaltoje lentelėje įrašytomis žuvusiųjų pavardėmis. Po Mišių prie jo susirinko Zarasų, Rokiškio, Utenos šauliai ir svečiai iš Kauno. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos atstovas A. Dručkus prisiminimo dalyvius supažindino su partizanų kovomis Antazavės apylinkėse. 1944 m. gruodžio 26 d. čia įvykusias didžiausias kautynes Rytų Aukštaitijoje laimėjo partizanai. Kautynėse jiems vadovavo partizanų "Lokio" būrio vadas Mykolas Kazanas, žuvęs 1945 m. liepos 7 d. Jis dažnai maišomas su tėvu. Mat jo tėvas yra Lietuvos kariuomenės kpt. Afanasijus Kazanas, tuo metu jau kalintas Vorkutoje ir ten žuvęs 1953 m. rugpjūčio 1 d. kalinių sukilimo streike.

KAUNO JĖZUITŲ GIMNAZIJA

Rugsėjo 23-24 d.d. iškilmingai paminėtas Kauno jėzuitų gimnazijos septyniadešimtmis ir Kauno jėzuitų kolegijos įsteigimo 345 metų sukaktis. Dvigubas minėjimas rugsėjo 23, penktadienį, buvo pradėtas bendra konferencija tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje. Jėzuitų provincionalas kun. J. Boruta, SJ, kalbėjo apie istorijos bangose dingusią kolegiją, džiaugdamasis 1924 m. įsteigtos gimnazijos išlikimu ir susigrąžinimu. Ji dabar jau veikia kaip vidurinė mokykla, prieštaravimų draskomose Lietuvoje pasiryžusi išauklėti kitų gerovės mokančius gyventi žmones. Jėzuitų kolegijos ir šio ordino narių svarų įnašą Lietuvos kultūrai, mokslui bei dvasingumui gildeno daktarai ir profesorai V. Zaborskaitė, Z. Kiaupa, D. Kuolys, kun. P. Rabikauskas, SJ. Rugsėjo 24, šeštadienį, koncelebracinės Mišioms jėzuitų šventovėje vadovavo kardinolas Vincentas Sladkevičius, Kauno jėzuitų gimnazijos auklėtinis. Į koncelebracines Mišias turbūt įsijungė ir kitas jos auklėtinis — iš Romos atvykęs kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, dalyvavęs Kauno kunigų seminarijoje įvykusioje konferencijoje. Gimnazijos auklėtinių laukė susitikimas su mokslo draugais klasėse, atskiras gimnazijos sukaustytas minėjimas ir bendra vakarienė.

NAUJI ŽINGSNIAI ATEITIN

Dabartinės Kauno jėzuitų vidurinės mokyklos žingsnius ateitin atskleidžia "Lietuvos aide" žurnalisto Vitolio Joneičio paskelbtas pasikalbėjimas su jos direktoriumi kun. Gintaru Vitkumi, SJ. Jėzuitų gimnazija, suvalstybinta 1940 m., tapo IX-ja vidurine mokykla. 1955 m. jai buvo išskovotas poeto Adomo Mickevičiaus vardas. Dabar ji vadinama Jėzuitų vidurine mokykla, bet vėl taps humanitarinio profilio gimnazija. Šiais mokslo metais jau pradėtos atkurti gimnazijos sukaustytas klases. Dabar moksleiviai

tik nuo IX klasės mokosi keturias kalbas — anglų, vokiečių, lotynų ir rusų. Papildomai jie dar gali mokytis prancūzų, italų ar ispanų kalbų. Ateityje bus sugrąžinta senoji graikų kalba, vėl bus dėstomi filosofijos pagrindai, kultūros istorija, psichologija. Atkuriamos gimnazijos klasės leis pasirinkti mokytis norintius moksleivius, nesibaidančius rimto darbo. Sekančių metų gegužės mėnesį Jėzuitų vidurinė mokykla bus priimami tik aštuonias klases baigusieji jaunuoliai, išlaikę konkursinius užsienio kalbos, matematikos ir lietuvių kalbos egzaminus. Jėzuitų vienuolija atgautas Perkūno namus perdėjo būsimai gimnazijai. Šiame istoriniame pastate planuojama įsteigti muziejų, biblioteką, skaityklą ir tautodailės klase.

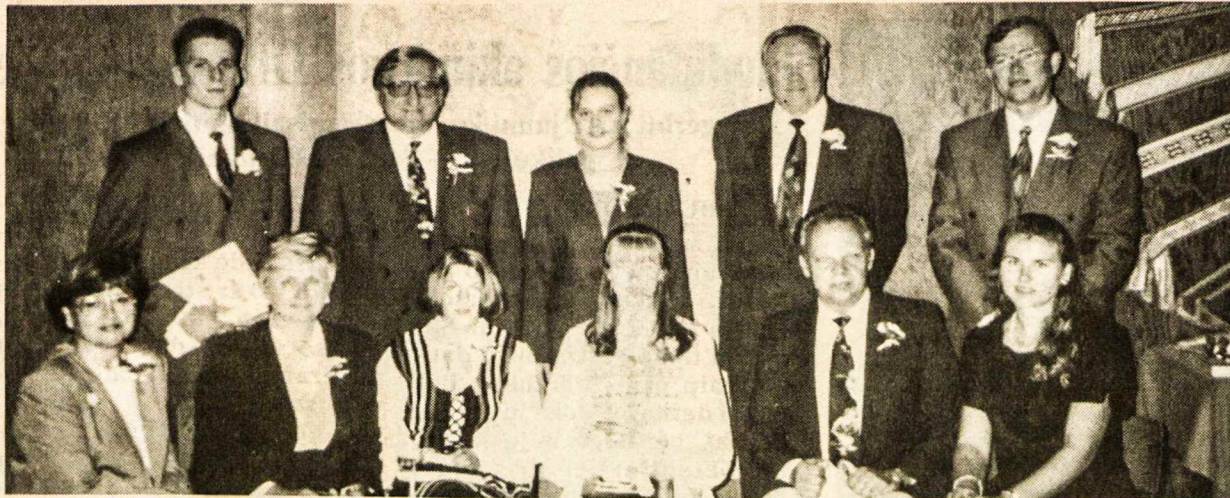
ATEIČIAI SKIRTI ŽODŽIAI

Gimnazija tapsianti Kauno jėzuitų vidurinė mokykla dabar turi 45 mokytojus ir 625 moksleivius. Kalbedamas apie jos ateitį, direktorius kun. Gintaras Vitkus, SJ, žurnalisto V. Joneliūnui pasakojo: "Norime, kad gimnazija atitiktų Europos standartus, kad mūsų parengtas jaunimas ateityje galėtų studijuoti Vakarų Europos universitetuose. Suprantama, jog jėzuitų chorizma, arba misija, yra išauklėti ne vien kvalifikuotą kompetentingą žmogų — gerą savo srities specialistą, bet žmogų, kuris nori viską, ką žino, panaudoti kitų žmonių labui, dalytis su jais savo patirtimi. Pastaryjų metų jėzuitų pedagogikos kryptis — formuoti visuomeniškai aktyvią asmenybę, kuri yra jautri tarptautiniam neteisingumui ir ieško būdų neteisingumui pašalinti".

PO KALĖDŲ NEBŪS PYRAGO?

Toki klausimą "Lietuvos aide" spalio 6 d. laidoje kelia Antanas Anskaitis, susirūpinęs spręsti mažėjančioms kviečių atsargoms. Pagal vyriausybės kvotą šiemet Lietuvoje iš ūkininkų turėjo būti supirkta 402.000 tonų maistinių grūdų. Didžioji šio skaičiaus pusė (220.000 tonų) buvo numatyta kviečiams. Tačiau iki spalio pradžios visų maistinių grūdų nupirktas vos 126.000 tonų. Tad turimų kviečių atsargų užteks tik porai mėnesių. Jei supirkimas nepagerės, po Kalėdų vartotojams pradės trukti pyrago ir baltos duonos. Mat Lietuvos ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių išauginti maistiniai kviečiai nenutrūksta su srautu keliauja Lenkijon, Latvijon, Gudijon, Moldovan ir netgi Ukrainon. Ji visada būdavo laikoma kviečių aruodu, bet šiemetinė sausra ir jos derliui yra padariusi nemažesnių nuostolių kaip Lietuvoje. Pasak A. Anskaičio, iš Šiaulių geležinkelio stoties užsienin kasdien išvežama apie 20 vagonų maistinių kviečių. Lietuvoje vyriausybės rekomenduotos ir grūdų perdavimo imonių mokamos kainos nepadengia auginimo išlaidų. Žemės ūkio derliaus supirkimą reguliuojanti komisija dabar siūlo padidinti kainas. Pasirūpimas betgi jau esąs pavėluotas.

V. Kst.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos 1993-94 mokslo metų uždėdimo iškilmių dalyvių. Sėdi pirmoje eilėje iš kairės: R. Choromanskis — KLKM dr-jos atstovė, V. Stanevičienė — mokytoja, Greta Ločerytė ir Ieva Godelytė — abiturientės, M. Leknickas — mokytojas, O. Stanevičiūtė — vedėja; stovi: V. Gedris — abiturientas, B. Mačys — KLB Hamiltono apylinkės vicepirm., I. Apanavičiūtė — abiturientė, J. Stankus — "Talkos" valdybos pirm., dr. A. Čerškus — tėvų k-to pirmininkas

Kun. dr. VIKTORAS SKILANDZIŪNAS savo 50 metų sukakties iškilmių metu

Ottawa, Ontario

PRAEJUS VASAROS ATOSTOGOMS, vėl renkames lietuviškos pamaldoms kartą per mėnesį. Joms vadovauja mūsų kapelionas kun. dr. V. Skilandziūnas, atšventęs savo 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus sukaktis. Pagrindinės iškilmės buvo surengtos jo gimtojoje parapijoje — Šakiuose 1994.VI.26. Šias iškilmes aprašė vietinis laikraštis "Valsčius" 1994 m. liepos 1 d. laidoje ir įdėjo dvi nuotraukas. Vienoje jų matyti sukaustuvininkas su rožiu vainiku, papuoštu simbolinėmis žvakelėmis (žiūr. nuotrauką). Vysk. J. Žemaitis įteikė sukaustuvininkui simbolinę lazda su skaitmeniu 50. Iškilmėse dalyvavo labai daug maldininkų ir kunigų. Kun. dr. V. Skilandziūnas susilaukė gausių sveikinimų su dailiai išrašytais tekstais.

Siuo metu kun. dr. V. Skilandziūnas rašo knygą anglų kalba apie sielovadinę savo patirtį Kanados katalikams, kuriuose jam teko dirbti 12 metų. Per tą laiką susitelkę daug medžiagos, ypač kalinių laiškų. Visa tai bus panaudota rašomoje knygoje. Kor.

Wasaga Beach, Ont.

DĖL PABLOGĖJUSIO "Tėviškės žiburio" pristatymo į šią apylinkę paštą, yra kilęs sumanymas siūlyti skaitytojams atsiimti "TŽ" pagal pavardes sekamadienis Geroro Ganytojo šventovėje po pamaldų. Tuo būtų sumažinamos persiuntimo išlaidos. Ten taip pat būtų padėta laikraštų ir nusipirkimui. Atskiro numerio kaina — \$1. Norintieji tokiu būdu (ne per paštą) gauti laikraštį, prašomi pranešti telefonu 905 275-4672 arba raštu "Tėviškės žiburio" administracijai.

Hamilton, Ontario

PIRMOSIOS KOMUNIJOS ir Sutvirtinimo sakramento pamokos prasima registruoti pas O. Stanevičiūtę tel. 905 627-0624 iki 1995 m. sausio 1 d. Iškilmės bus ateinantį pavasarį.

VYSK. MOTIEJAUS VALANČIAUS lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžios ir 1993-94 uždėdimo iškilmės įvyko rugsėjo 25 d. Mišios buvo atšaukiamos mokyklos intencija. Po pamaldų įvyko mokslo metų baigimo iškilmės.

Pagerbto ir pagerbti baigę tryliką skyrių: Irena Apanavičiūtė, Audra Balytaitė ir Viktoras Gedris ir pagal KLB švietimo programą lietuvių mokyklos abiturientės — Ievutė Godelytė ir Greta Ločerytė. Pasveikinti baigusius ir įteikti diplomus bei dovanas atvyko Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdybos pirm. Jonas Stankus, KLB Hamiltono apylinkės vicepirm. Bernardas Mačys, KLK moterų dr-jos Hamiltono atstovė Regina Choromanskaitė, Vysk. M. Valančiaus lituanistinių kursų mokytojai — Mindaugas Leknickas ir Vida Stanevičienė, ir mokyklos tėvų komiteto

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

pirm. Andrius Čerškus. Invokaciją sukalbėjo kun. L. Januška, OFM. Šiais mokslo metais mokytojų: M. Stanevičius, St. Bakšys, L. Mačytė, R. Kamaitytė, R. Valaitienė, I. Čerškuvienė; padėjėjos — D. Račkuvienė, I. Apanavičiūtė, I. Godelytė, G. Ločerytė, E. Čerškutė. Tėvų k-to valdybą sudaro: R. Nekrašius, M. Panavas, V. Tirišienė, S. Erickson, D. Račkuvienė; nariai — K. Bikinis, A. Čerškus, A. Keliachienė, K. Račkus, V. Slavickienė. Mokyklon registruoti pas vedėją O. Stanevičiūtę tel. 905 627-0624.

ANDRIUS STANAITIS, aktyviai dalyvavęs Hamiltono skautų ir tautinių šokių grupėse, 1994 m. liepos 16 d. Kaune susituokė su dr. Rūta Matuzonyte. Jungtuvės įvyko Pažaislio vienuolyno koplyčioje. Šiuo metu jaunavedžiai gyvena Hamiltone. Andriaus tėvai Zenonas ir Aldona Stanaičiai spalio 1 d. Ramada viešbučio salėje, surengė jauniesiems sutiktuves. Rūta šį pavasarį sėkmingai baigė Kauno medicinos akademiją, gavo odontologijos daktaro laipsnį. Hamiltone mokosi anglų kalbos, ruošiasi egzaminams ir ketina dirbti savo profesijoje. D.

PAGERBAMI MIRUSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukojo:

A. a. **Kazimiero Mikšio** atminimui: \$50 — D. Žemaitienė ir dukra Audronė, SLA 72 kuopa Hamiltono, B. A. Grinai; \$30 — K. S. Milečiai, J. M. Gimžauskai; \$25 — Hamiltono lietuvių pensininkų klubas, L. E. Klevai, J. E. Bajoraičiai, S. P. Daliai, Ald. Z. Stanaičiai; \$20 — J. Kazukauskas, B. D. Mačiai, F. A. Rimkai, S. Domeikienė, P. M. Masiai, A. Garkūnas, J. Puniška, A. N. Aleksos, X.Y., K. Deksnys, P. G. Breichmanai, P. I. Girmiai, A. Petraitienė, P. S. Kanopai, L. D. Gutauskai, S. Panavienė, Z. Stonkus, P. Žulys, A. D. Jankūnai, V. Subatnikaitė, K. L. Meškauskai,

A. Liaukai, A. Cibai, J. G. Kristolaičiai, K. Meškauskienė, A. Bugardienė, G. Agurkienė, J. R. Pleiniai; \$10 — V. E. Sakai, K. S. Karaškos, J. J. Stanaičiai, P. M. Šiuliai, P. Vitienė, A. Leščiuviene, V. S. Matukaičiai, V. Kvedaras, V. Kežinaitis, E. Kazickienė.

A. a. **Balio Orvydo** atminimui: \$25 — L. E. Klevai; \$20 — S. Domeikienė, V. J. Pilkauskai, J. T. Andrukeičiai, A. Petraitienė, J. G. Kristolaičiai, V. G. Kairiai, P. M. Masiai; \$10 — A. Mačiulaitienė, K. S. Karaškos, P. M. Šiuliai, J. R. Pleiniai.

A. a. **Feliksio Rimkaus** atminimui: \$25 — L. E. Klevai; \$20 — J. G. Kristolaičiai, A. Petraitienė, J. R. Pleiniai, Maria Guja, P. Žulys, P. Z. Sakalai, S. Panavienė, S. Čekauskas, L. D. Gutauskai, X.Y., J. R. Jurgučiai, I. Repeckienė, P. Armonai, P. S. Kanopai; \$10 — P. M. Šiuliai, V. Bartininkas.

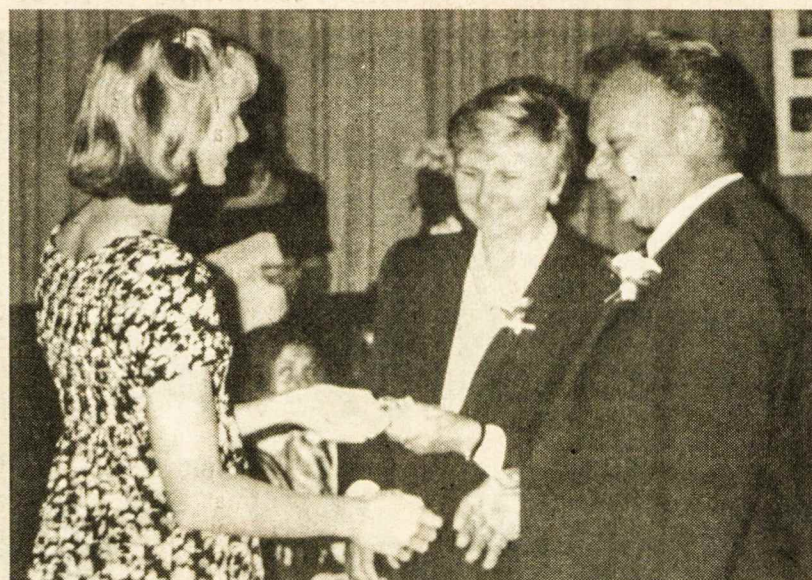
A. a. **Alfonso Balčiūno**, mirusio Winnipeg, atminimui aukojo \$25 E. E. Kudabai.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas.

REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ artimiesiems vietoj gėlių fondai "Pagalba Lietuvos vaikams" aukojo: a. a. **Eugenijos Žilvytienės** atminimui (mirusi Lietuvoje): \$20 — E. J. Kazemekai, M. Vaitonienė; a. a. **Valentino Grikičio** atminimui: \$10 — J. Astas, E. J. Mažulaičiai; a. a. **Sheila Margaret Alsbergienės** atminimui: \$20 F. A. Povilauskai; \$10 F. Venskevičienė. Auka \$100 O. B. Steponavičiai.

Už aukas nuoširdžiai dėkoja — **PLV komitetas**

JONĄ STANAITI 80-tojo gimtadienio proga, sveikina, skirdami auką Lietuvos vaikams: \$20 — D. M. Jonikiai, E. A. Kybartai, L. Kybartienė, E. V. Sakavičiai, A. G. Skaisčiai. Už aukas dėkoja — **PLV komitetas**

V. STANEVIČIENĖ ir M. LEKNICKAS, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lituanistinių kursų mokytojai, įteikia pažymėjimą E. Čerškutei, baigusiai devintąjį skyrį

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...4.00%
santaukas 2.50%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 5.00%
180 dienų indėlius 5.50%
1 m. term.indėlius 6.50%
2 m. term.indėlius 7.00%
3 m. term.indėlius 7.50%
4 m. term.indėlius 7.75%
5 m. term.indėlius 8.00%
RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%
1 m.ind. 6.50%
2 m.ind. 7.00%
3 m.ind. 7.50%
4 m.ind. 7.75%
5 m.ind. 8.00%
Imame už:
PASKOLAS
Asmeninės nuo 10.00%
nekiln. turto 1 m. 8.00%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką
dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vytauto Didžiojo universiteto XIX-sios dantų gydytojų laidos susitikime liepos 12 d. Kaune dalyvavo 18 suvažiavusių dantų gydytojų. Išeivijai atstovavo keturios gydytojos iš JAV — L. Baltrušaitienė, V. Masilionienė, B. Paprockienė ir K. Sodoniene, iš Australijos — J. Petraitienė. Suvažiavimą surengė ir jam vadovavo kaunietė Aldona Vailokaitytė-Pakalėnienė. Mirusios XIX-sios laidos dantų gydytojos prisimintos Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) šventovėje poeto ir jos rektoriaus kun. Ričardo Mikutavičiaus atnašautomis Mišiomis. Prisiminti ir amžinybėn iškelia šios laidos pedagogai. Dantų gydytojų susitikimas paminėtas "Metropolijoje" surengtais pietumis.

Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, susitikdamas su lietuviškąja visuomene Lemonte, spalio 2 d. įteikė atvežtus III laipsnio Vyčio Kryžius dr. Adolfui Damušui ir Metislovui Mackevičiui, dar gyviem dviem ministrui, priklausiusiem 1941 m. tautos sukilime sudarytai Lietuvos laikinajai vyriausybei. Dr. A. Damušio padėka spalio 7 d. buvo paskelbta "Draugui". Jis sakosi šį žymenį priėmęs kaip lietuvių tautos įvertinimą ir dėkingumą visiems laisvės kovotojams, savo gyvybes paaukojusiems Lietuvos mūšiuose, Sibiro taigose, nacių kalyjimuose. Pabrėžęs lietuvių tautos laisvės kovos pastangas vokiečių bei sovietų okupacijose, dr. A. Damušis rašo: "Gerbiamas Prezidente, Jūs nesate didelė atsakomybė už tvirtą Lietuvos Valstybės egzistenciją ir jos žmogaus geresnę būitį, kuri Tėvynėje labai sunkioje būklėje. Ieškodami kelių ir galimybių apjungti visas tautoje esančias pozityvias jėgas dėl vieno mus visiems brangaus tikslo — Lietuvos gerovės. Lietuvos žmogus skausmingai kantriai laukia geresnio rytojaus. Tegul jis tampa tikrove. To linkiu Lietuvai iš gilumos širdies ir tesaugo ją Dievas".

A. a. Agotos Lechavičienės, mirusios 1994 m. liepos 13 d. ligoninėje, neteko Londono lietuvių. Velionė buvo vilkaviškietė, gimusi Lankeliškiuose prieš aštuoniasdešimt septynerius metus. Gyvendama Klaipėdoje, nuo 1931 m. ji priklausė Lietuvos šaulių sąjungai, o vėliau ir Dariaus bei Girėno draugijos skyriui. Ji taigai dainavo Alfonso Mikulskio vadovautame centre Klaipėdos chore. Velionė II D. karo pabaigos Europoje sulaukė Danijoje ir iš jos 1947 m. atvyko Skotijon. Glasgove ištėkėjusi už Prano Lechavičiaus, persikėlė Britanijos sostinė Londonon. Buvo veikli DBLS ir Šv. Kazimiero parapijos narė. Palaidota Šv. Patriko katalikų kapinėse greta anksčiau mirusio savo vyro Prano.

Australija

NSW valstijos daugiakultūrių reikalų ministras M. Photios rugsėjo 22 d. priėmė ALB Sidinio apylinkės delegaciją, vadovaujamą apylinkės valdybos pirm. Vytauto Juškos. Delegaciją sudarė: valdybos nariai Antanas Kramilius ir Jonas Zinkus, Sidinio lietuvių moterų socialinės globos draugijos atstovės Martina Reisgienė ir Ona Kapočienė, pirmuoju pokario ateivių transportu Australijon atvykęs ekonomistas Anskis Reisgys, Irena Eirošytė-Ross ir Aušra Juškienė. Apylinkės valdybos pirm. V. Juška daugiakultūrių reikalų ministrui M. Photios įteikė lietuvių įsikūrimo ir veiklos aprašymą, o M. Reisgienė — pačios išauštą tautinę juostą. Pusva-

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik del informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angele Salvaitę, B.A.**, **pirkimo ir pardavimo atstovę.** Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00. * Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Skambinkite dėl mūsų * Galime siuntinius paimti iš kubinių dėžių jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščio.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

PARCEL EXPRESS Inc.
LIETUVOS skyrius MARGUTIS
2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7
(prie High Park-o požeminės stoties)
Telefonas (416) 604-2538
DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 4 v.p.p.-8 v.v.
šeštadieniais 1 v.p.p.-4 v.p.p.
Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams **LIETUVOJE**
MŪSŲ KAINOS:
Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda \$6.95 plus \$10 pristatymas arba
1 kg \$1.15 plus \$10 pristatymas
Persiuntimas lėktuvu:
1 kg \$3.49 plus \$10 pristatymas
Visi siuntiniai saugiai ir greitai pristatomi tiesiai į VILNIŲ aplenktą trečias šalis Mūsų atstovas Vilniuje priima siuntinius ir skubiai juos pristato adresatams bet kurioje Lietuvos vietoje. Siuntiniai nemuituojami. Kiekvienas siuntinys nemokamai apdraudžiamas \$ 60.00 suma. Pageidaujant nemokamai paimame siuntinius iš Jūsų namų. Siuntinių svorio neribojame.

Žydų naikintojai tebeieškomi

LEONAS BALTUŠIS

"Chicago Tribune" korespondentas Matt O'Connor parašė straipsnį apie pagarsėjusią OSI (Office of Special Investigations). Straipsnis angliskai pavadintas "As time runs out, hunt for Nazis speeding up" (1994.VIII.29.). Naujausias OSI kaltinamasis yra 70 metų amžiaus Bronislaw "Bruno" Hajda. Tai lenkų tautybės pensininkas, gyvenęs Čikagos priemiesty Schiller Park. Ešą jis buvęs Treblinkos koncentracijos stovyklos sargybiniu ir 1944 m. liepos mėnesį, artėjant Raudonajai armijai, dalyvavęs masiniame žydų naikinime. Nori pirmiausia atimti JAV pilietybę, o paskui ištremti į Lenkiją. Amerikiečių korespondentų apklausti kaimynai nebetiki tokiais kaltinimais ir B. Hajdą apibūdina kaip gerą ir ramų kaimyną.

Šiuo metu B. Hajda yra vienas iš 14 žmonių, kurių bylas OSI perdavė teismui. Per 300 kitų yra apklausinėjami – pareiškė Eli M. Rosenbaum, einąs direktoriaus pareigas.

OSI įsteigta 1979 m. Nuo to laiko 50 asmenų prarado JAV pilietybę ir 42 buvo deportuoti. Pirmasis viršininkas buvo žydų tautybės Allan Ryan, jn., kurio nuomone 1948-52 m. Amerikon atvyko apie 10,000 žydų naikintojų.

OSI įstaigos metinis biudžetas – 3,5 milijono dolerių. Vienas "Chicago Tribune" skaitytojas neseniai rašė, ešą būtų daug geriau, jei tie pinigai būtų paskirti švietimui. Tarnautojų skaičius – 33: 7 istorikai, 12 advokatų ir vienas tyrinėtojas, kas tie kiti, neaišku. Žinant tuos skaičius, labai lengva apskaičiuoti ir algas, o jos, vis dėlto gana didelės.

Istorikai turi daktaro laipsnius ir moka vokiečių kalbą, nes II D. karo dokumentų dauguma surašyti vokiečių kalba. Amerikiečiai paprastai sveti-

mų kalbų nemoka. Jų supratimu, visi turi mokėti angliskai, todėl visai nenuostabu, kad šioj įstaigoj dirba beveik tik vienos tautybės žmonės.

Kaip ilgai dar ši "medžioklė" truks, nežinia. Keisčiausia, kad tie visi "naciai" yra lenkų, ukrainiečių ir kitų tautybių žmonės, labai retas vokiečiai.

OSI yra ypač skaudžiai pralaimėjusi lenko Frank Walus ir ukrainiečio John Demjanjuko atvejais. Šie abu vyrai labai nukentėjo, nors buvo visiškai nekalti.

1994 m. spalio 3 d. JAV Aukščiausiasis teismas patvirtino sprendimą, kad valdžios advokatai apgadinę, norėdami laimėti J. Demjanjuko 1986 m. ištrėmimo bylą. Atrodo, kad J. Demjanjukui bus grąžinta pilietybė ir teisė gyventi Amerikoje. OSI atstovas Carl Stern pareiškė, kad jo įstaiga yra labai nusivylusi tokiu sprendimu.

Prieš mane ant stalo guli 1992 m. išleista knyga "Stella". Išleista JAV leidyklos "Simon & Schuster". Knygos autorius – Peter Wyden. Tirojo pavardė – Peter Weidenreich. Berlyne gimęs ir augęs turtingų žydų vaikas, išsigelbėjęs su tėvais 1938 m. atvykęs į JAV. Jo rašymo stilius labai įdomus ir intriguojantis. Knygoje aprašomas Berlyno žydų gyvenimas nacių valdymo laikais ir visa tragedija.

Blondinė žydaitė Stella Goldschlag buvo vadinama "Goldschmidt mokyklos Marilyn Monroe". Tai buvo geriausia žydų gimnazija Berlyne, kur dauguma mokytojų buvo atkviesti iš Anglijos. 1943 m. ji tapo užverbuota Gestapo. Jos užduotis: surasti visus Berlyne besislapstančius žydus ir juos perduoti Gestapui. Savo darbą atliko gerai. Šiandien, po 50 metų, jos duklė gyvena Izraelyje, bet ji pati ir dabar gyvena Berlyne, kamujama nemigos.

BALFo centro valdyba 1994 m. Viduryje sėdi valdybos pirmininkė MARIJA RUDIENĖ. Nuotr. I. Polikaitienės

Vargstančių tautiečių tarnyboje

BALFo veiklos 50 metų sukaktį minint

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Šiais metais BALFas (Bendras Amerikos lietuvių fondas) švenčia 50-sias savo veiklos metines. Sukaktuvinis seimas įvyko 1994 m. spalio 22-23 d.d. šv. Kazimiero seserų vienuolyno auditorijoje, Čikagoje.

BALFas buvo įkurtas 1944 m. Amerikos lietuvių t-bos (ALT) iniciatyva ir teisiškai įjungtas 1994. 4. 1. Illinois valstijoje, registruotas "Advisory Committee on Voluntary Foreign Aid of US Government".

Pirmaisiais veiklos metais BALFas bandė šelpti žmones ir Lietuvoje, bet okupantai sulaukė ir pasisavino siuntinius Maskvoje, o BALFo atstovo į Lietuvą neįsileido. Tada savo veiklą BALFas nukreipė

Didžiulė pagalba

BALFo apyskaitos yra skelbiamos kasmet, o taip pat ir BALFo seimuose, kurie įvyksta kas penkeri metai. Iš jų galima matyti, kokia didžiulė yra BALFo pagalba, kurią jis teikė ir teikia daugybę metų vargstantiems lietuviams.

BALFo didžiulis šalpos darbas tęsiasi ir dabar, ypač remiant vargstančius Lietuvoje, Suvalkų trikampyje, neužmirštant pagalbos reikalingų žmonių ir pačiose JAV bei kituose kraštuose.

lietuviams pabėgėliams Vakarų Europoje. Buvo šelpiami našlaičiai, vaikai, ligoniai, invalidai, seneliai, mokslo siekiantys jauni žmonės ir apamai į vargą patekę lietuviai. BALFas rėmė ir lietuvių kultūrinių mokslinių bei kūrybinių darbų.

Per I-įj dešimtmetį BALFas padėjo tūkstančiams lietuvių persikelti į JAV, Kanadą ir kt. kraštus, parūpindamas darbo ir buto garantijas, padėdamas įsikurti. II-me savo veiklos dešimtmetyje BALFas šelpė ir toliau Vak. Europoje pagalbos reikalingus lietuvius, o nuo 1956 m. siuntė individualias siuntas, kad ir ne savo vardu (nes kitaip nebuvo galima) į okupuotą Lietuvą, Sibirą, Lenkiją, Vengriją, Čekoslovakiją, R. Vokietiją. Tik per pirmuosius 20 m. BALFas yra pasiuntęs 8,579,027 svarų gėrybėmis (kurių vertė yra 4,370,094 dol.). o pinigais – 2,365,670 dol. Labai dosniai aukėjo JAV lietuviai. Iki 1962 m. šalpos gėrybėmis ir pinigais BALFas gaudavo ir iš JAV valdžios bei labdaros organizacijų.

BALFo apyskaitos yra skelbiamos kasmet, o taip pat ir BALFo seimuose, kurie įvyksta kas penkeri metai. Iš jų galima matyti, kokia didžiulė yra BALFo pagalba, kurią jis teikė ir teikia daugybę metų vargstantiems lietuviams.

BALFo didžiulis šalpos darbas tęsiasi ir dabar, ypač remiant vargstančius Lietuvoje, Suvalkų trikampyje, neužmirštant pagalbos reikalingų žmonių ir pačiose JAV bei kituose kraštuose.

Vadovai ir darbuotojai

Iki 1972 m. BALFo centro v-bos įstaiga buvo Brukljne, NY. Jos pirmasis pirmininkas ir nepailstantis vargstančių lietuvių "rūpintojėlis" buvo prel. Juozas B. Končius. Jis vadovavo BALFui iki 1964 m. Kun. Vaclovas Martinkus vadovavo nuo 1964 iki 1972 m.

Nuo 1972 m. iki dabar centro v-bos pirmininkė ir reikalų vedėja yra Marija Rudienė. 1973. 2. 20 BALFo centro v-ba buvo perkelta į Čikagą.

Marija Rudienė įsijungė į BALFą 1954 m. Pokario metais ji važinėjo su prel. J. B. Končium po DP (pabėgėlių) stovyklas, norėdama žmonėms kuo geriausiai padėti. Ji buvo Lietuvoje du kartus: 1990 m. su JAV vyskupų konferencijos delegacija, o 1992 m. – važinėjo po Lietuvą, kad patirtų šalpos reikalingųjų padėti "iš pirmų rankų".

Apsilankius BALFo centro v-bos įstaigoje Čikagoje, besikalbant su M. Rudiene ir reiškiant nuostabą jos ištvermei ir pasiaukojimu BALFo tikslams, ji atsakė, kad su džiaugsmu tai daranti, nes yra gera padėti kitiems, o jėgų duoda gerasis Dievas.

BALFo įstaigoje Čikagoje dirba Laima Aleksienė (nuo 1975 m.). Ji yra įstaigos vedėja. Jai padeda Irena Polikaitienė ir Kastutė Venckutė. Čikagos BALFo skyrius turi 15 pasišventusių savanorių, kurie superka išpardavimuose gėrybes, suveža jas, rūšiuoja drabužius ir sudaro siuntinius. Yra dar nemaža grupė uolių talkininkų, kurie renka tradicines BALFo gegužines.

Dabartinė veikla

BALFas JAV turi dabar 40 skyrių su 4000 narių. Visas aukų rinkimas atliekamas skyriuose, per kasmetinius vakus. Šiuometinis BALFo vakas prasidėjo spalio mėnesį. Kadangi šio vajeaus suvestinė bus žinoma tik 1994 metų pabaigoje, tai dabartinę veiklą gali apibūdinti 1993 m. duomenys. Tais metais buvo gauta 1,211,366.53 dol. gėrybėmis ir pinigais. Daugiausia aukoją patys lietuviai, arba lietuvių parašyti amerikiečiai. Iš amerikiečių gaunama daug gerų drabužių, šiek tiek pinigų ir medicininių reikmenų, suaukotų amerikiečių privačių ligoni-

Tėviškės žiburiai • 1994. X. 25 – Nr. 43 (2330) • psl. 5

nių, kuriose dirba lietuvių kilmės gydytojai.

1993 m. buvo pasiūti 7 talpintuvai, 1994 m. iki dabar dar trys, nes dabar daugiau siunčiama atrinktiems vargstantiems žmonėms. Tų atrinktų žmonių sąrašus BALFas gauna per Politinių kalinių ir tremtinių s-gą bei kunigus, kur nurodoma šelptinųjų amžius, lytis ir dydis, kad jiems siunčiami drabužiai būtų kuo tinkamiausiai suvartojami. Į siuntinius dar įdedama naudingo maisto, vitaminų, aspirino, o vaikučiams – truputį saldinių, nes puoselėjama dar prel. J. B. Končiaus įvesta tradicija.

BALFo siuntos Lietuvon eina per Politinių kalinių ir tremtinių s-gą (pirm. Balys Gajauskas), nes jos nariais pasitiki. Iš BALFo siunčiami daiktai nėra patekę į juodąją rinką, sakė M. Rudienė. Politinių kalinių ir tremtinių s-gai pernai buvo nuvežta 20 tūkst. dol., kad padalintų po 50 litų neturtingoms šeimoms, negalinčioms užsimokėti už šildymą. O šiemet jau iki šiol nuvežta 15 tūkst. dol., kad galėtų pradėti dalinti vargstantiems šildymo apmokėjimui.

Marijos Rudienės patirtis

M. Rudienė pasakojo, kad būdama 1992 m. Lietuvoje, apklankė grįžusius iš Sibiro tremtinius, senelius, vargstančius

žmones, kurių niekas nešelpia. Aplankė ir kai kuriuos vaikų internatus (ne į visus įsileido) ir ten įteikė patiems vaikučiams dovanėlių.

Ji pabrėžė, kad ypač stengiamasi remti šeimas, kurios yra paėmę vaikučius iš internatų ir stengiasi juos auginti normaliose šeimos sąlygose, kad jie išaugtų pilnaverčiais žmonėmis. BALFas siunčia ir jiems maisto, vitaminų, drabužių.

Net ašaros sužibo M. Rudienės akyse, kai ji pasakojo apie Stulgijų parapijos (Kelmės raj.) kun. J. Širvaičio laiške minimus vaikučius, kurie negali lankyti mokyklų, nes neturi kuo apsirengti ar apsiauti. Pakrašančio mokykloje yra 40 tokių mokinių, Stulgijų – 20, Balčių – 4. Daugumos tų vaikų tėvai "prageria atlyginimą ir tuo pačiu darbą", rašo kun. J. Širvaitis. Jis dėsto tikybą tose mokyklose ir prašo pagalbos, kurią sunaudotų "tik vaikučių gerovei".

BALFas siunčia siuntinius ir į Suvalkų trikampį. Juos šelpia jau 40 m. Vysk. P. Baltakis, OFM, 1990 m. buvo pirmasis vyskupas, kuris juos apklankė. Siunčia Punsco, Seinų, Wrocław (Breslau) ir Szczecin (Stettin) lietuviams. Į Pelėšą yra nusiuntę 20 dėžių drabužių ir vaikams maisto.

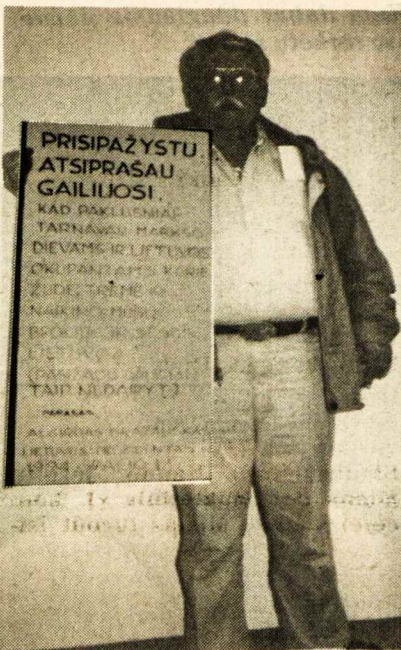
BALFas gauna daug padėkos bei prašymo laiškų. Jie nuoširdūs ir kuklūs.

Pagerbti, ignoruoti, protestuoti?

Ryšium su Lietuvos respublikos prez. A. Brazausko atvykimu į Čikagą ir jo viešnagė čia 1994 m. spalio 1-2 dienomis vietos lietuvių tarpe kilo įvairiausių balsų dėl šio didelio svečio sutikimo. Gen. Lietuvos garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza buvo sukvietęs organizacijų atstovus, kurie nustatė prezidento vizito Čikagoje programą.

Iš paskirtų tautiečių nuomonių ir minčių būta įvairiausių ir gana kraštutinių: nuo apmėtymo kiaušiniiais prezidentą iki jam priderančios pagarbos pareiškimo. Būta ir tokių, kurie pritarė "Draugų" vyr. redaktorės minčiai – prezidentą ignoruoti, nes jis "ne mūsų" prezidentas.

Bene originaliausių kelių pasirinko tautietis iš pietinio Čikagos priemiesčio – Burbanko, kuris ir į Jaunimo centrą ir į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte atsinešė sulankstomą plakatą ir mechaniskai padaugintų lapų su "Prašymu". Šiame lape jis aiškina, kad prezidentui gera proga ištiesiti ranką ir atsiprašyti savo tautiečių. Tame lape jis rašo, ešą prezidentui reikėtų tik padėti parašą po tekstu, kurį jis buvo išrašęs didelėmis raidėmis plakate. O tas tekstas skamba taip: "Prisipažystu, atsiprašau, galiuosi, kad paklusniai tarnavau Markso dievams ir Lietuvos okupantams, kurie žudė, trėmė ir naikino mūsų brolius ir seses Lietuvoje. (Pasižaduo daugiau taip nedaryt). Algirdas Brazauskas,

JUOZAS P. SABAS iš pietinio Čikagos priemiesčio Burbanko stovi su savo "prašymu" Lietuvos respublikos prezidentui A. Brazauskui Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Nuotr. Ed. Šulaitis

Lietuvos prezidentas 1994 spalio 1".

Nors JAV Saugumo įstaigos vyrai šiam mūsų tautiečiui nerodė didelių simpatijų, tačiau jis laikas nuo laiko vis galėdavo išskleisti savo plakatą ir parodyti susirinkusiems. Atrodo, kad plakato tekstą matė ir pats prezidentas A. Brazauskas, tačiau jo kokios nors reakcijos šiuo reikalu nesusilaukta. Nesusilaukta ir parašo. Bet tautietis J. P. Sabas atrodo buvo patenkintas, galėjęs išreikšti savo mintį tokia forma. Ed. Šulaitis

• Auka bei talka lietuviškai spaudai – parama savajai tautai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Sutton
GROUP

reality systems inc.
RAIMUNDAS (Raymond) PACEVIČIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905 896-3333 (24 val.); namu – 905 524-3899; fax 905 848-5327.
Adresas: 1528 Dundas Street West, Mississauga, Ontario L5C 1E4
Parduodamas 2 miegamųjų, naujas, austrų statybos butas (condo) daugiakauščiame name, Palangėje, prie pat jūros. Dėl informacijos skambinti tel. 905 896-3333.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas
Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**
Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**
Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**
St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų
Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.
Telefono **Skambinkite**
apylinkių numeriai: **U.P.S.**
416, 519, 705 **1-800-668-7100**
613, 514 **1-800-465-2876**
403, 604 **1-800-665-2781**

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **\$7.50** už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **\$4.25** plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Pokalbiai su profesoriumi Arvydu Žygu I

Amerikoje gimęs, užaugęs, mokslus baigęs, penkerius metus profesoriavęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vadovavęs ateitininkų jaunimui Lietuvoje, gerai pažinęs atgimstančio krašto gyvenimą, dėsto savo mintis dabarties klausimais pokalbiuose su kunigu KAZIMIERU AMBRASU, SJ, Čikagoje

— Lietuvoje dalyvavote ateitininkų kongrese. Kaip vertinate šią katalikiškų dienų veiklos ataskaitinę akimirką?

— Kongresas buvo didžiulė Dievo dovana Lietuvai ir buvo tikrai labai graži akimirka, kurioje buvo matoma, kad yra tas mažasis branduolys jaunuomenės, kuri yra pasirūšusi ieškoti tautos atgimimo, tautos dvasinio prisikėlimo, dvasinių vertybių. Turime būti labai realūs ir matyti, kad iš tikrųjų tai yra mažoji dalis Lietuvos jaunuomenės, bet tai yra tos kraujo ląstelės, kurios turės dabar maitinti visą Lietuvos kūną. Ir tos kraujo ląstelės turi dabar subręsti, turi išskelauti į visas Lietuvos gyvenimo sritis: į kultūrinę veiklą, mokslą, socialinę sritį. Su šiuo kongresu esame kaip kūdikis, kuris ką tik pradėjo vaikščioti. 1989-ji metai buvo mūsų atsinaujinimas arba naujas gimimas. Per penkerius metus išmokome kalbėti, vaikščioti. Dabar tas kūdikis jau darosi savarankiškas: bręsta, pradeda atpažinti pasaulį. Bet dar užtruks, kol tas kūdikis išeis mokslus, kol jisai įsigys profesiją, kol taps pilnai subrendusiu žmogumi tiek fiziškai, tik dvasiškai, tiek akademiškai.

— Kas labiausiai šiandien rūpi Lietuvos ateitininkams? Kam dabar daugiausia dėmesio reikėtų skirti?

Prof. ARVYDAS ŽYGAS Čikagoje dėsto savo mintis pašnekovui

Nuotr. K. Ambrašas

Krante ir jūroje

B. STUNDŽIA

Gavęs iš jūrų kapitono Povilo Almio Mažeikos knygą „Krantas“, pasakėčiau romaną, susidomėjau, nes autorių žinojau kaip jūrinio techninio bei ekonominių rašinių paruošėją, kuris ir man patardavo rašant burituotojams vadovėlius ir ypač perredaguojuot jūrinį žodyną. O dabar — štai romanas!

Perskaičiau neatsitraukdamas. Veiksmas vyksta Vakarų Lietuvoje, atrodo tarp 1936-1939 metų, dažniausiai Klaipėdoje, jūroje ir kitose mažesnėse vietovėse.

Grįžęs iš jūros laivo inžinierius susipažįsta su vietine lietuvaite Marta, kuri yra suvokietėjusi, arši nacių narė, dirbanti laisvalaikio jū štabe, nors dar kalbanti lietuviškai. Tarp jūrininko ir Martos užsimezga meilė, tiesa, ne iš karto. Ji išgelbsti jūrininką nuo jį užpuolusios nacių gaujos. Pamažu ir pati traukiasi nuo jų ir artinasi prie lietuvių, bet kol kas slapta. Naciams norint išgabenti į Vokietiją vieną jų veikėją, įtariamą dirbant lietuvių saugumui, susidarė mišrus Didžiosios ir Mažosios Lietuvos moterų ir vyrų būrelis, kuris tą švedų kilmės veikėją išgelbsti. Marta slapta susi-

— Pirmiausia reikia kreipti didelį dėmesį į normalią katekizaciją. Mes turime pripažinti, kad per 50 metų okupacijos nebuvo išvystyta normalioji priemonė kaip jaunas žmogus gali pereiti per tai, kad jisai suprastų ką reiškia būti kataliku. Ir tai turi daug dimensijų. Pirmas dalykas yra dvasinis brendimas. To negali įvykti be akademinio pasirušimo. Aš negaliu dvasiškai bręsti, jeigu tiksliai akiai priimu sakramentus arba akiai nueinu į šv. Mišias kasdien, jeigu aš nesuprantu šv. Mišių prasmės, jeigu aš nesuprantu sakramentų prasmės, jeigu neįsivaizduoju, kas yra Dievo malonė arba dieviškos dorybės.

Dabar bandoma taip užpildyti tą spragą, paruošti katekizmo mokytojus, kurie galėtų žinias pateikti jaunuomenei. Bet vien žinių pasisavinimas nepadaro manęs geru kataliku. Turi vykti ir tas visas žmogiškas, humanistinis, psichologinis, dvasinis brendimas, kuris yra neatsiejamas vienas nuo kito. Labai didelė klaida yra daroma, kai dar vadovaujama dualistine filosofija, kad yra kūnas ir dvasia ir kad jie atskiri. Man atrodo, kad pokomunistinėje, pomarksininėje filosofijoje šitas dalykas dar stipriai egzistuoja. Ir todėl jeigu klausiate kokie yra dabar patys svarbiausi darbai, tai turi būti įgyvendinama katekizacija, kuri rūpin-

tųsi ne tik formaliu žinių perdavimu, bet ir tikruoju dvasiniu brendimu.

Kai žmogus eina pvz. į kunigystę ar vienuolyną, pereina per tą noviciatą, tą brendimo laikotarpį, kuriame jisai įgyja charizmą, tos bendruomenės dvasią. Taip ir dabar turi įvykti su katalikų bendruomene. Tai labai sunkus uždavinys, nes turime pripažinti, kad Lietuvoje nebuvo šios patirties per penkiasdešimt metų, nes katekizavimas vyko pogrindyje. Jisai negalėjo būti normalus.

Turime taip pat pripažinti, kad Lietuvoje bendruomenė yra labai supriešta, dar egzistuoja visi tie pavojai, kurie išsivystė komunizmo visuomenėje: nepasitikėjimas, įtarumas, nesugebėjimas bendradarbiauti. Dabar yra toks brendimo laikotarpis, kuriam reikia laiko. Negalime norėti staiga pasikeitimo, staigios revoliucijos, nes Dievo malonė, mano supratimu, yra brendimo procesas.

Mums dabar labai reikalinga kantrybė. Kardinolas Sladkevičius yra pasakęs: „Išmokime laukti, išmokime būti kantrūs.“ Tie žodžiai yra labai reikalingi mums šiandien, kad turėtume kantrybės vienas kitam: išmokime vienas su kitu bendradarbiauti, vienas kitam atleisti žmogiškus trūkumus ir klaidas, išmokime vienas kito nekritikuoti.

Nuotr. K. Ambrašas

tuokiu su jūrininku. Naciai, išsiaiškinę kad Marta draugauja su lietuviu, ją pagrobė ir keršydamai Tilžės saugumo (Gestapo) pagalba rengiasi išvežti į Vokietiją. Jūrininkas su draugais iš saugumo ją pagrobė, paslepia laive ir išveža į Angliją.

Sakyčiau, kad tai vienintelis romanas, kur sutartinai veikia mažlietuvių ir saugumas. Tiesa, vietinis lietuvių saugumas knygoje viską daro savo atsakomybe, be viršininkų Kaune žinios.

Autorius kpt. P. A. Mažeika augo ir mokėsi Pagėgiuose bei Tauragėje. Taigi gerai pažįsta vakarų Lietuvos mažas vietas, kelius, miškus.

Paprastai anų laikų lietuvių romanuose svarbiausi veikėjai yra ūkininkai ar jų vaikai, išimties atveju. Šioje knygoje pagrindinis veikėjas yra jūrininkas, mažlietu-

DANUTĖ MICKUTĖ-MITKIENĖ prie sukaktuvinio torto (1994.IX.10). Šalia jos duktė VIOLETA GEDGAUDIENĖ

Ilgamžės poetės gimtadienis

Kalifornijoje gyvenančiai Danutei Mickutei-Mitkieni 95

IGNAS MEDZIUKAS

1994 m. rugsėjo 7 d. suėjo 95 metai, kai gimė viena iš vyriausių amžiumi lietuvių poetė — Danutė Mickutė-Mitkienė, šiuo metu gyvenanti Los Angeles mieste. Gimimo vieta — Padriežiškių kaimas, Stakliškių valsčius, Alytaus apskr. Vidutinių ūkininkų šeimos duktė. Augo Pavėrninių vienišybe, apsuptame iš trijų pusių Vėrnės upės, apaugusios krūmais ir medžiais, kuriuose, ypač pavasarį, skambėdavo paukščių giesmės, 9 brolių ir seserų šeimoje.

Gal natūrali aplinka paveikė Danutę, kad ji anksti pradėjo eiliuoti, rimai ir ritmai lengviau liejosi jos kūryboje. Vėliau savo eilėraščius pradėjo siuntinėti spaudai. Kai pamatė išspausdintus, pasiūlyto drąsė. Pabrėsinimo susilaukė ir iš savo kraštiečio Liudo Giros, kuris tada remdavo jaunos poetės, stengėsi jiems padėti.

Danutė Mickutė pirmosios vokiečių okupacijos metais buvo kaimo mokytoja; kartais turėdavo iki 70 mokinių. Bū-

vė iš Klaipėdos, kita iš Tilžės, pora saugumo darbuotojų ir keletas nacių.

Veikėjai nekasdieniški, ir panaši tema turbūt dar niekieno nemėginta. Man, kaip skaitytoji, atrodo, kad kpt. P. A. Mažeika turi neeilinių rašytojo privalumų, ir reikia tikėtis, kad savo plunksnos nepadės.

Jis plaukiojo Lietuvos Baltijos Loydo ir Anglijos laivais, jūrininkystės mokslus baigė Italijoje, Instituto Universitaro Navale. JAV dirbo žvejybos laivyne ir vėliau darbavosi okeanografijos srityje.

Knygą išleido Kauno leidykla „Vilius“. Lietuvoje kaina sustartinė, o JAV ir Kanadoje bus pardavinėjama pas knygu platiniojus po 5 dolerius.

dama smulkutė, turėdavo palaikyti drausmę bei tvarką ir išdykėlius bausti; kai kurie iš jų ūgiu buvo aukštesni už savo mokytoją.

Ji labai stengėsi siekti tolimosios mokslo, bet sąlygos ir ypač trapi sveikata neleido. Dirbo kariuomenės intendantu, vėliau — pašto ir telegrafo įstaigose Kaune, Marijampolėje, Panevėžyje, Umergėje ir vėl Kaune. Būdama Marijampolėje, dėl savo veiklos pavasarininkuose užsitraukė nemalonę valdančiųjų sluoksnių ir jiems atstovaujančio Saugumo. Buvo pažeminta tarnyboje ir iškelta kitur.

Pirmosios sovietų okupacijos metu pažintis su Liudu Gira, buvusiu tada švietimo komisaro pavaduotoju, lyg ir patikėlė jos prestižą, bet pareikalavo ir didesnės duoklės — aktyviau dirbti okupaciniam režimui. Jausdama, kad tai nesiderina su krikščionybės idealais, puoselėtais visą gyvenimą, suėjo į konfliktą su viršininkais ir buvo atleista iš tarnybos. Tuojau pat prasidėjo birželio 14 trėmimai, kurių išvengė tik partizanams padedant, slapta išvykusi į kaimą.

Bene pirmas jos eilėraštis „Liūdna“ buvo išspausdintas 1918 m. „Pavasaryje“. Nuo to laiko jos eilėraščius užtinkame ir kitoje periodinėje spaudoje: „Ateityje“, „Šaltinyje“, „Židinyje“, „Naujoje Romuvėje“, „Lietuvoje“, „Trimite“ ir kituose laikraščiuose bei žurnaluose.

Lietuvos nepriklausomybės pirmojo dešimtmečio poetų antologijos įžangoje ją redagavo Liudas Gira, šalia kitų moterų, nepatekusių į šį almanachą, sumini ir Danutė Mickutė.

D. Mickutė-Mitkienė, pasitraukusi 1944 m. į Vokietiją,

„Žvilgsniai anapus Atlanto“

Žymaus išėivijos veikėjo JUOZO LAUČKOS straipsniai, išleisti Lietuvoje atskira knyga

JUOZAS VITENAS

Tokiu pavadinimu šiemet Lietuvoje išleista Juozo Laučkos knyga, apie kurios parengimą autorius pratarė rašo: „Atrinkau medžiagą, pasirodžiusią laikraščiuose, žurnaluose ar panaudotą „Laisvosios Europos“ laidose bei renginių kalbose. Priėjau ir kelių valstybininkų bei kultūrininkų knygų ar straipsnių apžvalgą“.

Ši Laučkos knyga susideda iš trijų dalių: asmenys, įvykiai ir knygos.

Skyriuje apie asmenis įdėtos biografijos apie Leonardą Šimutį, F. D. Rooseveltą, vysk. Vincentą Brizgį, Aleksandrą Stulginskį ir Juozą Bulevičių-Boley. Ypač vertingos yra biografijos apie L. Šimutį, vysk. V. Brizgį ir J. Bulevičių-Boley, nes jis juos pažinojo ir su jais bendradarbiavo.

Įvykių skyriuje — septyni straipsniai. Įdomiausi apie Amerikos lietuvių tarybą ir apie Amerikos lietuvių Romos katalikų federaciją. Pastaroji tuo metu buvo didžiausia Amerikos lietuvių organizacija, kuriai Laučka pirminkavo penkerius metus.

Su Amerikos lietuvių taryba Laučkos veikla buvo glaudžiai susijusi: jis dalyvavo jos steigime, buvo jos valdyboje ir visą laiką sekė jos veiklą. Straipsnyje apie Lietuvos aneksijos nepripažinimą Laučka išdėsto Amerikos politiką šiuo klausimu.

Knygų skyriuje apžvelgiama dešimt knygų lietuvių ir anglų kalbomis. Iš knygų lietuvių kalba paminėta A. Merklio knyga apie A. Smetoną, dr. M. Anyso „Kova dėl Klaipėdos“, dr. J. Girnias biografinė kan. Prano Kuraičio apybrai-

ža, Prano Gaidos „Nemarus mirtingasis“. Iš knygų anglų kalba Laučka apžvelgia W. Churchill'io, Ch. Bohlen, G. F. Kennan'o ir kitų žymių politikų knygas, kuriose liečiama Lietuva.

Po visų straipsnių, išskyrus gal du, yra pažymėta data, bet nenurodyta kuriame laikraštyje ar žurnale buvo išspausdinti, todėl būtų sunku patikrinti straipsnių originalus.

J. Laučka yra daug rašęs ir daug kalbų pasakęs, todėl tie 22 straipsniai bei apybraižos, kurie yra įdėti šioje mažo formato 180 puslapių knygoje, yra tik mažą dalis Laučkos raštų. Todėl neaišku, kodėl šioje knygoje nėra apybraižų iš 1935 metų, kurias, kaip autorius pažymi pratarė, buvo įterpęs į šią straipsnių rinktinę.

Taip pat knygelės turinyje nėra įtrauktas straipsnis apie penktąją viešnagę Romoje (84 psl.).

Gale knygos įdėtos biografinės žinios apie autorių. Jos baigiamos 1952-1958 m. Todėl neaišku, ką Laučka veikė per sekančius 35 metus. Jis mirė 1993 m. rugsėjo 9 d. Vašingtone.

Tai antroji tokio tipo Laučkos knyga. Pirmoji „Žvilgsniai per Atlantą į Lietuvą“ buvo 1992 m. išleista Lietuvoje. Joje buvo sudėti daugiausia jo straipsniai, spausdinti savaitraštyje „Amerika“, kai jis jį redagavo 1936-45 m.

Juozas B. Laučka, ŽVILGSNIAI ANAPUS ATLANTO. Asmenys, įvykiai, knygos. Redaktorius — Romualdas Norkus. Leidykla „Žuvėdra“. Tiražas — 1.000 egz. Vilnius, 1994 m., 184 psl.

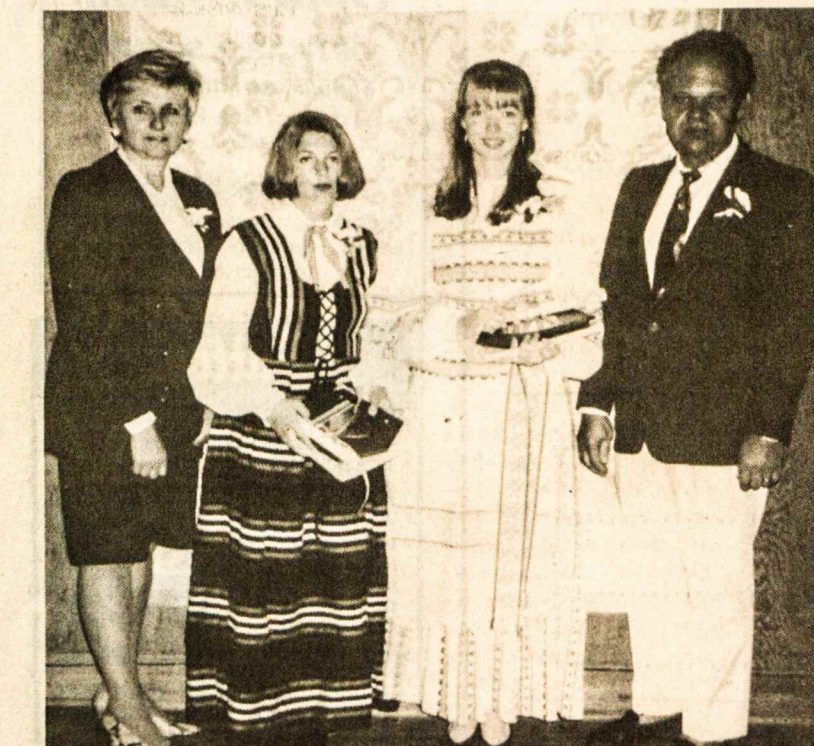
letos ir žento Mindaugo Gedgaudų pastangomis buvo išspausdintas 1993 m. Lietuvoje.

Rugsėjo 10 d. „Taix“ restorane susirinko būrelis poetės Danos Mickutės-Mitkienės gerbėjų paminėti jos gimtadienio. Čia poetė sveikino Dramos sambūrio vardu V. Dovydaits. Ilgesnį kalbą pasakė poetas B. Brazdžionis. Sveikino taipgi Alė Rūta, perduodama solistes V. Zaunienės ir M. Lemberdienės sveikinimus. Kalbėjo A. Gustaitis, buv. bendradarbis Panevėžyje B. Variakojienė, kuri papasakojo ir gražų feljetoną, ir kiti dalyviai.

Danutės ir Juozo Mitkų duktė Violeta Gedgaudienė yra uoli visuomenės veikėja, JAV Lietuvių bendruomenės Vakarų apygardos pirmininkė, tarybos narė ir daugelio kitų organizacijų veikėja.

Paaiškėjo, kad poetė, be „Džiaugsmas nepažydes“ rinkinyje išspausdintų eilėraščių, turi jų dar kita tiek. Iš jų susidarė antras rinkinys. Dalyviai jai sugiedojo „Ilgiausių metų“.

Poetė dar gana judri. Ją matome ne tik Šv. Kazimiero šventovėje pamaldose, bet ir dalyvaujančią literatūros vakaruose, renginiuose ir susirinkimuose.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos aukštesniųjų liutuanistinių kursų 1993-94 m. abiturientės (viduryje iš kairės) GRETA LOČERYTĖ ir IEVA GODELYTĖ su savo mokytojais V. STANEVIČIENE ir M. LEKNICKU. Nuotr. O. Stanevičiūtės

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Muz. STASIO GAILEVIČIAUS (sėdi dešinėje) pagerbimas, jo amžiaus 90-metį minint, Anapilio salėje 1994 m. rugsėjo 25 d. Šalia sukaktuvinio sėdi jo žmona HERTA. Stovi iš kairės: J. KARASIEJUS, G. PAULIONIS, muz. J. GOVĖDAS ir sol. S. ŽIEMELYTĖ. Nuotr. O. Burzdžiaus

Vynu svaiginanti odisėja

Amerikos lietuvių kelionių išpūdžiai "Kelionių vynas"

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Atgaivai pasiskaityti ką nors įdomaus ir intriguojančio, bet vien uždegančio vaizduotę, bet ir informuojančio, Henriko Staso knyga "Kelionių vynas" labai tinka. Knygą išleido (autorius lėšomis!) "Europos Centro" leidykla ir išspausdino "Spindulys" Vilniuje. Knygoje aprašomi kelionių išpūdžiai iš 22 kraštų. Azijos kraštai, Europa ir Pietų Amerika per rašytojo prizmę atskleidžia vaivorykštės spalvomis, išryškėja lankomos tautos charakteris, tradicijos, papročiai.

Autorius skrendant lėktuvais, plaukiant laivais, važiuojant autobusais ar traukiniais, vaikstant pėsčiomis ar Bangkoje važinėjant triračiu, skaitytojas keliauja kartu, jaučia aplinkos atmosferą, gerisi senovės architektūros stebuklais ir susipažįsta su suglaustais, bet įdomiais perduota istorija, susieta su kuriuo nors pasauliu, paminklu ar miestu. Keliaujame Kristaus išmintais takais, lankome vietas, kuriose Jis darė stebuklus, sustojame prie Getsemanės ežero, Mirusios jūros ir Egipte toje vietoje, kurioje Šventojo Šeima slapstėsi nuo Erodo. Piramidžių papėdėse sužinome, kada, kas ir kaip jas statė. Kai ro gatvėse, nuo dulkių užsidengę nosis, apgailestaujame, kad dulkėse skęsta faraonų didybė ir muziejuose netvarkingai mėtosi neįkainojami meno turtai, o turistams įkyri "bakšišo" reikalaujantis vertelgos.

Malonūs ir draugiški atrodo ispanai, o skaitytojus prajuokina portugalų plepumo charakteristika. Gerai pasijuntame Turkijoje, kurioje, anot autoriaus, Rytai susitinka su Vakarais, o meilūs vaikai autorių ir jo žmona Stefanią apdovanoja gėlėmis. Lankome garšiasias Fatimos ir Gvadalupe stebuklavietes, Ispanijos Aviloje šv. Teresės gimimo vietą. Gėrimės meksikiečių fies-tomis, jų Kalėdų papročiais, linkminamės Trijų Karalių šventės egzotikoje. Žavi Tailandijos plaukiojanti turgavietė, bene vienintelė tokia visame pasaulyje, o netoliese guli milžiniška Budos statula. Lankome Hong Kongą, ties kuriuo jau kabo Damoklo kardas, nes jis 1997 m. turės pereiti į komunistinės Kinijos rankas, tačiau atrodo, kad jo gyventojų tai dar neįaudina, nes autorius savo pastabai akim mato vyraujančią prabangą ir jaučia optimistišką nuotaiką.

Skaitydama supratau, kodėl autorius knygą pavadino "Kelionių vynu": jis ragavo vynu net jų kilmės "tėvynėse", kaip Madeiroje, Malagoje, ir agavos

sulčių alkoholinį gėrimą, kuris turi įdomią kilmės ir gamybos istoriją.

Keliaudami po tolimas šalis, autorius ir jo žmona Stefanija ieškojo lietuvių. Buenos Aires ir Sao Paulo miestuose jie susipažino su lietuvių veikla, spauda, parapijomis ir liūdnei konstatuoja, kad Pietų Amerikos lietuviai išgyvena krizę. Sao Paulo kadaise veikusios net penkios lietuviškos mokyklos jau seniai uždarytos.

Sugrįžęs į Europą, autorius gyvena lietuvių veiklos išpūdžiais. Apžiūrėjęs Londoną, "sostinę be imperijos", jis 1987 m. dalyvavo 34-oje lietuvių studijų savaitėje, o 1993 m. su žmona atvyko į jubiliejinę lietuvių studijų savaitę Augsburgėje. Visa tai aprašyta įdomiai ir gyvai, net išvardinant kai kuriuos dalyvius ir prelegentus. Paskutinė išpūdinga kelionė buvo į Čekijos sostinę Pragę.

Knygoje yra 29 autoriaus padarytos nuotraukos nuo Egipto piramidžių iki Švedijos sostinės rotušės. Kietą knygos viršelį puošia spalvota Turkijos Kapadokijos "kaminų" uolų nuotrauka, o užpakaliname viršelyje matome autorių ir jo žmoną su havajietė mergaite, juodu papuošusia Havajų gėlių vainiku.

Bet yra ir kita tos knygos pusė, kai užsienio lietuvis rašytojas, išlaikęs gryną ir taisyklą lietuvių kalbą, susiduria su liūdnu savo knygos likimu, nes leidyklų "redaktoriai" savavališkai išbraipuoja autorius tekstą, drįsta keisti straipsnių antraštes, vietovardžius, vardus ir net ištisus sakinius. Kartu su autoriumi lyginau rankraštį su knyga. Tiek skyriumi "Meksijos žemėje" autorius sušuko: "Aš taip nerašiau. Mano antraštė buvo Skausmose gimusios tautos krašte". "Meksikos universitetas" tapo "Mechiko universitetu". 172 psl. autorius rašo: "Mūsų dėmesį atkreipė", o "redaktorės" pakeitė į "sužiurome"... Šalia ne autoriaus padarytų gramatikos klaidų, nepaisytą ir sintaksės, nes kai kuriuose sakiniuose stigo kablelių.

Pasipurtėme pamatę straipsnį "Buenos Airių įžymybės". Ar airiai čia gyvena? Sao Paulo parašyta straipsnio antraštėlėje, bet tekste – SAN Paulo. Salzbargas pavirto Zalzburgu, bet be sistemos "taisiusios" redaktorės paliko Mozartą, nors "fonetiškai" būtų Mozartas, ir "nesufonetino" mezininko Kokoschkos. Hong Kongas rašomas Honkonas, Bangkokas tampa Bankoku, Portugalijos BeleMo bokštas paverstas į BeleNo. 174 psl. niekur negirdėtas miestas Taibějus iš tikro yra nacionalinės Kinijos sostinė Tai-

pei... Iš žodžio šaknies išrovus dalį raidžių, lieka iki neatpažinimo sužaloti vietovardžiai.

Turkų vardai taip pat "ištaisyti", nes Suleimanas tapo SIUleimanu, Ataturkas – Atatiurku. Bet kitur taisytojos nežino, kad "Jose" fonetiškai tariamas Hose ir Gucci rankinukai – Guči. Hebrajų kiltis esėnai tapo esėjais, o aztekai actekais. Orientas pakeistas į Rytus, nors autorius turėjo mintyje ne geografinę kryptį, bet teritoriją, kaip kad yra perkami ne rytietiški, bet orientališki kilimai. 269-tą puslapį "apvainikuoja" svetimžodžių šiukšlė: "Istorijos štrichai".

Vietovardžių ir vardų rašymą lyginau ne tik su rankraščiu, bet ir su "Encyclopedia Britannica", ir "Lietuvių enciklopedija", kurią redagavo kvalifikuoti istorikai, geogra-fai ir kalbininkai.

Kai kas bandys tvirtinti, kad daugelį dešimtmečių nuo tėvynės atskirti užsienio lietuviai negalėjo išlaikyti savo grynų, taisyklingos kalbos, bet čia gyvena tokie kalbos žinovai, kaip prof. A. Salys, prof. Pr. Skardžius, St. Barzdukas. Tebėra gyvi kalbos žinovai, kaip prof. A. Klimas ir kun. J. Vaišnys. Dauguma spaudos darbuotojų, redaktorių ir rašytojų yra mokslus baigę ar bent juos įpusėję laisvoje Tėvynėje, todėl užsienio lietuvių spaudoje nėra nei "štrichų", nei "interviu", nei "šou" (sukeistos žodžio "šuo" raidės?). Tūkstančius metų po pasaulį klajoję žydai išlaikė hebrajų kalbą nuo Mozės dienų, jos moko ir šių dienų mokyklose. Ar panašiai negalėjo padaryti užsienio lietuviai patriotai, tėvynės nematę vos kelis dešimtmečius?

"Kelionių vynas" yra įdomi ir vertinga knyga, nes tiek jos turinys, tiek gyvas pasakojimo būdas nukelia skaitytoją į platų pasaulį ir skatina "keliauti", sėdint patogioje kėdėje, neapalptam nuo tropiškų karščių, nesiginant nuo "bakšišo" reikalaujančių vertelgų. Knygoje ryškėja autoriaus gilus išsilavinimas ir sugebėjimas pastebėti tai, kas sudaro žmonių kultūros branduolį, moka visa tai įtikinančiai perduoti skaitytojui.

Henrikas Stasas, KELIONIŲ VYNAS, kelionių išpūdžiai, 278 psl. ir kieti viršeliai. Išleido "Europos centro" leidykla Vilniuje, spausdino "Spindulio" spaustuve Kaune. Tiražas 5000 egz. Kaina sutartinė.

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, The Lithuanian Quarterly, 1994, Volume 40 No 3. Editor of this issue – Antanas Klimas, University of Rochester. Library and institutional subscriptions – \$15 per year, others – \$10 per year. Address: Lituanus, 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629 – 2913, USA.

Pranas Gavenas, DIDYSIS REISAS. Pedagoginis paauglio vaizduotės patentas. II pataisytas leidimas (pirmasis – 1966 m.). Jaunimo biblioteka. Saleziečių leidinys. Alytus, 1993 m., 68 psl. Tiražas – 20 000 egz. Anglų sargų bažnyčios religinės bendruomenės leidykla. Leidinio redaktorius – Juozas Vaina.

TERORIZUJAMA IR NAIKINAMA LIETUVA 1938-1991 J. P. Kedys autorius-redaktorius, 476 psl. ir viršeliai, gausiai iliustruotas 1994 m. leidinys su trumpa turinio santrauka anglų kalba. Leidėjas – "Ryto" spaustuve Klaipėdoje. Gen. direktorius A. Skyrius. Tiražas 5000 egz. Kaina sutartinė.

Rašytojos ŽEMAITĖS kapas Marijampolės kapinėse Nuotr. Alf. Laučkos

Periodinių leidinių gausa

"Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija", antras tomas

EDVARDAS ŠULAITIS

Kaunietis lietuviško rašto rinkėjas ir mylėtojas Julius Tamošiūnas buvo užsimojęs atlikti didžiulį darbą: panorą sudaryti ir išleisti lietuviškų periodinių leidinių nuo jų atsiradimo (1832) m. iki šių dienų (1993) bibliografiją. Kaip pasiryžo, taip ir padarė, nors tas jam kainavo daug nemiegotų naktų, nervų, na, ir pinigų. Jis net turėjo parduoti kai kuriuos savo daiktus, kad galėtų apmokėti šio leidinio išleidimą.

Šis jo užsimojimas apima du toms didoko formato knygas. Pirmoji, pažymėta 1991 m. data, pasirodė tik sekančiais metais, o antroji – 1994 m. rugpjūčio mėnesį. Pirmasis tomas, kuris apima 1832-1982 m. laikotarpį, turi apie 1000 puslapių (apie jį jau esu rašęs) ir yra pats didžiausias bibliografinis leidinys bet kada išleistas lietuvių raštijoje. Antroji dalis apima jau trumpesnį laikotarpį (1983-1993 m.).

Ši knyga turi 580 psl. ir net 600 iliustracijų. Čia matome nufotografuotus pirmuosius leidinių puslapius ar jų dalis. Tad leidinys nėra nuobodus. Jis gali sudominti ne tik šios srities tyrinėtojus, bet ir eilinį skaitytoją.

Eliniam skaitytojui šis tomas gali būti įdomesnis už pirmąjį, nes čia sudėti visi dabartiniai leidiniai. Ypač įdomūs yra Lietuvos atgimimo laikotarpio laikraščiai, tuoj po Sausio 13-ios ir nepriklausomybės paskelbimo išėjusių laikraščių pirmieji puslapiai.

Antrojo tomo pratarmėje leidėjas rašo: "Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, kaip vulkanas išsiveržė laisva lietuviškoji spauda. Gausi savo įvairumu, paplito po miestus ir kaimus, žadindama tautinio atgimimo dvasią. Vieni ją leido ideologiniais, kultūriniais, kiti – komerciniais tikslais,

Lietuviškų periodinių leidinių bibliografijos autorius ir leidėjas JULIUS TAMOŠIŪNAS savo bute Kaune Nuotr. Ed. Šulaitis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Remigijus Misiūnas, pas gimines Čikagoje viešėjęs Vilniaus universiteto ryšių fakulteto doktorantas, daug laiko praleido Lietuvos rūs-tūnistikos tyrimo ir studijų centre. Jis ten rinko medžiagą ruošiamai disertacijai apie lietuviškų knygų leidybą 1945-52 pokario metais Vakarų Europoje.

Tasmanijos universitete Hobarte vis dar veikia Australijos lietuvių iniciatyva įsteigta Lietuviškųjų studijų draugija. Redaktoriaus Broniaus Žalio pranešimu "Mūsų pastogėje", Lietuvą garsina ir australus su ja supažindina kai kurių profesorių pravedami pokalbiai lietuviškomis temomis: "Rytų Europos revoliucijos ir Lietuvos nepriklausomybė", "Ekonominis iššūkis Lietuvai", "Pasi-traukimas iš imperijos". Šie pokalbiai įvyko 1994 m. gegužės mėnesį. Pranešime minimi su jais susieti dėstytojai ir profesoriai – Jan Pakulski, Tony Hockig, dr. Brooks, prof. Weaver ir prof. Roe.

M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre Čikagoje 1994 m. rudens sezoną pradėjo tautodailininkė pasivadinusios Nijolės Dirvianskytės tapybos darbų paroda rugsėjo 16-21 d. Ji yra vaikystę Sibire praleidusi biochemijos daktarė, savamokslė dailininkė, ne naujokė tapyboje. Algimantas Kezys, "Draugo" skaitytojus supažindindamas su čikagiečių paroda, primena Vilniuje gyvenančios N. Dirvianskytės spalvingų lietuviškų verbų ciklą.

Ankstvyosioms verboms ji buvo pasirinkusi vienaspalvį foną, vėlesniosiomis – daugiaspalvį. Parodai Čikagoje buvo sutelkti N. Dirvianskytės pastarųjų keturiolikos metų laikotarpyje sukurti darbai. Tarp jų buvo primityviai, menui būdinga technika nuta-pytų gamtovaizdžių ir miestovaizdžių. Pasak A. Kezio, N. Dirvianskytės paveiksluose, neturintys alegorinių ar metaforinių užuominų, jaučiamas intymumas, džiaugsmas, vaikiškas prisirišimas prie pamėgtojo gimtinės ar vaikystės kampelio.

"Dainavos" lietuvių meno ansamblio, pokaryje įsteigtas V. Vokietijos Hanau DP stovyklos ir atgaivintas Čikagoje, ruošiasi penkiasdešimtmečio sukakties minėjimui. Jam jau numatyti koncertas Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, įvyksiančias 1995 m. balandžio 23, sekmadienį, 2 v.p.p., ir minėjimui skirtas pokylis "Condesa del Mar" salėje sekmadienio vakarą. "Dainavos" ansamblio dabartinės valdybos pirmininkė yra Danguolė Ilginytė. Sukakties rengėjų komiteta su talkininkais bei talkininkėmis sudarė pirm. Irena Kiaučeliūnienė, sekr. Irena Kazlauskienė, išd. Oskaras Kremeris. Lėšų telkimui sutiko vadovauti dr. Leonas Kiaučeliūnas, "Dainavos" ansamblio globėjas ir rėmėjas. Penkiasdešimtmečio sukakties leidinio redaktoriui pakviestas žurnalistas Juozas Zygas. Informacija spaudai rūpinasi Stasys Džiugas.

Lietuvos fotomenininko Rimanto Dichavičiaus nuotraukų paroda "Amžinoji versmė" Čikagos lietuviams Jaunimo centre surengė M. K. Čiurlionio galerija. Balandžio 29 d. atidaryta paroda šeštadieniais ir sekmadieniais veikė iki gegužės 15 d. Tai buvo jau antroji jo nuotraukų paroda Čikagoje. Pirmoji įvyko 1987 m., kai po dviejų dešimtmečių darbo buvo išleistas R. Dichavičiaus nuotraukų albumas "Žiedai tarp žiedų", meniška vaizduojantis moteries kūno grožį jos nuogose figūrose, jų nepavaldumas pigia pornografija. Tas albumas tada pralaužė cenzūros ledus ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąjungoje. Antrojoje parodoje "Amžinoji versmė" R. Dichavičius tęsia tą patią temą, tapdamas ir savotišku dailininku, nespaldytas nuotraukas randa papildydamas spalviniais motyvais. Tokiu būdu jis sukuria nuotraukos, tapybos ir grafikos junginį. Fotomenininkas Algimantas Kezys, aptardamas naują R. Dichavičiaus metodą, kultūriname "Draugo" priede rašo: "Jam padeda montažavimai, įpėšymai, laisvi tapybiniai potė-piai. Tikslas – sukurti tikrovės iliuziją, kuri būtų kartu aukštesnės tikrovės simbolinė išraiška. Pagrindinę rolę šioje tikrovės ir jos alegorinių bei metaforinių išraiškų sintezėje vaidina moters figūra. Moteris čia gyvybės prad, panteistinės gamtos įvaizdis, gyvojo kosmoso simbolis...".

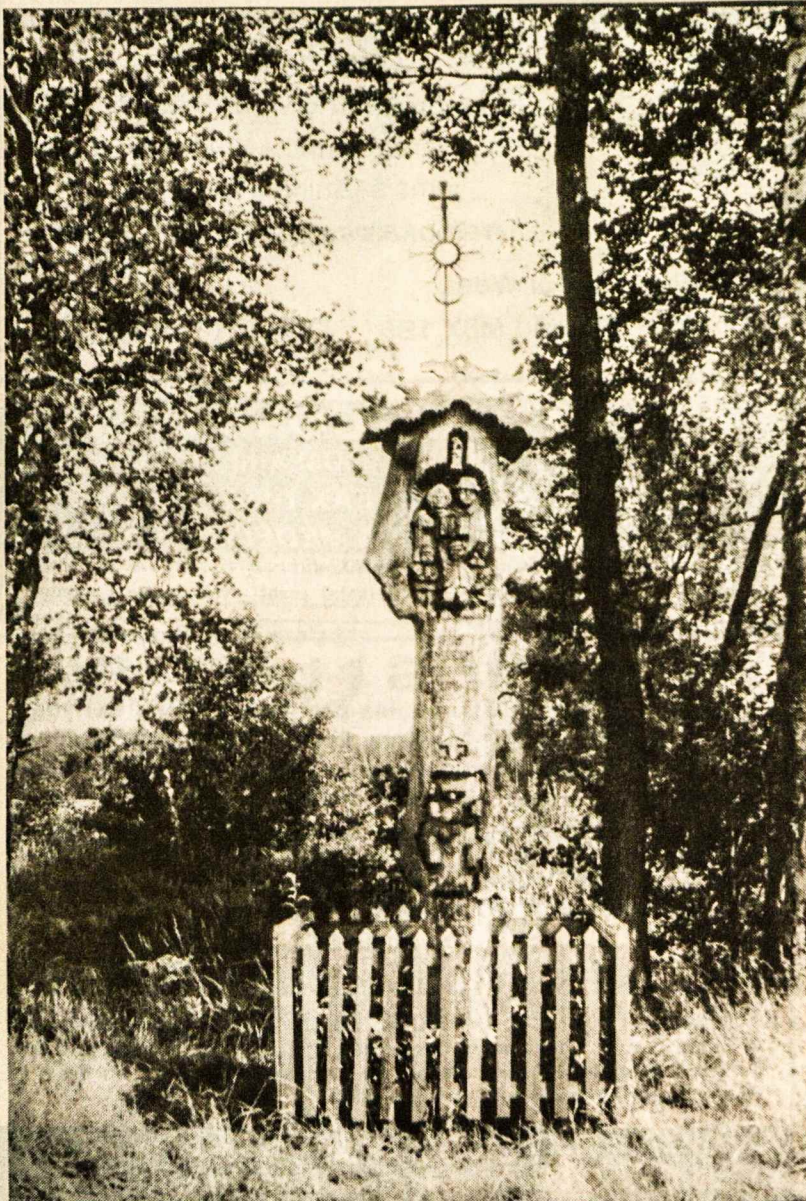
Skulptorius Sigitas Straigis metalo plastikos parodą surengė Kauno senamiestyje, Pašto muziejaus kiemelyje. Geležies rūstūnistikos tyrimo ir studijų centre. Jis ten rinko medžiagą ruošiamai disertacijai apie lietuviškų knygų leidybą 1945-52 pokario metais Vakarų Europoje.

Švedijos Kaliskronoje 1993 m. buvo surengta tarptautinių forumų pavadinta konferencija "Švedija-Lietuva". Šiame rugšėjo pabaigoje įvyko Klaipėdoje. Ji turėjo penkis sekcijas: "Kultūros tiltai per Baltiją, Žvilgnis iš Klaipėdos", "Vaikų darželio ir šeimos sąveika", "Ap-linkosauga ir užsienio turizmas Klaipėdos regione", "Informacija, visuomenės raida ir demokratija", "Lietuvos ekonomijos įjungimas į Vakarus – problemos ir sprendimai". Konferencijos iš Švedijos atvyko nemažai verslo, mokslo, kultūros specialistų, turinčių tiesioginių ryšių su Lietuva. Jūros kultūros centre buvo atidaryta Švedijos povandeninės archeologijos tyrinėjamų istorijos keliaujanti paroda "Baltijos jūros palikimas". Švedai Klaipėdos gydytojams atvežė labdaros siuntą – mašiną su žmogaus atgaivinimo įranga.

Vysk. Antano Baranausko (1835-1902) "Anykščių šilelis" jau skamba koncertų salėse, į jas atkelts Lietuvos filharmonijos baritono Danieliaus Sadauskas ir kompozitoriaus Vytauto Juozapaitis. Pasak jų, savo eilė-raščius gyveniman dainomis išleido ne tik kun. Antanas Viena-zindys (1841-1892), bet panašiu būdu išskrido ir tada dar kun. A. Baranausko "Anykščių šilelis". Su šia idėja "Lietuvos aidu" skaitytuos supažindina Juozas Glinskis. Kompozitoriui V. Juozapaitiui archyvuose nepavyko rasti išlikusios paties A. Baranausko autentiškos melodijos "Anykščių šileliui". Tačiau ši poema buvo dainuojama melodija iš A. Baranausko lūpų girdėjusių žmonių. Ją buvo išmokusios ir dainininkės seserys Kairytės Anykščiuose. Jų palikimu remiasi kompozitorius V. Juozapaitis ir sol. D. Sadauskas "Anykščių šilelio" koncertuose, viską grįsdami pirmaprade medžiaga. Tokios nuomonės yra ir J. Glinskio cituojamas literatūros istorikas prof. dr. Vytautas Kubilius: "Iš esmės tai nauja kūrinio harmonizacija. Išlaikant autentišką melodiją, išryškina visa žodžių gama, jų gyluma ir spalvos, už žodžių slėpintis vidinis melodingumas. Ryškiai pateiktą poemos vidinę struktūrą..." Sol. D. Sadauskas "Anykščių šilelį" dainuoja su kompozitorium V. Juozapaitio atliekama kanklių palyda.

Sol. Virgilijaus Noreikos, iš Venezuelos sugrįžusio žymiausio Lietuvos tenoro, dainų ir arių rečitalis rugsėjo 30 d. vakarą įvyko Lietuvos operos ir baletu teatre Vilniuje. Jam akompanavo pianistas Povilas Jaraminas, rečitalį pavairinės atskirai atliktais dviem miniatiūriniais E. Garnerio ir G. Gershwinio kūriniams. Rečitalį "Lietuvos ryte" aprašiusi Zita Kelmickaitė pabrėžia jau prisiausę pastebėtą šventišką sol. V. Noreikos talento gerbėjų nuotaiką, salėje prasiveržusią džiugią reakciją ir gausiomis gėlių puokštėmis. Pirmojoje rečitalio dalyje skambėjo F. Schuberto dainos "Muzikai", "Liepa", E. Griego "Sapnas" su dramatiška užbaiga. Lietuviškomis operoms atstovavo Žilvino rauda iš M. Petrausko "Eglės", senojo Vaidilos daina ir Liutaurio arija iš J. Karnavičiaus "Gražinos". Antroji rečitalio dalis buvo skirta jau minėtam akompaniatoriaus P. Jaramino atliktam fortepijoninių miniatiūrų interpai, sol. V. Noreikos padainuotom populiariam operų bei operėčių arijom. Jis jas buvo pasirinkęs iš operų "Car-men" (G. Bizet), "Meilės eliksyras" (G. Donizetti), "Madama Butterfly" (G. Puccini), operėčių "Džiudita" (F. Lehár), "Circlo princesė" (I. Kalman). Z. Kelmickaitės išvada: "Tie, kurie į koncertą atėjo pamatuoti V. Noreikos 'kūrybinės temperatūros', turėjo konstatuoti ją esant tikrai aukštą. Tie, kurie ilgėjosi jo visus tuos metus, praleistus Vėnesueloje, lyg giminės džiaugės savo gentainiu. O kai solistas bisui pažadėjo kūrini iš šalies, kurią labiausiai myli, ir paprastai, neįmanant, visa krūtinė užtraukė lietuvių liaudies dainą 'Oi laukiau laukiau', neadaug trūko, kad visa salė jam pritar-tų..."

V. Kst.

Koplytstulpis žymi rašytojo ANTANO KRIŠČIUKAIČIO-AISBES gimtosios sodybos vietą Vilkauskio rajone. Liaudies meistro pavaizduota Kriščiukaičių šeima Nuotr. Alf. Laučkos

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.75%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	5.25%	nuo	8.50%
1 metų term. indėlius	5.75%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	6.00%	nuo	8.50%
3 metų term. indėlius	6.25%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
5 metų term. indėlius	6.50%	1 metų	8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.25%	2 metų	8.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.50%	3 metų	9.00%
2 metų GIC-met. palūk.	7.25%	Su keičiamu nuosimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	7.50%	1, 2 ir 3 metų	6.50%
4 metų GIC-met. palūk.	7.75%		
5 metų GIC-met. palūk.	8.00%		
RRSP, RRIF ir OHOSP...	3.75%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.50%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.25%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.50%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.75%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.00%		
Taupomąją sąskaitą	3.25%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.75%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...1.75%			
Amerikos dol. kasd. pal.			
taupymo sąsk.	2.50%		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardavime pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias) sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas - sąžiningas - pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių

- statybos darbai • vidaus sienų dėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas
- prieklauskos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių dėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal inžinierius ir senelių poreikius
- nuosavybių priežiūra
- 18 metų patirtis
- Nemokamas įkainavimas
- Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui
- Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere - Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

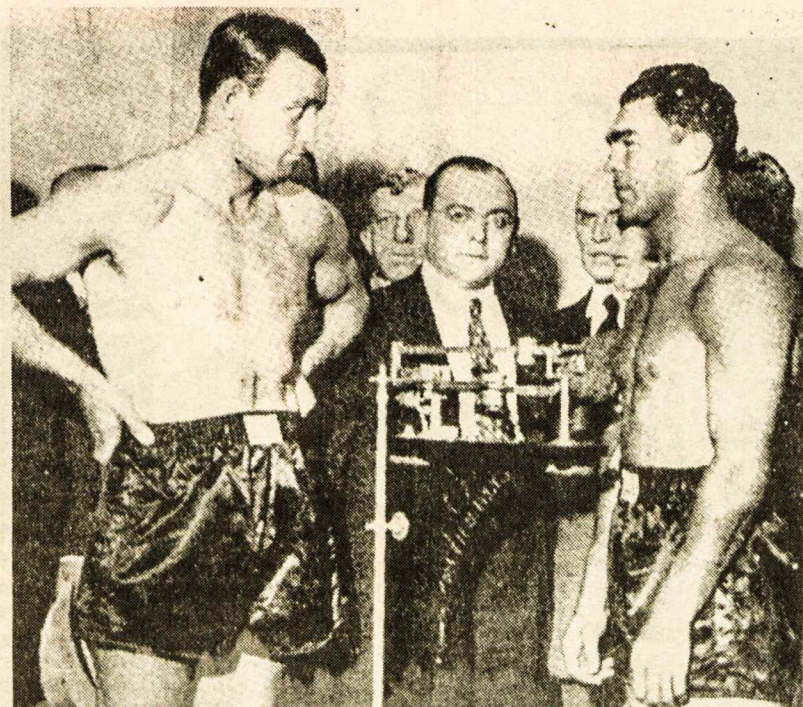
DRAUDA

Gyvybės - verslo - namų - automobilių - sveikatos - kelionių - pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

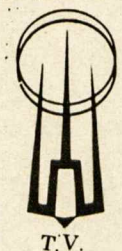
JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Jack Sharkey-Zukauskas, kairėje, prie svarstyklų su vokiečiu Max Schmelling prieš rungtynes dėl pasaulio bokso čempiono titulo 1932 m.

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Sporto žymūnams iškeliauvus

Daug rašoma spaudoje apie Sharkey-Zukauską, sulaukusį 91 m. amžiaus ir mirusį. Taip pat ir apie Vitą Gerulaitį, kuris užgeso būdamas tik 40-ties. Abu sportininkai, nors ir tiesiogiai niekad neatstovavo Lietuvai, tačiau jų pasiekimai paskatino mūsų jaunuosius sportininkus siekti aukščiausių pakopų.

Sharkey-Zukauskas ir Vitas Gerulaitis laikė save lietuviais ir didžiuosi savo tėvų gimtuoju kraštu. Pirmasis gimęs 1902 m. lapkričio 26 d. Binghamptone, N.Y. valstijoje, boksuočio pradėjo sulaukęs 16 metų amžiaus, atlikdamas karinę tarnybą Amerikos laivynė. 1926 m. birželio mėn., laimėjęs prieš Harry Wills, pateko į pirmuosius Amerikos laikraščių puslapius.

Čikagoje leidžiamas "Lietuvių balsas", 1994 m. rugsėjo 1 d. laidoje rašė, kad Čikagos lietuvių prekybos rūmai jį pagerbė 1927. 9. 21 d. Hamilton klube, suruošdami jam pietus ir įteikdami pergalės trofėją. 1931 m. iš Lietuvos atvažiuojo žurnalistas Antanas Bružas ir Augustinas Gričius jam įteikė didelį gintaro gabalą su įrašu: "Ponas Jack Sharkey, mes labai dėkingi jums už Lietuvos gero vardo garšinimą, ko joks kitas asmuo nepadarė. Kauno lietuviai, 1931 m." 1932. 6. 21 d. Sharkey-Zukauskas tapo pasauliniu sunkaus svorio čempionu, nugalėjęs vokiečių Max Schmelling.

"Lietuvių balsas" pažymi, kad Sharkey-Zukauską teko matyti gal prieš 20 metų Čikagoje sporto mugėje demonstruojanti žvejybos reikmenis. Nors gimęs JAV-se, jis gerai kalbėjo lietuviškai.

Roma Griniūtė "Lietuvos aidu" 1994. 9. 21 d. laidoje rašo: "Kuo daugiau dabar Lietuvos ir išeivijos spauda apie šį pasaulio garso boksiningą rašo, tuo labiau kyla klausimas, kas paskutinis iš lietuvių sporto veikėjų ir žurnalistų su juo kalbėjosi, kada tai buvo, ar apskritai jį kas nors iš nepriklausomybės atgavusios Lietuvos?" Sunku būtų atsakyti, kas jį lankė iš nepriklausomos Lietuvos, tačiau Niujorke gyvenantis Algirdas Daukša, veteranas sportininkas ir žurnalistas, būdavo dažnas svečias Sharkey-Zukausko namuose. Daukša apie pokalbius su Sharkey rašėdavo spaudoje. Viena įstrigo atmintin - tai senojo Sharkey-Zukausko žodžiai: "Bažnyčia už kampo... kapinės nepertoliausios..." Algirdas Daukša 1944 m. liepos mėnesį, sulaukęs 69 m. amžiaus pats pasitraukė amžinybėn.

"Lietuvos aidu" Roma Griniūtė eina toliau: "Ar užims jis 'Lietuvos sporto istorijos' knygą, kuri bent jau liūdiol nelabai sekmingai rengiama, tokią vietą, kuri užima pasaulio bokso istoriją? Pastarasis klausimas liečia tragiško likimo tenisininką Vitą Gerulaitį. Tiek Juozas Zukauskas, tiek Vitas Gerulaitis tiesiogiai nedalyvavo Lietuvos sporto gyvenime, bet jų žvaigždės spindėjo pasaulio lietuviams ir, gali būti, ne vien jaunuolių padrasino siekti sporto aukštumų".

Toje pačioje "Lietuvos aidu" laidoje rašo Marius Grinbergas: "Daugeliui Vito Gerulaičio mirtis buvo didžiulis smūgis". Jis mirė apsinuodijęs anglies viendeginiu. Kad Gerulaitis vartojė narkotikus, mirčiai įtakos neturėjo. Tai patvirtino skrodimas. Lemtingą vakarą Gerulaitis turėjo eiti į svečius pas buvusią tenisininkę Nancy Whitaker. Ji reikėjo labdaros varžybas ir vadinamąją kliniką, norėjo, kad šį sykį su kitais tenisininkais - Pancho Gonzales bei Tony Trabert - dalyvautų ir Vitas Gerulaitis. "Jis žaidė nuostabiai, išskyrus tuos momentus, kai jam skaudėjo nugarą. Nesulaukę Vito pamanėme, kad jam skauda nugarą ir jis mus aplankys kitą dieną. Sekančią dieną sužinojome apie jo mirtį. Tai buvo didžiulis smūgis", - kalbėjo Jack Whitaker, Nancy vyras, garsus televizijos komentatorius, Gerulaičio kolega. "Jis komentavo taip pat gerai, kaip ir žaidė tenisą. Vitas būtų galėjęs tapti puikiu TV komentatorium", pasakė jo buvęs treneris Steve Stoll.

VITAS GERULAITIS

The 1981 Molson Tennis Challenge, Toronto, dalyvaujant kvietiniams geriausiems pasaulio žaidėjams: B. Borg, J. McEnroe, J. Connors ir kt. V. Gerulaitis laimėjo pirmą vietą ir 190,000 dolerių. Nuotrauka perspausdinta iš minėto turnyro programos

Australijos atvirųjų pirmenybių rėmėjas Paul McNamee praėjusį pirmadienį žaidė su Gerulaičiu golfe. "Vitas buvo labai geros nuotaikos, sakė, kad ir sveikata gera..." Jie susipažino 1977 metais, kai Gerulaitis laimėjo atvirąsias Australijos pirmenybes.

Geriausias Vito draugas ir kaimynas John McEnroe sekmadienį žaidė parodomąjį susitikimą su Michael Chang'u. McEnroe nugalėjo 6:4, 7:5, o pergalę paskyrė Vito "mini-mui. Chang'as pareiškė: "Tai didžiulio teniso netektis, nes jis lengvai žaidė ir lengvai bendravo..."

AFP rašo, kad Vitas Gerulaitis paliko motiną Aldoną ir seserį Rūtą, kuri kadaise buvo viena iš dvidešimties geriausių pasaulio tenisininkių. Vedęs Vitas nebuvo, nors gražių moterų šalia jo netrūko. Šig. K.

Lietuvos krepšinio rinktinė

Vytauto Bimbos akimis

ROMA GRINIŪTĖ

Gali būti, kad lapkričio 5 ir 6 d.d. Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė žais dvišias draugiškas rungtynes su Europos čempionais, Vokietijos krepšininkais. Abejas - Vokietijoje. Taip "Lietuvos aidu" pasakė Lietuvos krepšinio rinktinės koordinatorių Vytautas Bimba. "Galutinai su vokiečiais dar nesutariame. Vyksta derybos. Ieškome ir atsidaryti variantų, jeigu vokiečiai dėl kokių nors priežasčių atsisakytų", - kalbėjo jis.

Lietuvos krepšinio rinktinėi verčiau reikia kontrolinių rungtynių prieš Europos čempionato atrankos varžybų antrojo rato susitikimus su Estijos (lapkričio 9 d. Talline), Slovėnijos (lapkričio 12 d. Vilniuje) ir Latvijos (lapkričio 16 d.) rinktinėmis. Mūsų rinktinė į treniruočių stovyklą Vilniuje turėtų susirinkti spalio 31 dieną. "Anksčiau neįmanoma, nes vyks Lietuvos čempionatai. Bet gali būti, kad ir tada į stovyklą galės atvykti dar ne visi. Lapkričio 1-2 d.d. - eiliniai Europos taurių varžybų susitikimai. Jei kas nors iš mūsų komandų šį etapą pasieks, vadinasi, jų žaidėjai bus priversti į rinktinės treniruočių stovyklą vėluoti. V. Bimba pažymėjo, jog tikisi, kad rinktinėje žais visi geriausiai Lietuvos krepšininkai, gali nebūti tik "amerikiečių" - Š.

REMĖME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS - LIETUVIŲ IŠLAIKYMAS

Marčiulionis atvykti negalės, nebus ir Artūro Karnišovo". D. Nelsonas jaunesnysis sake, kad jis laukiamas "Golden State Warriors" klube. Su Arvydu Saboniu ir Rimu Kurtinaičiu jau susitarta ir jie atvažiuos.

Pasak Vytauto Bimbos, Lietuvos rinktinė jau sudaryta iš šalies klubuose žaidžiančių krepšininkų. Iš viso Lietuvos klubų rinktinėje jau išbandyta apie 30 žaidėjų. Išbandyti tokie aukšti vyrai kaip Leikus (210 cm) iš Šilutės, Zukauskas (215 cm) iš Klaipėdos. Manau, jei ne šandien, tai rytoj jie atsiskleis ir tikrai galės padėti rinkinei. Kai kas sako, kad pralaimėjimai kenkia rinkinei. Bet ką daryti? Visai nežaisti, jei negalim sudaryti tik laimėnčios rinktinės? Imkim tą patį Kauno "Atletą", kuriame žaidžia šeši kandidatai į Lietuvos rinktinę, o ateityje gali atsirasti ir daugiau. Manau, kad tiems iš jų, kurie jau atstovavo Lietuvos rinkinei, tai labai padėjo. Tikiu, kad dar po metų kitų "Atletas" jausis Europoje kaip namie. Labai svarbu, kad jau žaidėjai neužsisėdėtų ant atsarginių suolelio, kuo anksčiau pradėtų žaisti vyrų komandose.

Rinktinės nariais ir artimiausiais kandidatais į rinktinę, kuri žais Europos čempionato atrankos rungtynes, jis minėjo Arvydą Sabonį, Rimą Kurtinaitį, Valdą Chomičų, Gintarą Krapiką, Gintarą Einikį, Darius Lukminą, Kęstutį Šeštoką, Vaidotą Jurgilą, Žydrūną Ilgauską, Darius Sirtautą, Saulių Štombaigą, Rytį Vaišvilą, Dainių Adomaitį, Martyną Purį, Raimondą Leikų, Aurelijų Zukauską, Virginijų Prškevičių, Tomą Pačesą ir Egidijų Kovalioną (turintį pažeistą rankos nervą).

Vytautas Bimba užtikrina, kad jau ne tik galvojama, bet ir tariamasi dėl kontrolinių ir komercinių varžybų, kuriose Lietuvos rinktinė dalyvaus žiemą ir pavasarį. "Norėtume, kad komanda nuvažiuotų į JAV, dalyvautų naujametiniame turnyre Olandijoje. Dėl rinkinių rungtynių turime ir deramės su Italijos ir Rusijos federacijomis. Su vokiečiais mėginame susitarti ir dėl rungtynių ateinančių pavasarį".

Lietuvos irkluočiai - Indianapolisje

Irkluočiai iš 140 kraštų dalyvaus pasaulio akademinių irklavimo čempionate Indianapolisje. Tarp dalyvių yra ir keturios valčių įgulos iš Lietuvos. Geriausiai sekasi vyrų dvivietei su vairininku. Elnius Petkus, Juozas Bagdonas ir vairininkas Valdemaras Mačiulis skėmingai įveikė atrankos varžybų klūtis ir lenktynias baigėme. Dariaus Raišučio ir Roberto Sirtauto dvivietė prasiškytė kelią į pusfinalį. Moterų dvivietė (Violeta Bernotaitė ir Violeta Lastauskaitė) bei porinė keturvietė (vyrininkė Kristina Pavalavskaja) apsisisto mažojoje baigėme, kuriose rungtyniaujama dėl 7-12 vietų.

Skautų veikla

• LSS vadovų-vių lavinimo sąskrydis Anapilio muziejaus salėje prasidėjo spalio 22 d., 8.30 v.r. registracija ir pusryčiai. Atidaryme išrinktuose seserijos 76 ir brolių 58 vadovai-vės. Raportus priėmė Vyrniausieji skautininkai v.s. B. Banaitienė ir v.s. fil. A. Sekus, kurie juos perdavė LSS tarybos pirm. v.s. fil. K. Ječiui. Inėtos vėliavos, sugiedotas Lietuvos himnas. Padėkos ordinu apdovano v.s. fil. G. Matonienė.

Skt. V. Čepienė pravedė susipažinimo žaidimą; v.s. fil. R. Zilinskienė kalbėjo apie draugovių siekių planavimą. Po to seserija, brolija ir tarybos nariai atskirose salėse diskutavo veiklos klausimais ir problemomis. Diskusijos įsijungė tūtininkai-kės, draugininkai-kės bei kiti. Apie programą kalbėjo v.s. G. Plačas. Jūros skautų reikalais - j.v.s. dr. Paulius. Bendrojo siegioje vyriausieji skautininkai aiškino, kaip palaikyti ryšius su vienetais. Į diskusijas įsijungė visi vadovai-vės. Apie žaidimų reikšmę skautavime kalbėjo v.s. Marytė Utz.

Papietavus buvo įdomu išlausyti prityrusių "Ažuolo" ir "Gintaro" mokyklos vadovų vyr. skautininkų Kazio ir Gilandos Matonių pašnekesio apie vadovų-vių lavinimą. Netrukus ir čia pasisakymų bei naujų sumanymų. Apie LSS struktūrą paaiškino v.s. fil. G. Deveikis, kai ką patikslino tarybos pirm. v.s. fil. K. Ječius. Bostoniškie ps.fil. N. Šnipaitė kalbėjo apie dainos reikšmę skautavime ir pravedė keletą dainų, su kuriomis buvo baigta pirmoji sąskrydžio dalis. M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.00% už 2 m. term. indėlius	
6.25% už 3 m. term. indėlius	
6.50% už 4 m. term. indėlius	
6.50% už 5 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind.	

(variable rate)

6.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind. 7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind. 7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind. 7.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind. 8.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind. 3.75% už OHOSP (variable rate) 3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda) 3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000 2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.50%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
4 metų	9.00%
5 metų	9.25%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 6.50% (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross).

Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

Knygų iškykla "SAMOGITA"

meniška įrašų knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priemonės kainos, aukšto kokybės.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS

DUJINĖS ŠILDYMO KROSNIES (GAS FURNACE)

ISVALYMAS IR PATIKRINIMAS \$40

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarsce St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuoju į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežame viešnagės jūsų gimines iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ
per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 - grįžtam sausio 4. Teiraukitės!

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVARIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. ir Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570
FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Lietuvių skautų sąjungos vadovų-vių suvažiavimas įvyko spalio 22-23 d.d. Anapilio sodyboje Mississaugoje, Ont. Dalyvavo Kanados ir JAV serijos bei brolijos tuntu vadovai-vės, kiti vadijų pareigūnai, LSS nariai. Pirmoji diena, skirta aktyvių vadovų suėgoms bei diskusijoms, pasi- baigė Toronto skautų tėvų k-to rengtu linksma vakariu Lietu- vių namuose. Antrąją dieną, sekmadienį, Lietuvos kanki- nių šventovėje su vėliavomis dalyvavo "Šatrijos" ir "Ram- byno" tūntai 9.30 v.r. Mišio- se, kurias aukėjo kun. A. Si- manavičius, OFM, pamokslą pasakė klebonas kun. J. Staš- kus — abu skautų dvasios va- dovai. Po Mišių muziejau pas- rodų salėje įvyko sąskrydžio uždaroji sueiga, kurioje pranešimą padarė LSS tary- bos pirmosios v.r. fil. Kęstutis Jecius.

Prisikėlimo parapijos labda- ros sekcija gavo šį Vilniaus arkivyskupo A. Bačkio lai- šką:

"Ši mėnesį vėl gavome "Be- tanijos" valgyklai skirtus pi- nigus už spalio ir lapkričio mėnesius. Nuosirdžiai dėkoja- me Jums ir visiems Prisikėli- mo parapijos geradariams už nenuilstamą globą ir rūpestį mūsų vargšais. Artinasi žie- ma, kuri daugeliui Lietuvos žmonių, deja, bus šalta ir al- kana. Kainos nesiliauja kilti aukštn, o pensijos ir algos yra tokios mažos, kad neužen- ka užsimokėti už būstą. Jūsų, mielieji, aukų dėka, "Betani- joje" šilto maisto gauna 500 žmonių. Dar šimtai žmonių iš- virę atveža į miesto centre esančią "Caritas" valgyklą. Perrašau Jums vieno man skir- to laiško eilutes iš "Betanijos" lankytojų. Po juo — dešimties asmenų parašai. Tokių laiš- kų gauname ne vieną. Jie rodo žmonių dėkingumą ir džiaug- smą, kad yra kas jais rūpinasi.

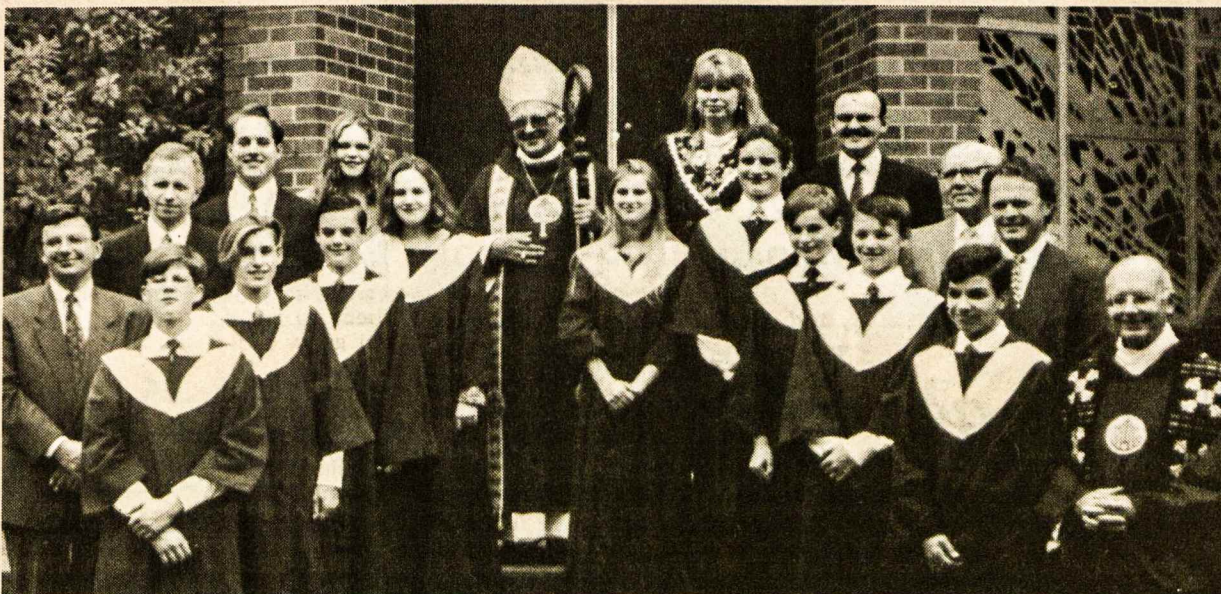
"Didelę našą uždėjo sene- liai Jums ant pečių, bet jūs žinojote, kad atėjote aukotis savo artimui. Kaip gražu, ka-

da jaunas ir senas apmąsto sa- vo gyvenimo takus ir bėdoje ištisia ranką, ne tik paduo- damas lėkštę sriubos ir duo- nos, bet ir laukia mūsų, šypso- si ir aptarnauja mus. Atėjus mūsų gyvenimo vakarui, mus paklaus, kokia buvo mūsų mei- lė. Atleiskite, kad buvome ne- mandagūs, gal net įkyrūs, ne- kantrūs. Esame be galo dėkin- gi mūsų brangiam Arkivysku- pui ir visiems, kurie padėjo įsteigti ir išlaiko "Betanijos" valgyklą. Dėkojame visam val- gyklos kolektyvui už jo rūpes- tį, už darbštias, niekad nepa- tilstančias rankas. Gerasis Dieve, laimink juos visus ir mūsų Tėvynės pavargusius vaikus!"

Manau, kad šie padėkos žo- dziai didžia dalimi priklaus- so ir Jums, mūsų ištikimiaus- si bičiuliai. Jungiuosi prie šių žmonių maldos ir prašau Dievą gausios palaimos Jums ir Jūsų šeimoms".

Tomas Venclova, poetas di- sidentas, pasitraukęs iš Lie- tuvos 1977 m., šiuo metu pro- fesorius JAV-bėse, skaitė sa- vo kūrybą Tarptautiniame au- torių festivalyje, įvykusiame Toronte, Harbourfront. Spalio 15 d., šeštadienį, susirinko daugiau kaip 100 žmonių Du Maurier teatre išgirsti jo eilė- raščių vertimų anglų kalba. Toje programoje dalyvavo dar dvi autorės — Alison Lurie iš JAV ir Kanados Katherine Go- vier, kurios skaitė savo nove- les. Sekmadienį, 12 val., T. Venclova skaitė lietuvių kal- ba. Klausėsi nedidelis lietu- vių skaicius, bet vyko idomus pasikalbėjimas su autorium įvairiais klausimais. DI.

R. Dagilis, 59 m. amžiaus Brockton'o (Bloor-Dufferin ra- jone) gimnazijos vicedirekto- rius, spalio 20 d. buvo pikta- dario — mokinio Ta Phu Cuong peršautas. Siautėjęs nusikal- tėlis šūviais į kaklą ir koją sužeidė taipgi tos gimnazijos studijų patarėją Dennis Hunt. Piktadarys tuoj pat policijos buvo suimtas. R. Dagilis iš li- goninės paleistas. Apie tai ra- šė didžioji Toronto spauda.

Lietuvos kankinių parapijos jaunimas, pasipuošęs iškilmų drabužiais ir priėmęs Sutvirtinimo sakramentą 1994 m. rugsėjo 25 d. Iš kairės: Justinas Šimonėlis, Taras Chornomaz, Darius Narušis, Aleksa Henderson, vyskupas PAULIUS BALTAKIS, Indrė Valadkaitė, Kristupas Kaknevičius, Ričardas Juras, Valdas Kaleininkas, Jonas Baliūnas ir klebonas kun. JONAS STAŠKUS. Už jų — Sutvirtinimo tėvai Nuotr. A. Šimonėlienės

Vytautas Gruodis, kurį laiką gyvenęs Montrealyje ir To- ronte, dabartinis Atviros Lie- tuvos fondo vykdomasis direk- torius, lankosi Šiaurės Ameri- koje, padarydamas praneši- mus apie fondo veiklą. Toron- te jis kalbėjo spalio 18 d. Lie- tuvių namų seklityčioje. Bend- ruomeninės veiklos atstovų susirinkimą atidarė KLB kras- to valdybos vicepirm. adv. J. Kūraitė-Lasienė. Pradėta ge- rai paruoštu filmu, kuriuo pa- rodyta ir anglų kalba paaiš- kinta fondo veikla. Po to sve- čias žodžiu kai ką dar parys- kino ir atsakinėjo į klausimus. Paaikškinimuose teigė, kad At- viros Lietuvos fondo veikla esanti "šviesioji pusė" tarp visų sunkumų ir negerovių. Esanti galimybė ir išeivijai veikti kartu su fondu, jei at- sirastų priimtini projektai, kurių rėmimą nustato fondo taryba. Susirinkimo dalyviai pasidalino spausdinta infor- macija, kurios atitinkamą kie- kį svečias buvo atvežęs. Atvi- ros Lietuvos fondo adresas: Jakšto 9, trečias aukštas, 2600 Vilnius, tel. (8-22) 22-16-87; 22-13-55; faksas 22-14-19. S.

L. Daunienė savo vyro inžin- nieriaus a. a. Petro Dauniaus atminimui paukojo \$1000 — Vytauto Didžiojo universite- to fondui. Vytauto Didžiojo universitetas Kaune laukia pa- galbos studentams, studijuo- jantiems lituanistiką. Jauni- mas, atvažiuavęs į Kauną iš pro- vincijos, labai sunkiai verčiasi. Pagalbos aukas galima įnešti per Kanados lietuvių bendruo- menę pažymint kam skirta. Tuo keliu aukojant, inaišai gali bū- ti nurašomi nuo pajamų mo- kesčio.

Dr. M. Uleckienė, Vytauto Didžiojo un- to fondo tvarkytoja

SKAITYTOJAI PASISAKO

NE TIK IŠSILAİKOTE...

Siunčiu savo rėmėjo prenu- meratos mokėstį. Ta pačia proga norėčiau pareikšti Jums savo dė- mesį, kad Jūsų laikraštis ne tik išsilaiko, bet ir nuolat tobulėja tiek savo šore, tiek ir turiniu. Nuosirdžiai linkiu Jums ir to- liau užtekti jėgų, kantrybės ir lie- tuviško ryžto išlaikant tokio aukš- to lygio lietuviškos išeivijos laik- raštį.

Jonas Daugėla,
Ormond Beach, FL.

PAGRĮSTA KRITIKA

Jūs tik stebėkite, kaip mūsų Ka- nados paštas dirba. Tik po pus- antrų metų gavau "T2" man siųs- tą laišką su loterijos bilietėliais. Atrodo, kad juo tarnautojams mo- kamoms didesnės algos, juo jie lė- čiau dirba. Kanados valdžia turė- tų geriau kontroliuoti unijas (...) pašalinti iš įstaigų ir darboviečių visus dykdaunuosius ir tinginius, ku- rie nori pralobti iš nieko.

Juozas Raguckas,
Hamilton, Ont.

Įvairios žinios

Dr. Vainutis K. Vaitkevičius, Mičigano (JAV) Vėžio fondo pirmininkas, žinovas vėžio li- gos gydymo vaistais, JAV pre- zidento B. Clinton'o pakvies- ti dr. J. Michael Bishop iš Ka- lifornijos, gavęs 1989 m. Nobe- lio premiją iš medicinos srities, ir dr. Philip S. Schein iš Pensilvanijos.

Dr. V. K. Vaitkevičius medi- ciną baigė 1951 m. J. W. von Goethe universitete, Vokietij- jos Frankfurte. S. Šimoliūnas

• Ar jau parėmė Kanados lietu- vių kultūros muziejų?

TARIANT AČIŲ

Siunčiu Jums eilėraščių, skirtą Kanados lietuvių veikėjai, choreo- grafiui, "Gintaro" sambūrio vado- vei Ritai Karasiejenei, kuri š.m. Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje buvo paskirta išeivijos tautinių šokių vyriausiąja vadove. Tai didelė garbė visai išeivijai ir visiems užsienio lietuviams. Tai garbė ir Lietuvai turėti tokią svetūr augintą, bet gimtinės palin- kusi dukrą. Juo didesnė, kad po- nia Rita ir jos ištikimas vyras Juo- zas Karasiejus labai gražiai pa- sitarnavo tai didžiulei šventei.

Man seniai knietėjo, kaip nors šį faktą įrašyti į mūsų bendrąją atmintį ir tuo pačiu gražiai pa- dėkoti poniai Ritai už Josios trū- sę, meninę vaizduotę ir gražų kū- rybos vaisių.

Algis Uzdila,
"Jotvos" choreografinio sambūrio vadovas, Punkskas

ALGIS UZDILA

Laumių rietimai
(Choreografei Ritai Karasiejenei)

Nutiso tiso
Virš lauko viso
Linų bekrastė drobė.
Anta vėjuzės
Tiek laumių gūžės —
Vis lino žiedas skobė.

Auksinės gijos
Tarp pirštų vijos —
Prašydo pievų gėlės.
Spalvų margumas,
Vijų sukumas...
Iš rankų raštai kėlės.

Aušra skaistraudė
Rytis išaudė
Vaiskumą be šešėlių.
Rasa iškrito,
Rita surito
Puikiausių rietimėlių.
Punkskas, 1994.09.27

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronte.

Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE

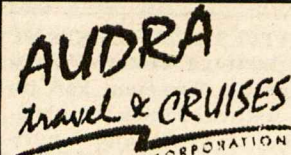
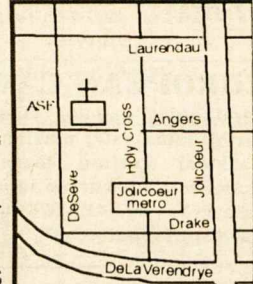
1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFOR-
MACIJOS IR APTAR-
NAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės Kauną į vieną pusę. Kaina \$630 (kan.)
Atostogos paskutinę minutę!

Platus pasirinkimas 1 - 2 savaitėm.

NASSAU

Tik skrydis \$198

"Radisson" (4 naktys) \$348

ST. MARTEN

"Laguna" \$498

CUBA VARADERO

"Paradiso" \$427

LAS VEGAS

"Sahara" (4 naktys) \$378

Viena arba dvi savaitės
su pilnu išlaikymu ir skrydžiu
CANCUN 7 naktys 14 naktų
"Club Lagoon" \$728 1108
ARUBA
"Tamarijn" \$1098 1778
MANZANILLO
"Sierra" \$848
CANCUN
"Oasis Pto Aven" \$838

Kelionės laivais:

Rytinės, vakarinės ir pietinės Karibų salos 7 dienom.
Kaina - pradedant \$599 (JAV)

Skridimai Kanadoje

Vancouver — \$276 Edmonton — \$266

Turite sugrįžti iki spalio 31 dienos.

(Papildomi valstybiniai mokesčiai į kainas neįskaityti)

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausios lėktuvai.

Skambinkite nedelsdami!

Telefonas 416 533-8443

FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Juozas (Joseph)
NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai
dirbantis agentas.

#1 KANADOJE

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei
daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo
ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. West

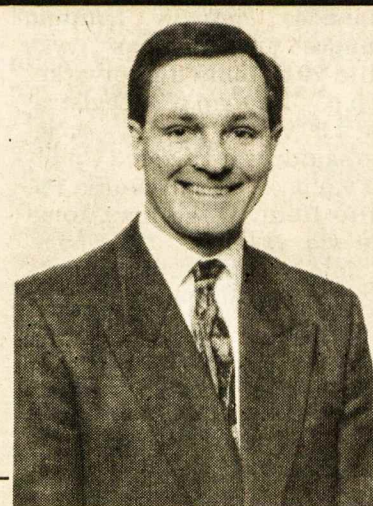
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu

įstaigos tel. 416 769-1616

namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9

(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu,
ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 — pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami
automobilai ir kiti stambūs kroviniai į
Baltijos šalis.
Greitas ir saugus
pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS** nemuituojami. Siūlome Jums šven-
tines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422;
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751;
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane,
tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus — sienų statymą
(drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietausvadių dengimo.
Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

— mortgičių
— mokesčių
— turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Rudeninė Kapinių lankymo diena bus spalio 30, sekmadienį. Mišios bus 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Autoaiškėjė bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto V. Pūtvio kuopos šauliai. Mokyklinis autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilin 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos su maldininkais įprastą sekmadienine tvarka.

— Kapinių lankymo dienos proga Anapilio moterų būrelis ruošia pietus, o KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrus – parodą.

— Spalio 15, šeštadienį, pakrikštytas Andrius ir Ramonės (Kvedaraitės) Bražukų sūnus Paulius-Vytautas.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje nauja paroda: "Archyve mes amžinai jauni!" (1950-1980 m. nuotraukos bei sporto sąjungų ir PLJS rodiniai). Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

— Prie įvažiavimo į Anapilio autoaiškėjė įtaisyti vartai apsaugojimui nuo piktadarių. Kai nėra jokių parengimų, tie vartai uždaromi 9 v.v. ir atidaromi 8 v.v.

— Mišios, spalio 30, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Edmundą Miliauską, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Antaną Klimą ir Vladą Šešelį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietė spalio 23 d. dalyvavo 183 asmenys. Svečių knygoje pasirašė dr. Vytautas Pavilnis, dr. Irena Pavilnienė, Genė Gedvilienė, agr. Mykolas Juodviršis iš Montrealio; Rasa Zubkutė, Kristina Žymantaitė, Mažėlių lėlių teatras; Bronius Žukas iš Kingstono. Pranešimus padarė ir svečius supažindino LN valdybos sekr. E. Pamataitis.

— LN valdybos posėdis įvyks spalio 27, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lapkričio 5 d., 7 v.v., Karaliaus Mindaugo menė, įvyks LN 43-čiasis tradicinis pobūvis. Programoje – Londono "Pašvaistė", vadovaujama muz. Andriaus Petrašiuo. Choras atliks 10 estradinių dainų, du duetas ir solo. Šokiams gros "Good Time Boys" orkestras. Veiks baras, užkandžiai ir loterija. Bilietai gaudami LN raštineje tel. 532-3311, sekmadienio popietėje ir pas Teodorą Stanulį tel. dieną (416) 231-3000, vakarais (416) 231-4937. Stalai rezervuoti. Įėjimas \$7 asmeniui. Plačiau "TŽ" skelbime.

— LN moterų būrelio visuotinis narių susirinkimas šaukiamas lapkričio 6, sekmadienį, 1 v.p.p. seklyčioje. Programoje valdybos rinkimai, užkandžiai, loterija. Laukiamos naujos narės.

— Aukos Slaugos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos spalio 30, sekmadienį, įprastu laiku 9.30 v.r.; laikys kun. Marks Kirsons.

— Pjūties padėkos šventės pietūs bus spalio 30 d. po pamaldų Lietuvių namuose. Kviečiame visus iš toli ir arti dalyvauti. Prashome įsigyti bilietus pietums iš anksto. Juos platina A. Langienė, tel. 416-233-0511.

— Pamaldas lapkričio 6, sekmadienį, laikys kun. A. Žilinskis.

— Pamaldas lapkričio 13, sekmadienį, laikys kun. Valdas Aušra iš Čikagos.

— Choras repetuoją kiekvieną pirmadienį 7 v.v. parapijos salėje.

— Parapijos reikalais prašome kreiptis į valdybos pirm. E. Steponą tel. 416 622-5896 arba P. Šturmą tel. 905 274-3529. V.D.

W. V. Dauginis, ilgus metus savo įstaigoje netoli Lietuvių namų aptarnavęs lietuvių draudimo srityje, nuo lapkričio 1 d. kelia savo raštine į naujas patalpas: 2 Jane St. (Bloor-Jane kampas). Naujas telefonas 416 762-4232, faksas 416 762-5588.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Registruojami vaikai pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms parapijos raštineje. Pirmajai Komunijai ruošiasi vaikai, sulaukę 7 metų amžiaus, Sutvirtinimo sakramentui, sulaukę 13 metų amžiaus. Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos prasidės pradžioje sausio, o pirmos Komunijos lapkričio mėnesio pradžioje. Kviečiame tėvus registruoti vaikučius, kad jie priimtų šiuos sakramentus lietuviškoje parapijoje lietuvių kalba.

— Lietuvių pranciškonų trimeitinė kapitula vyks Kennebunkport'e, spalio 25-27 d.d., kurios metu bus renkama nauja vadovybė. Joje dalyvauti iš Toronto išvyksta T. Eugenijus ir klebonas.

— Kalėdinė mugė, kurią organizuoja parapijos tarybos visuomeninė sekcija, vadovaujama V. Tasecko, įvyks lapkričio mėn. 26 d. mūsų salės nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Dalyvauti kviečia pavienius asmenis ir organizacijas, kurie savo rankų darbo gamybą norėtų pardavinėti šioje mugėje. Daugiau informaciją galima gauti pas Ritą Grybienę 416-234-5982 ar pas Rūtą Girdauskaitę 416-530-1716.

— Mišios spalio 30, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Poškų ir Levišauskų šeimos mirusius, 9.20 v.r. — už a.a. Kazimierą Budreckį; 10.15 v.r. — už a.a. Joną Radvilą, a.a. Anelę ir Alfonsą Jonuškas, Dovidaičių ir Gudinskų šeimų mirusius; 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Dienos šviesos taupymo laikas baigiasi spalio 29, šeštadienį, į spalio 30, sekmadienį. Laikrodžio rodyklė atsukama atgal 2 val. ryto.

Kanados lietuvių žurnalistas s-gos visuotinis susirinkimas įvyks spalio 29 d., 1 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose. Programoje: valdybos rinkimai, diskusijos. Kviečiami spaudos bendradarbiai, ypač jaunesni, įsijungti į sąjungą.

KLK Toronto apylinkės tarybos rinkimai artėja. Kandidatus siūlyti iki lapkričio 1 d. Rinkimų komisija kreipiasi į visų Toronte veikiančių organizacijų, meninių sambūrių vadovus-ves rinkimams užregistruoti bent po du savo narius. Visais rinkimų reikalais skambinti komisijos pirmininkui Vyta. Skrinskui, tel. 416 249-4591.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia mirusiųjų prisiminimui – Vėlines lapkričio 2, trečiadienį. Mišios – 11 v.r. Prisikėlimo parapijos šventovėje. Pietūs – 1 v.p.p. "Vilniaus" rūmų 3 aukšto menėje. Bilietus prašoma įsigyti pas S. Derviniene, tel. 416 767-5518 ir O. Juodviršienę, tel. 416 762-8944.

Valdyba

KLK žinios

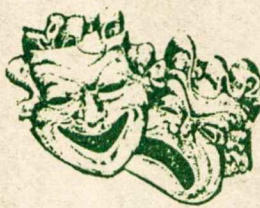
KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XV-tosios krašto tarybos suvažiavimo trečioji sesija šaukiama lapkričio 12-13 d.d. muziejaus Parodų salėje, Anapilio sodyboje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.

Kanados lietuvių bendruomenėi auksio: \$400 — P. Bražiūnas (B.C.); \$300 — S. Kačinskis (Hamilton); \$100 — S. Čepas, E. Lengnikas (Hamilton), A. Senkus; \$30 — M. Gegužis. KLB valdyba už auksus nuoširdžiai dėkoja.

A.a. Albinos Kriaučiūnienės atminimui Valentina Balsienė "Tėviškės žiburiams" auksio \$20.

A. a. Albina Kriaučiūnienė po ilgos ligos mirė spalio 21 d. Toronte, sulaukusi 88 m. amžiaus. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse šalia savo vyro Juozo, mirusio prieš 24 metus. Jos liūdi dvi torontiškos dukterys, rūpestingai ją slaugė 12 metų, dukrė ir sesuo Čikagoje, du broliai Sault Ste Marie, daug giminių Lietuvoje ir Amerikoje.

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga rengia labai įdomų

KAUKIŲ VAKARA

spalio 29, šeštadienį, 8 valandą vakaro, Toronto Lietuvių namuose 1573 Bloor Street West

Įėjimas \$6 su kauke, \$8 be kaukės.

Taip pat kviečiame visus dalyvauti

KLJS-gos suvažiavime, kuris įvyks tą pačią dieną.

Registracija 2 v.p.p. Kongreso skaidrių rodymas (Slide Show) – 2.30 v.p.p.

Pasivažišime "pizza" ir lengvais gėrimais.

Maloniai kviečiame visus į

Bostono etnografinio ansamblio "SODAUTO" programą

"Ten, kur anglių kalnai stėri"

(lietuvių angliakasių gyvenimas Pensilvanijoje)

VIENTARTINIS PASTATYMAS KANADOJE!

1994 metų lapkričio 12, šeštadienį, 7.30 valandą vakaro,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College Street, Toronte.

Įėjimo auka: suaugusiems \$8; vaikams/studentams \$5.

Bilietai užsakymai priimami vakarais telefonu 416 231-1423.

Rengia – Toronto

lietuvių choras "Volungė"

PARAMA

lietuvių kredito kooperatyvas praneša namų savininkams,

kad turime teisę išduoti nekilnojamo turto didėjančias paskolas pagal sutartį (paskolą galima didinti iki nustatytos ribos).

- HOMEFUND REVERSE MORTGAGE LINE OF CREDIT -

Šios nekilnojamo turto paskolos suteikia galimybę gauti pajamų pragyvenimui, kelionėms, padėti vaikams ar turėti didesnes pajamas iki nuosavybės pardavimo.

Norint gauti daugiau informaciją, prašoma skambinti paskolų vedėjams

tel. 416 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

"Tėviškės žiburii" administracija kapų lankymo dieną, spalio 30, sekmadienį, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

Kapinių lankymo proga spalio 30 d. muziejaus parodų salėje KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrus rengia parodą. Joje dalyvauja keramikė Valentina Balsienė su savo keramika, Tautodailės instituto narė Audronė Kazanavičienė su dailės kūriniiais ir dail. Petras Markušis su savo skulptūromis. Parodos atidarymas po 9.30 v.r. Mišių. A.A.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyks spalio 29 d. tokia dienotvarkė: 2 v.p.p. - 2.30 v.p.p. - registracija; 2.30 v.p.p. - 3 v.p.p. - kongreso skaidrės ir vaišės; 3 v.p.p. - 3.30 v.p.p. - "Ką išmokome Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese šią vasarą?". Informacijos apie - negalių sritį Lietuvoje, t.y. aklių bendriją, kuršijų, našlaičių; veikiančias organizacijas Lietuvoje, t.y. skautų, ateitininkų, politinių partijų; kongreso nutarimus; apie "Jaužinios", Pasaulio lietuvių jaunimo žurnalą "E-mail" ir daugiau; 3.30 v.p.p. - 4 v.p.p. - Idėjos Kanados lietuvių jaunimo sąjungos ateitį; 4 v.p.p. - 4.30 v.p.p. - statutiniai pakeitimai ir naujos KLJS valdybos rinkimai. Prašome gausiai dalyvauti Kanados lietuvių jaunimo sąjungos ateitis viso jaunimo rangose. D.B.

Šiaurės Amerikos lietuvių teatrų festivalyje lapkričio 25 d. dalyvavo ir Toronto lietuvių dramos teatras "Aitvaras" su Felikso Jokubausko 3-ju veiksmų komedija "Paskutinis iš Varlynės". "Aitvarui" vadovauja Aldona Biškevičienė.

A. a. Stasio Bubulio vienerių metų mirties prisiminimui Birutė ir Teodoras Stanuliai "Tėviškės žiburiams" auksio \$25.

A.a. Albinos Kriaučiūnienės atminimui J. N. Budriai "Tėviškės žiburiams" auksio \$20.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auksio: \$300 — V. M. Kriščiūnai; \$100 — L. Morkūnienė, E. Ažubalienė, J. Jocas, J. I. Mickevičiai; \$20 — J. Kukutis.

Anapilio autoaiškės vajui auksio: \$300 — V. M. Kriščiūnai, A. Z. Pušinskai; \$200 — E. Bersienė; \$100 — J. Jocas, J. I. Mickevičiai.

Toronto Lietuvių namų 43-čiasis

metinis TRADICINIS BALIUS

įvyks lapkričio 5, šeštadienį, 7 val. vakaro,

Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W.

PROGRAMOJE: Londono choras "PAŠVAISTĖ",

vadovaujamas muz. Andriaus Petrašiuo.

Šokiams gros visiems žinomas "Good Time Boys" orkestras. Kokteiliai 6 v.v. Veiks baras, užkandžiai. Įėjimas \$7 asmeniui. Stalai numeruoti. Bilietai gaudami LN raštineje sekmadienio popietėje (tel. 416 532-3311) arba pas T. Stanulį (tel. 416 231-3000).

Visus maloniai kviečia —

Lietuvių namai ir visuomeninės veiklos komitetas

A. a. Stasio Bubulio mirties metinių prisiminimui Irena Delkuvienė ir šeima "Tėviškės žiburiams" auksio \$100.

A.a. Stasio Bubulio atminimui Drešerijai šeima - Walter ir Ida Drešeris, Richard ir Rima Drešeris, Ingrid ir Raymond Leibl, Karin ir Eric Gailus "Tėviškės žiburiams" auksio \$100.

A. a. Motiejus Batarlos vienerių metų mirties prisiminimui (jis mirė 1993 m. spalio 29 d.) žmona Aldona, dukrė ir sūnus su šeimos "Tėviškės žiburiams" auksio \$25.

A. a. Verutės Stirbionės atminimui, užjaušdami jos vyrą Kazimierą Stirbį ir visą šeimą, K. E. Simaičiai ir šeima "Tėviškės žiburiams" auksio \$25.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

MYLITE VAIKUS? Ieškome auklės dviem vaikučiams 3 ir 5 metų amžiaus, mūsų namuose, 5 dienas per savaitę. Prašome skambinti tel. 416 259-9940 po 6 v.v.

A. a. Vera Jocienė, 73 m., mirė Delhi, Ont., spalio 12 d. Palaidota spalio 17 d. iš Šv. Jurgio šventovės Šv. Jono kapinėse Mississaugoje.

A.a. Albinos Kriaučiūnienės atminimui A. V. Bentnorai, A. J. Daugvilos, Z. Mickevičienės, J. Jankauskas "Tėviškės žiburiams" auksio \$80.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdyba padėjo Tėvynės sąjungai rinkti Kanados lietuvių parašus dėl Lietuvos saugumo. Šie parašai bus išspausdinti "Lietuvos aide". Ypatingai pasižymėjo Rodney Winnipeg, Sault Ste. Marie, Thunder Bay, Delhi, ir Hamilton'o apylinkės. Surinkta daugiau kaip 200 parašu.

Geros kokybės bei aukšto meninio lygio vaizdajuostės, pagaminta profesionalių filmotojų Lietuvoje įvykusios DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTES, kurioje dalyvavo ir Anglijos gintariečiai. Kaina - \$25. Ją galima įsigyti Anapilio knygyne arba pas Ritą Karasiejiene, 2364 Adena Ct., Mississauga, Ont. L5A 1R1. Tel. 905 896-7239

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stanguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREALQUE

Kunigai iš Lietuvos trumpai čia pabuvę jau grįžo namo. Prieš grįždami spalio 16 d. AV šventovėje jie atnašavo Mišias ir pasakė pamokslus - kun. Izidorius Sadauskas 10 val. ir kun. Stasys Šileika 11 val.

AV parapijos kunigai lanko parapijiečius - klebonas kun. Juozas Aranauskas toliau gyvenančius ir kun. Kazimieras Ambrašas, Verdune ir Ville Emard.

"Tėviškės žiburii" skaitytojai Kaune džiaugiasi, kad laikraštis oro paštu juos pasiekia per ketu-

rias dienas. Montrealiečiai gauna juos per 7-8 dienas.

Montrealio lietuvių aukšnio amžiaus klubas "Rūta" rengia seniai lauktą bazarą lapkričio 13, sekmadienį nuo 9 val. ryto iki 3 v.p.p. AV parapijos salėje. Klubo nariai tam smarkiai ruošiasi. Renginio metu bus loterijos, krautuvėlės ir pietūs su kava bei pyragais. Laukiami lietuviai, jauni ir seni, bei kitų tautybių asmenys; čia kiekvienas ras ką nors kas jam patinka.

"Rūtos" klubas nuoširdžiai dėkoja M. Čapkauskui už paaukotas knygas. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545

FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 514 256-53355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 514-766-5827; 514-766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$29,000,000 REZERVAS - virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.25%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.00%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.25%	Taupymo - kasdienines 1.50%	
Term. indėlus:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF - RRSP - 1 m. term. ...	6.25%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF - RRSP - 2 m. term. ...	7.00%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF - RRSP - 3 m. term. ...	7.25%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo....8.00
1 metų	8.00%	
2 metų	9.00%	
3 metų	9.25%	

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10.00- 2.00
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

IEŠKO GYDYTOJŲ ADRESŲ KNYGAI

Amerikoje leidžiama užsienio gyventojų lietuvių med. gydytojų, odontologų, vet. gydytojų ir farmakologų adresnyje nauja laida. Nors šių profesionalų dauguma jau atsiliepė, dar trūksta adresų, ypač iš jaunesniosios kartos. Jeigu jūs dar nepranešėte savo duomenų (namų ir/ar darbovietės adreso, telefonų bei specialybės), skubėkite rašyti "Medicinos" žurnalo redakcijai:

"Medicina", c/o V. Šaulys, MD,
2639 W. 86th Street, Chicago, IL 60652, USA.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parpinama salė, muzika, gėlės, suvartokami gėrimai (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dvejių miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokestis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Artį parduotuvų. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo blokų langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius vonias pirtis lauko verandas įvažiavimo kelukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogas. Skambinti Alyvdui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

LIETUVOJE, VILNIAUS CENTRE, ATIDAROMAS NAUJAS, DIDELIO PLOTO (1000 KVM.) AUTO-SALONAS, kuriame bus prekiaujama lengvaisiais automobiliais, jų atsarginėmis dalimis, tepalais ir kitomis medžiagomis. Firma "ALSA